

επιτροπή αγωνιστικής αλληλεγγύης

η επανάσταση στο **IRAN**

Η ΙΡΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ	3
Χρονικό των Αγώνων	6
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ	13
'Ο σχηματισμός της σιϋτικής καθοδηγητικής ομάδας	27
'Η φιλοσοφία του Ισλαμισμού	28
'Ιράν σε αριθμούς	32
Η ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ	33
Τό χρονικό της εξέγερσης	36
Οι φενταγίν στην εξέγερση του Φλεβάρη	44
Δυό "άριστεριστές" στο Πανεπιστήμιο	47
'Η πάλη των γυναικών ενάντια στη μουσουλμανική αντίδραση	48
Συνέντευξη των φενταγίν	50
Συνέντευξη των μουτζαχεντίν	52

Τά στοιχεία για τήν προσούρα προέρχονται από τίς έφημερίδες "BHMA", "Έλευθεροτυπία", "LOTTA CONTINUA", "RINASCITA" καί ESPRESSO από τήν 'Ιταλία, LIBERATION καί MONDE από τή Γαλλία.

Από τά βιβλία:

- "Τό 'Ιράν πρός τό 2000" του Φρεντούμ Σα-χεντζάμπ σε γαλλική έκδοση
- "Τό 'Ιράν ενάντια στο Σάχη" των 'Αχμάντ Φαρουγκί καί Ζάν-Λού Ρεβεριέ, στά γαλλικά
- " 'Ιράν, τρία δοκίμια πάνω στον 'Ιμπεριαλισμό, τήν επαναστατική άριστερά καί τό ανταρτικό" των Α. Πουγιάν καί Μ. Μάνι, στά άγγλικά

Τίς εκδόσεις των 'Ιρανών φοιτητών :

- IPAN REPORT ('Ιούνης -76)
- Τό 'Ιράν στον άγώνα (μάης 1978)
- Τό βιβλίο του G.GROSSI " 'Ιράν: Πετρέλαιο, αίμα καί έξουσία", στά ιταλικά.

μαρτης '79

- Τρείς εκδόσεις της κυβέρνησης του Σάχη, στα άγγλικά καί γαλλικά.

Η ΙΡΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Ἡ πέρσικη ἐπανάσταση, ντυμένη στὰ πρῶτα τῆς στάδια τὰ ροϋχατῆς ἰσλαμικῆς ἰδεολογίας, ἀργήσε νά φανεῖ σάν αὐτό πού πράγματι ἦταν: ἡ πρώτη μεγάλη ἐπανάσταση νέου τύπου στὸν Τρίτο Κόσμο.

Τί ἐννοοῦμε μ' αὐτό; Ἡ πέρσικη ἐπανάσταση ἦταν ἡ ἔκφραση μιᾶς νέας σύνθεσης τοῦ τρίτου κόσμου, μιᾶς νέας κοινωνικῆς πραγματικότητος πού κέντρο τῆς ἔχει τίς δυνάμεις τοῦ προλεταριάτου. Ὅπως τὸ 1905 ἦταν ἡ γενικὴ ἐπανάληψη τῆς ρώσικης ἐπανάστασης τοῦ 17, ἡ πέρσικη, πού μόλις ἀρχίζει, εἶναι ἡ γενικὴ ἐπανάληψη τῶν νέων κινήματων τοῦ Τρίτου Κόσμου, ἡ τουλάχιστον ἐνός μέρους του. Δηλαδή, ἡ πέρσικη ἐπανάσταση ἔρχεται νά δείξει, μέσα ἀπὸ τὴν πεῖρα καὶ τὴν πάλῃ ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων, τὴ νέα πραγματικότητα πού κυριαρχεῖ σέ ὅλο καὶ περισσότερες χώρες τοῦ Τρίτου Κόσμου, τίς νέες σχέσεις τους μέ τὰ ἱμπεριαλιστικά κέντρα.

Μέ βάση τοὺς ἴδιους τοὺς ἀγῶνες τῶν χωρῶν τοῦ Τρίτου Κόσμου, πού μετὰ τὸ Β' Πόλεμο κέρδισαν τὴν πολιτικὴ τους ἀνεξαρτησία, καὶ τοὺς ἀγῶνες τῆς ἐργατικῆς τάξης τὰ τελευταῖα 15 χρόνια στὴ Δύση, κάτω ἀπὸ τὰ μάτια μας ἔχει ἀρχίσει ν' ἀλλάζει ἡ σχέση "κέντρου-περιφέρειας". Οἱ χώρες τοῦ Τρίτου Κόσμου δέν εἶναι πιά μόνο παραγωγοὶ πρῶτων ὑλῶν γιὰ τὴ βιομηχανία τῆς Δύσης, γίνονται καὶ παραγωγοὶ βιομηχανικῶν προϊόντων, ἐνῶ ἀρκετές ἀπ' αὐτές ἐξάγουν βιομηχανικά προϊόντα πρῶτης κατεργασίας. Αὐτὴ ἡ διαδικασία ἐπιταχύνθηκε καὶ ἀπὸ τὴν πάλῃ τῶν ἐργατῶν στὴ Δύση πού, μέ τίς καταχτήσεις πού πέτυχαν, κáνουν ἐλάχιστα ἀποδοτικὴ τὴν παραγωγὴ ὀρισμένων προϊόντων στὴ Δύση. Σέ ἓνα σύνολο ἀπὸ βιομηχανίες πιά ἡ Δύση προχωράει σέ ἀπολύσεις καὶ μείωση τῆς παραγωγῆς, ἐνῶ οἱ ἀντίστοιχες βιομηχανίες ἀρχίζουν καὶ ἀναπτύσσονται στίς χώρες τοῦ Τρίτου Κόσμου (ὕφαντουργία, αὐτοκίνητοβιομηχανία, χαλυβουργία, κλπ.).

Οἱ χώρες τῆς Νοτιοανατολικῆς Ἀσίας ἀκολουθοῦν μιὰ "γιαπωνέζικη" πορεία (Κορέα, Φορμόζα, Χόνγκ-Κόνγκ, κλπ.) μέ ἐξαγωγές, κύρια σέ ὑφαντουργία, ἠλεκτρονικά, ἀλλὰ πιά καὶ σέ χάλυβα, πλοῖα καὶ αὐτοκίνητα. Ἡ Βραζιλία, τὸ Μεξικό, ἡ Βενεζουέλα, ἡ Ἀλγερία, κλπ. βιομηχανοποιοῦνται σέ μεγάλη κλίμακα.

Αὐτὴ ἡ νέα πραγματικότητα καὶ καταμερισμός τῆς ἐργασίας δημιουργεῖ νέες σχέσεις ἀνάμεσα σέ "μητρόπολη" καὶ περιφέρεια. Οἱ ἱμπεριαλιστικὲς χώρες ἐπενδύουν πιά κατ' εὐθείαν στὴ βιομηχανία τοῦ Τρίτου Κόσμου καὶ ἐξάγουν ὅλο καὶ περισσότερο μέσα παραγωγῆς, μηχανήματα, τεχνολογία, κλπ., ἐνῶ πιά δέν εἰσάγουν ἀπ' αὐτές μόνο πρῶτες ὕλες, ἀλλὰ ὅλο καὶ περισσότερο βιομηχανικά προϊόντα ἐλαφρὰ ἢ χαμηλῆς τεχνολογίας.

Αὐτὴ ἡ ἀλλαγὴ τῆς πραγματικότητος τοῦ Τρίτου Κόσμου - ὅχι ὁλόκληρου ἀλλὰ ὅλο καὶ περισσότερων χωρῶν ἀνάμεσά του - σημαίνει κοσμοϊστορικὲς ἀλλαγές σ' αὐτές τίς χώρες. Τὸ κέντρο βάρους τῆς ἱμπεριαλιστικῆς ἐκμετάλλευσης μεταφέρεται ἀπὸ τὴν ἀγροτιά καὶ τοὺς ἐργάτες τῶν ὀρυχείων ὅλο καὶ περισσότερο στοὺς βιομηχανικοὺς ἐργάτες. Βρεῖ πιά γίνονται οἱ μεγαλύτερες ἱμπεριαλιστικὲς ἐπενδύσεις, ἐκεῖ στρέφεται καὶ τὸ ντόπιο κεφάλαιο. Καὶ φυσικὰ στηρίζεται στὸ μεγάλο "αἶτοῦ" τοῦ Τρίτου Κόσμου, τὴ φτηνὴ ἐργατικὴ δύναμη, τὴν ὑπερεκμετάλλευση (ὥρνια 10-12 ὥρων), τὴν ἀπαγόρευση ἀπὸ τὰ φασιστικά καθεστώτα ὁποιασδήποτε κινήσεως.

Αυτή η αλλαγή σημαίνει για τις χώρες του Τρίτου Κόσμου μία τεράστια κατ'άρχην καταστροφή της αγροτιάς και συσώρευση φτηνών εργατικών χεριών στις εσωτερικές μητροπόλεις. Νέες τεράστιες συγκεντρώσεις προλεταριοποιημένων μαζών συγκεντρώνονται στον "Τρίτο Κόσμο". Η πόλη του Μεξικού ξεπερνάει τα 14 εκατομμύρια, το Καρακάς στη Βενεζουέλα τα 5 εκατομ., το Σάο Πάουλο και το Ρίο ντε Τζανέιρο στη Βραζιλία τα 10 εκατομ., το Ιντίο το Μπουένος Άιρες στην Αργεντινή. Το Κάιρο έχει 8 εκατομ., η Ισταμπούλ κι η Τεχεράνη 5, το Ιντίο κι η Σεούλ στη Νότια Κορέα, κλπ., κλπ.

Σ' αυτές τις πόλεις-μαμμούθ συνωστίζονται κατά εκατομμύρια στις παραγκογειτονιές οι προλεταριοποιημένοι αγρότες που συναγωνίζονται ανάμεσά τους για μία θέση σε κάποιο εργοστάσιο.

Αυτές οι συνθήκες "αγριου" καπιταλισμού που ξαπλώνεται στον Τρίτο Κόσμο, δημιουργούν μία ολόκληρη κοινωνική κοσμογονία και κρίση της παραδοσιακής κοινωνίας και εμφάνιση ενός νέου κοινωνικού υποκείμενου σάν πρωταγωνιστή των αγώνων, του προλεταρίου, άνεργου ή στο εργοστάσιο.

Δηλαδή, ο αγώνας των λαών του Τρίτου Κόσμου, με κορύφωμα τόβιετ νάμ και την Παλαιστίνη, υποχρέωσαν τον ιμπεριαλισμό και τις ντόπιες άρχουσες τάξεις, για να στηριχτούν απέναντι στο επαναστατικό κίνημα, να περάσουν σε μία νέα σχέση "κέντρου-περιφέρειας", που παραχωρεί στον Τρίτο Κόσμο ένα τμήμα της βιομηχανικής παραγωγής. Αυτή η διαδικασία ενισχύεται από την πάλη της εργατικής τάξης στις μητροπόλεις του ιμπεριαλισμού. Έτσι, οι επενδύσεις στον Τρίτο Κόσμο ανεβαίνουν. Όμως αυτή η νέα πολιτική του ιμπεριαλισμού και της αντίδρασης έχει σάν αποτέλεσμα να δημιουργεί έναν καινούργιο και φοβερότερο ανταγωνιστή τους - το προλεταριάτο του Τρίτου Κόσμου - που αναλαμβάνει σε όλο και περισσότερες χώρες την ήγemonία του αντιιμπεριαλιστικού κινήματος. Μόνο στις περισσότερες χώρες της Μαύρης Αφρικής και σ' ορισμένες χώρες της Ασίας δεν έχουν ακόμα δημιουργηθεί ή αναπτυχθεί σε μεγάλο βαθμό αυτά τα φαινόμενα. Όμως κι εκεί υπάρχουν παρόμοιες τάσεις.

Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία, ο αγώνας ενάντια στον ξένο ιμπεριαλισμό γίνεται όλο και πιο άμεσα αγώνας ενάντια στις ντόπιες όλιγαρχίες και κεφάλαιο.

Η Περσία αποτελεί μία από τις κλασικότερες περιπτώσεις για μία τέτοια εξέλιξη. Μέσα σε 15 χρόνια μετά τη "λευκή επανάσταση", που έβαλε μπρός τη διαδικασία της πρωταρχικής συσώρευσης του κεφαλαίου με την κατάργηση της φεουδαρχίας στο χωριό, παρατηρήθηκε μία τέτοια συσώρευση του κεφαλαίου που ίσως όμοια της δεν έχει ξαναδείς η ιστορία. Με βάση τα εισοδήματα του πετρελαίου (που το 1978 αντιπροσώπευαν το 35 % του εθνικού εισοδήματος), στην Περσία ανοίχτηκε μία από τις καλύτερες αγορές για τον ιμπεριαλισμό. Οι εισαγωγές έφτασαν το 1978 τα 18 δισεκατομ. δολάρια. Οι γερμανικές επενδύσεις ασφαλίστηκαν πρόσφατα για 4 δισεκ. δολάρια και οι αμερικανικές υπολογίζονται στα 12 δισεκ. Τα γαλλικά συμβόλαια για έργα και επενδύσεις είναι όμοια 12 δισεκατομ. δολάρια και παράλληλα η Περσία είναι ο πρώτος αγοραστής όπλων στον κόσμο. Πρόκειται για ποσά που μοιάζουν μυθικά για μία χώρα που μόλις χθές άνηκε στις πιο φτωχές του κόσμου.

Μέσα απ' αυτή τη συσώρευση, στην όποια μαζί με τους ιμπεριαλιστές τη μερίδα του λέοντος είχε η όλιγαρχία του Σάχη, δημιουργήθηκε μία νέα κοινωνική πραγματικότητα στο Ιράν. Το 1978, το 1/3 και μόνο του πληθυσμού απασχολούνταν στη γεωργία, το 1/3 στη βιομηχανία και τις κατασκευές και το υπόλοιπο στις υπηρεσίες (πρόκειται για μία σύνθεση πληθυσμού που πλησιάζει αυτήν της Ελλάδας). Το Ιράν μετασχηματίστηκε ριζικά. Όμως, σε σχέση με τις χώρες της Λατινικής Αμερικής π.χ., αυτός ο κοινωνικός μετασχηματισμός ήταν

ακόμα πιο βίαιος, και η επανάσταση αναπόφευκτη. Γιατί στο Ιράν δεν υπήρχε καμιά αναπτυγμένη αστική τάξη, και η ανάπτυξη έγινε από τα πάνω, από την ολιγαρχία και τον ιμπεριαλισμό, χωρίς να υπάρχουν η να δημιουργούνται μέσα από μια έσωτερική συσσώρευση τόσο η αστική τάξη όσο και στρώματα και τάξεις που να υποστηρίζουν το καθεστώς. Ακόμα και οι τεχνικοί ή τα ανώτερα στελέχη έρχονταν απ' έξω (200 χιλιάδες ξένοι τεχνικοί).

Ταυτόχρονα, αυτή η ανάπτυξη έρχονταν σε σύγκρουση με την παλιά δομή της κοινωνίας (μπαζαρ, αγρότες, ισλαμικός μηχανισμός), ενώ κα ταίριζε τις νέες τάξεις και στρώματα που γεννιόνταν (μεσαία αστική τάξη, τεχνικοί, διανοήση) και έπνιγε στο αίμα κάθε εργατική διεκδίκηση.

"Έτσι, μέσα απ' αυτή την κοινωνική πραγματικότητα, η ιρανική επανάσταση, στην πρώτη της φάση, είχε ένα χαρακτήρα αντιιμπεριαλιστικό, δημοκρατικό. Ρίξιμο της ολιγαρχίας και διώξιμο των ιμπεριαλιστών. Όμως αυτή η επανάσταση, που κυριαρχούνταν ιδεολογικά από το σιιτικό έθνικισμό, δεν ήταν κοινωνικά αδιαφοροποίητη. Από τον Οχτώβρη-Νοέμβριο του 78, κέντρο της επανάστασης γίνεται η εργατική τάξη κι οι προλεταριακές μάζες. Μέσα από το αντιιμπεριαλιστικό-δημοκρατικό κίνημα ξεπροβάλλουν τα ταξικά συμφέροντα. Και μετά την εξέγερση του Φλεβάρη, αυτά θα τείνουν να γίνουν κυρίαρχα.

"Όταν λοιπόν μιλάμε για "Ι905", έννοούμε ότι σε μια νέα κοινωνική σύνθεση του Τρίτου Κόσμου, που θά ναι κυρίαρχη για τα επόμενα 10 ή 20 χρόνια, η ιρανική επανάσταση που μόλις αρχίζει αποτελεί την πρώτη μεγάλη εξέγερση που ανταποκρίνεται σ αυτή την κοινωνική σύνθεση, την πρώτη εξέγερση με κέντρο τις νέες προλεταριακές μάζες. Εξέγερση που ήδη στην πρώτη της φάση αποτέλεσε σοβαρή ζημιά για τον ιμπεριαλισμό, μια και ήδη μπαίνει σε άμφισβήτηση το μοντέλο της εξαρτημένης βιομηχανοποίησης που προσπαθεί να οικοδομήσει. Ήδη η Δύση είναι υποχρεωμένη να αναθεωρήσει όλη τη στρατηγική της στην περιοχή, αναθεώρηση που θα χει επιπτώσεις στην ίδια την κατάσταση στην Ελλάδα και τα ελληνοτουρκικά.

Και το ιρανικό δίδαγμα θ' άκουστέ πολύ μακριά. Γίνεται φανερό για τον ιμπεριαλισμό και τις άρχουσες τάξεις του Τρίτου Κόσμου ότι η εξαρτημένη βιομηχανοποίηση και η υπερεκμετάλλευση των εργατικών μαζών πρέπει να γίνουν με πιο "γλυκό" τρόπο, ότι πρέπει να λυθούν τα άλλα προβλήματα (Παλαιστίνη, Ροδεσία, Νότια Αφρική), να "φιλελευθεροποιηθούν" μερικά δικτατορικά καθεστώτα. Όμως, όπως στην Τουρκία, τη Νικαράγουα και άλλοι, μια τέτοια πολιτική έρχεται σε αντίθεση με τις πραγματικότητες της πάλης των τάξεων που απαιτούν έντονότερη φασιστικοποίηση. Μπρός γκρεμός και πίσω ρέμα λοιπόν.

"Όμως το ιρανικό "Ι905" δεν τέλειωσε.

Γιατί, αν πίσω από το ρίξιμο το Σάχη και την ήττα του ιμπεριαλισμού βρισκόταν μια συμμαχία τάξεων της ιρανικής κοινωνίας, όμως η επανάσταση μόλις αρχίζει. Γιατί η ήττα της ολιγαρχίας και του ιμπεριαλισμού δε μπορεί να λύσει από μόνη της το κοινωνικό πρόβλημα της χώρας. Και το κοινωνικό πρόβλημα είναι το πρόβλημα του προλεταριάτου και της φτωχολογίας. Έτσι, η βαθύτερη σημασία της ιρανικής επανάστασης, η εξέγερση του προλεταριάτου, που βρίσκεται ήδη σε ανταγωνισμό με τη μπουσουλμανική ήγεςία πάνω στο πρόβλημα του έλεγχου των εργοστάσιων, θα περάσει αναπόφευκτα στο προσκήνιο.

Η ιρανική επανάσταση θα ολοκληρώσει το δίδαγμα μιας νέας επαναστατικής περιόδου στον Τρίτο Κόσμο με κέντρο το προλεταριάτο.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΩΝ ΑΓΩΝΩΝ

Τό ιστορικό της πέρσινης επανάστασης μέχρι σήμερα μπορεί νά χωριστεί σε 3 περιόδους με βάση τή ιστορική σημασία γεγονότα πού ή κάθε μία περιλαμβάνει καί τίς φάσεις συνάμα πού αυτή πέρασε μέσα στη δυναμική της εξέλιξής της.

- 1) Αύτή πού αρχίζοντας τόν 'Οχτώβρη του '77 με τίς αντιμοναρχικές κινητοποιήσεις στους δρόμους καταλήγει στις 5 του Αυγούστου του '78 με τά ανοίγματα "φιλελευθεροποίησης" του Σάχη.
- 2) Τήν περίοδο πού ανοίγεται με τή προβocation του Σάχη στο κίνημα-ορόσημο (18 Αυγούστου '78) καί τή μαζική αντιπαράθεση πού πρόβαλε τό κίνημα ενάντια στο φασιστικό καθεστώς του Σάχη μέχρι τό διώξιμό του.

καί 3) Τή πιά αποφασιστική φάση της πέρσινης επανάστασης, τή φάση της γενικευμένης καί ένοπλης σύγκρουσης του λαού με τή ΣΑΒΑΚ καί τους τοποτηρητές του Σάχη καί τήν επάνοδο του Χομεϊνι καί πού συνεχίζεται και σήμερα με τή συνεχή πάλη του πέρσινου λαού για τό προχώρημα της επανάστασης μέχρι τήν τελική νίκη.

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Τόν 'Οχτώβρη '77 τό κίνημα αντίστασης στο Σάχη περνά στη φάση της μαζικής κινητοποίησης.

Ξεσπών απεργίες, διαδηλώσεις φοιτητών, πού στις 15 Νοέμβρη φτάνουν στο απόγειό τους τή μέρα δηλαδή πού ο Σάχης επισκέπτεται τήν Ουάσιγκτον.

Στις αρχές Δεκέμβρη κλείνουν όλα πανεπιστήμια της χώρας.

Στις 7-9 Γενάρη του '78 διαδηλώσεις στην Ιερή πόλη Κόμ υπέρ του Χομεϊνι χτυπιούνται απ' τό στρατό: Τό 24-μερο αυτό κέφτουν πάνω από 60 νεκροί.

Εγκαινιάζεται έτσι ή δεύτερη φάση του κινήματος, πού από τους φοιτητές εξαπλώνεται σ' όλο τό λαό.

Οι διαδηλώσεις επαναλαμβάνονται κάθε 40 μέρες σύμφωνα με τό μουσουλμανικό πένθος πού μετά 40 μέρες έχει μνημόσυνο καί εκδηλώσεις άλλης λεγγύης πός τους νεκρούς.

Στις 18 του Φλεβάρη: Διαδηλωτές στη Ταυρίδα καταστρέφουν τά σύμβολα της ιμπεριαλιστικής καί μονοπωλιακής

ριαρχίας, τρίς τράπεζες, τὰ κτίρια τῶν μεγάλων ἐταιριῶν καθὼς καὶ σινεμά 100 νεκροὶ μετὰ ἀπὸ ἐπέμβαση τοῦ στρατοῦ.

Οἱ διαδηλώσεις συνεχίζονται μὲ σημαντικότερες:

Τῇ διαδηλώσῃ στὶς 11 τοῦ Μᾶη στὴν ἀγορὰ τῆς Τεχεράνης πού γιὰ πρώτη φορά γίνεται τόπος διαδηλώσεων.

Τρίς διαδηλώσεις χωρὶς τὴν ἐπέμβαση τῆς ἀστυνομίας καὶ τοῦ στρατοῦ στὶς 17 Ἰοῦνη, καὶ τὴν ἐξέγερση τέλος στὶς 22 τοῦ Ἰοῦλη στὴν ἱερὴ πόλη Μεχεντ. Ἡ ἐπέμβαση τοῦ στρατοῦ ἔχει σάν ἀποτέλεσμα τὴ ζωὴ 40 ἀγωνιστῶν

Μετὰ ἀπὸ αὐτὸ τὸ κῆμα τῶν μαζικῶν κινητοποιήσεων ὁ Σάχη στὶς 5 τοῦ Αὐγούστου προσπαθεῖ νὰ περάσει τὴ λογικὴ τῆς "φιλελευθεροποίησης", ὁποσὸς γιὰ τὸν Ἰοῦνη τοῦ '79 καὶ ἀπελευθερώνοντας μερικοὺς πολιτικοὺς κρατούμενους.

Οἱ πατρὸνες τοῦ Σάχη Ἀμερικάνοι καὶ ἡ ντόπια ὀλιγαρχία δοκιμάζουν νὰ σπρώξουν τὸ Σάχη στὴ "φιλελευθεροποίηση" μπροστὰ στοῦ ἀδιέξοδο πού οἱ λαϊκὲς μᾶζες δημιουργοῦν γιὰ τὸ καθεστῶς τους.

Β Π Ε Ρ Ι Ο Δ Ο Σ

Ἰσπαχάν 12 Αὐγούστου: Μὲ μαζικὲς ἀντιμοναρχικὲς διαδηλώσεις ὁ λαὸς ἀπαντᾷ στὰ ἀνοίγματα "φιλελευθεροποίησης" τοῦ Σάχη. Παρόλους τοὺς νεκροὺς πού ξεπερνᾷ τοὺς 100 οἱ διαδηλώσεις ξαπλώνονται σ' ὅλες τὶς πόλεις φτάνοντας τὶς 16 στὴ Τεχεράνη ὅπου ἐπεμβαίνει ὁ στρατός. Καίγονται πάνω ἀπὸ 200 τράπεζες.

Ἡ ὀλιγαρχία ἀπαντᾷ μὲ τὴν προβοκάτσια τοῦ Ἀμπαντάν.

Τὸ Σάββατο 19 Αὐγούστου, 700 ἄτομα καίγονται ζωντανὰ μέσα στὸν κινηματογράφο ΡΕΕ. Τὸ καθεστῶς προσπαθεῖ νὰ ἐμφανίσει σάν ὑπεύθυνη τὴν ἀντιπολίτευση. Μία τεράστια καμπάνια ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες καὶ τὴν τηλεόραση ἀπὸ "δημοσιογράφους" τῆς ΣΑΒΑΚ πού ἀντικατέστησαν τοὺς πραγματικούς πού ἀρνήθηκαν νὰ γράφουν γίνε-ται γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν τὸ ἀντίθετο ἀπὸ αὐτὸ πού περίμενε ὁ Σάχης. Τὰ στουχεῖα ἄλλωστε ἦταν πάρα πολλὰ γιὰ νὰ ἀποδειχτεῖ ὁ ρόλος τοῦ χασάπη Σάχη

καὶ τῶν πραχτόρων του.

Τὸ ἀστυνομικὸ κέντρο τῆς πόλης βρισκόταν 30 μέτρα ἀπ' τὸ σινεμά, σχεδὸν ἀπέναντι. Οἱ πυροσβέστες εἰδοποιήθη-καν μισὴ ὥρα μετὰ καὶ ἔφτασαν χω-ρίς νερό, μετὰ ἀπὸ 2 ὥρες. Οἱ πόρ-τες ἦταν σφραγισμένες καὶ ἡ ἀστυνο-μία ἐμπόδιζε τὸν κόσμον νὰ τὶς ἀνοί-ξει. Τέλος τὸ ἔργο πού παιζόταν ἦ-ταν ἓνα φιλμ πού εἶχε ἀπαγορευτεῖ καλιδότερα καὶ περιέγραφε τὴ ζωὴ ἐ-νὸς ἀντάρτη πού λήστευε τράπεζες καὶ μοίραζε λεφτὰ στοὺς φτωχοὺς.

Καὶ ὅλα αὐτὰ παρ' ὅλη τὴ σιωπὴ τῶν ἐφημερίδων ἔγιναν γνωστὰ στοῦ λαοῦ ἀπὸ πόλη σὲ πόλη.

Ἡ δολοφονία τοῦ Ἀμπαντάν ξεσηκώνει ἓνα νέο κῆμα διαδηλώσεων καὶ λαϊκῶν κινητοποιήσεων μὲ κέντρο τὸ Ἀμπαντάν. Μετὰ τὴν κηδεῖα τῶν θυμάτων στὶς 23 Αὐγούστου οἱ κινητοποιήσεις εἶναι πιά καθημερινές. Οἱ συγκρούσεις μὲ τὴν ἀστυνομία ἐπικτείνονται σ' ὅλη τὴ χώρα.

Σ Ε Π Τ Ε Μ Β Ρ Η Σ

Στὶς 4 Σεπτέμβρη τὸ κίνημα περνᾷ στὴ πρὶο μαζικὴ του φάση.

500.000-1.000.000 διαδηλωτές κατα-κλύζουν τοὺς δρόμους φωνάζοντας συ-νήματα "ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΤΟ ΣΑΧΗ" "ΖΗΤΩ Ο ΧΟΜΕΙΝΙ" "ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥΣ ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΟΥΣ" καὶ διαδηλώνουν ἀπὸ

τὶς 7.30 τὸ πρωῒ μέχρι τὸ πρωῒ. Ἦ-ταν ἡ μεγαλύτερη διαδήλωση ἀπὸ τὸ 63. Γίνεται μάχη σ' ἓνα στρατῶνα ὅ-που πιάστηκαν ἀξιωματικοὶ πού πῆ-ραν θέση ἐνάντια στοῦ Σάχη. Ὁ Σά-χης κλαίγοντας βρίσκεται μπροστὰ

στούς στρατηγούς του.

- Έτοιμάζεται γενική απεργία και διαδήλωση για τις 7 του Σεπτεμβρίου, (για μία φορά ακόμα παρόλο το χτύπημα των δεξιών) που παίρνουν μέρος πάνω από 500 χιλ. διαδηλωτές, ανάμεσα τους και αγρότες. Η αστυνομία και ο στρατός δεν τολμάνε να επέμβουν.

Ο Σάχης μπροστά στο άδιέξοδο κηρύσσει στρατιωτικό νόμο στις 8 του Σεπτεμβρίου στην Τεχεράνη και την άλλη μέρα σε 12 άλλες πόλεις.

Ο στρατός καταλαμβάνει τους δρόμους και τις πλατείες και ιδιαίτερα την πλατεία ΤΑΙΕΧΑΝ όπου έγκειτο να αρχίσει η διαδήλωση πουχε ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΕΙ για κείνη τη μέρα. Η διαδήλωση γίνεται και οι διαδηλωτές συγκρούονται με το στρατό.

5 χιλ. νεκροί, εκατοντάδες συλλήψεις ανάμεσα στους όποιους και ο Άγιο-ταλλάχ Νουρί, κύριος αντιπρόσωπος του Χομέϊνι στη Περσία.

Όμως τίποτε δεν μπορεί να σταματήσει τη λαϊκή εξέγερση.

- Στις 14 Σεπτεμβρίου καινούργια γενική απεργία και διαδήλωση 50.000, στο νεκροταφείο.

- Ένοπλη επίθεση ενός κομματιού αντρών που σκοτώνει 6 στρατιώτες.

- Στις 18 Σεπτεμβρίου ένας φοβερός σεισμός ισοπεδώνει μία ολόκληρη πόλη, την Ταμπάς: 18.000 νεκροί, το σύνολο σχεδόν του πληθυσμού.

- Στις 30 Σεπτεμβρίου κηρύσσεται γενική απεργία σ' όλη τη χώρα σ' ένα μαρτυρία για τα μέτρα αποκλεισμού, του Χομέϊνι που πάρθηκαν απ' την ιρανική κυβέρνηση.

Η απεργία σημειώνει τεράστια επιτυχία. Για πρώτη φορά συμμετέχουν σ' αυτή και δημόσιοι υπάλληλοι.

Απεργούν οι εργάτες και όλο το προσωπικό των διύλιστήριων του Αμπαντάν σε ένδειξη πένθους για τους πάνω από 400 νεκρούς που σκοτώθηκαν στον κινηματογράφο ΡΕΕ πριν 40 μέρες καθώς και σ' ένδειξη διαμαρτυρίας για τις απολύσεις διαδηλωτών.

Παρά τον στρατιωτικό νόμο πύχει επιβληθεί από τις 8 Σεπτεμβρίου, 20.000 εργάτες διαδηλώνουν στις γειτονιές της πόλης.

Απεργία των υπαλλήλων της τράπεζας Μέλλι (ή κυριότερη του Ιράν), με αιτήματα: καλύτερες συνθήκες δουλειάς, καλύτερα μεροκάματα καθώς και πολιτικές ελευθερίες.

Ο Χ Τ Ω Β Ρ Η Σ

I-IO Διαδηλώσεις και συγκρούσεις, με στρατό και αστυνομία σ' όλες τις πόλεις που δεν υπόκεινται στο στρατιωτικό νόμο.

Στη πόλη Κερμανσάχ, δίπλα στα σύνορα με το Ιράν, διαδηλωτές συγκρούονται με την αστυνομία και να τραπέζες και κινηματογράφους. Η αντιπολίτευση μιλάει για δεκάδες νεκρούς. Μεγάλες συγκρούσεις επίσης στην πόλη Ρεζαγιέχ, κοντά στην Ταμπρίζ.

Το απεργιακό κίνημα φουντώνει: η απεργία που ξεκίνησε στην τράπεζα Μέλλι ξαπλώνεται σ' όλους τους τραπεζιτικούς, στις τηλεπικοινωνίες, στους υπάλληλους Ηλεκτρισμού και Υδροεσης, στα Νοσοκομεία και στην Εθνική Εταιρεία Πετρελαίων στη Τεχεράνη.

Η κυβέρνηση προσπαθεί να αντιμετωπίσει αυτό το απεργιακό κύμα με αξιωματικές μισθών ενώ ταυτόχρονα συνεχίζει τη δημαγωγική της "πάλη ενάντια στη διαφθορά" συλλαμβάνοντας ορισμένα μεγάλα κεφάλια του καθεστώτος και υλοθετώντας έναν "κώδικα αληθινής συμπεριφοράς" για τη βασιλική οικογένεια.

Ο πρωθυπουργός Έμαμ δηλώνει ότι τα κόμματα της αντιπο

λίτευσης θά μπορούν νά ἐκφράζονται στό ραδιόφωνο καί τήν τηλεόραση μέ τόν ὄρο πῶς θά φερθοῦν "ὀπτεύθυνα".

Ἡ κυβέρνηση ἀναβάλλει τήν ἔναρξη τῆς ἀκαδημαϊκῆς χρονιᾶς ἀπό φόβο συγκρούσεων στό πανεπιστήμιο.

5-ΙΟ Ἐνῶ οἱ συγκρούσεις ἔχουν νεκρώσει τήν πόλη Κερμανσέχ, οἱ ἀπεργίες ξαπλώνονται στούς ὑπαλλήλους τῶν Ταχυδρομείων στάδι ὕλιστήρια τῆς Τεχεράνης, στό ραδιόφωνο καί τήν τηλεόραση. Ἡ κυβέρνηση προτείνει ἀδείξεις 50%.

6-ΙΟ Ὁ Ἀγιατολλάχ Χομεϊνί φτάνει στό Παρίσι.

7-ΙΟ Ἀνοίγουν τά Πανεπιστήμια καί τά σχολεῖα. 245 καθηγητές ὑπογράφουν ἕνα μανιφέστο ζητῶντας τήν κατάργηση τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου. Οἱ φοιτητές κατεβαίνουν σέ ἀπεργία. Οἱ ἀπεργίες τῶν ἐργαζόμενων συνεχίζονται. Ἀπεργοῦν ἀκόμα καί οἱ ὑπάλληλοι τῶν Ὑπουργείων. Ἡ Τεχεράνη μοιάζει μέ νεκρή πόλη.

Ἡ γαλλική κυβέρνηση ἀπαγορεύει στό Χομεϊνί νά προβεῖ σέ δηλώσεις ἀπειλώντας τον μέ ἀπέλαση.

8-ΙΟ Διαδηλώσεις καί συγκρούσεις μέ δεκάδες νεκρούς στίς πόλεις Ἀμόλ, Μπαμπόλ καί Κορραμαμπάντ.

Ὁ Χομεϊνί ἀρνεῖται κάθε συνδιλλαγή μέ τό Σάχη καί καταγγέλλει τήν προσπάθεια μιᾶς πολιτικῆς λύσης μέ τόν Ἀμινί (ἄνθρωπο τῶν ἀμερικάνων καί πρώην πρωθυπουργό πού ἡ ἀντίδραση προσπαθεῖ νά τόν παρουσιάσει σάν τήν πιθανή ἐναλλακτική λύση).

ΙΟ-ΙΟ

Ἐνῶ οἱ συγκρούσεις συνεχίζονται σέ δεκάδες πόλεις, στό Ἰσπαχάν ἀπεργεῖ τό ἐργοστάσιο σιδερουργίου, τό πιό σημαντικόν ἐργοστάσιο. Ἀνατολή, μέ 30.000 ἐργάτες, καί πολιορκεῖται ἀπό τό στρατό. 1.700 ἐργάτες τοῦ ἐργοστασίου τραπέζης στήν Ταμπρίζ κατεβαίνουν σέ ἀπεργία, καθώς καί 300 ἐργάτες τῆς ἐταιρίας Μπ. Ζάρκαλ 2.000 μεταλλωρύχοι τῶν ὀρυχείων χαλκοῦ τοῦ Σαρσενέχ.

ΙΙ-ΙΟ

Γιά πρώτη φορά μετά ἀπό 25 χρόνια, οἱ δημοσιογράφοι τῶν δύο κυριότερων ἐφημερίδων τῆς Τεχεράνης, "Ἀέ Καὺχάν" καί "Ἀ. Ἐτελά-ατ", κατεβαίνουν σέ ἀπεργία ἐναντία στή λογοκρισία.

Ι2-ΙΟ

Κι' ἄλλες ἐφημερίδες συμμετέχουν στό ἀπεργιακό κίνημα τῶν δημοσιογράφων. Ὁ λαός συγκεντρώνεται ἔξω ἀπό τά γραφεῖα γιά νά τοῦς συμπαροσταθεῖ.

Ι5-ΙΟ

Ἡ κυβέρνηση ὑποχωρεῖ στό αἷμα τῶν δημοσιογράφων καί ὑπογράφει συμφωνία ὅπου ἐγγυᾶται τήν "ἐλευθερία τοῦ τύπου". Οἱ πολιτικοί κρατούμενοι ξεκινᾶνε ἀπεργία πεῖνας γιά νά καταδικάσουν τίς σφαγές ἐναντία στό λαό καί ζητῶντας ἀναθεώρηση τῆς δίκης τους.

Ι6-ΙΟ

Γενική ἀπεργία σ' ὅλη τή χώρα σέ ἐνδειξη πένθους γιά τίς 40 μέρες ἀπό τή σφαγή στήν πλατεία Ζαλέχ. 6 νεκροί ἀπό τίς συγκρούσεις μέ τήν ἀστυνομία σύμφωνα μέ τίς ἐπίσημες δηλώσεις.

Ι8-ΙΟ

Οἱ ἐργάτες τῶν διῦλιστήριων τοῦ Ἀμπαντάν κατεβαίνουν καί πάλι σέ ἀπεργία. Ἀπεργοῦν οἱ τελωνειακοί ὑπάλληλοι. Οἱ ἀλλεπάλληλες ἀπεργίες παραλύουν τήν οἰκονομία καί ὁ πληθωρισμός ἀνεβαίνει στό ὕψος.

22-ΙΟ

Διαδηλώσεις φοιτητῶν σέ πολλές πόλεις. Στήν Τεχεράνη ὁ στρατός ὑποχρεώνεται νά φύγει ἀπό τό πανεπιστήμιο ὅταν χιλιάδες φοιτητές διαδηλώνουν ἐναντία στό στρατιωτικό νόμο καί γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν πολιτικῶν κρατούμενων.

Γιά πρώτη φορά οἱ φοιτητές διαδηλώνουν χωριστά: ἀπό τή μιά οἱ μουσουλμάνοι, ἀπό τήν ἄλλη οἱ μαρξιστές.

Στήν πόλη Ἀμπαντάν χιλιάδες φοιτητές καί καθηγητές γυμνασίων συγκροῦνται μέ τήν ἀστυνομία καί 15 διαδηλωτές πέφτουν νεκροί.

Ἡ κυβέρνηση ἀνακοινώνει ὅτι ἀμνηστεύει 1100 πολιτικούς

κρατούμενους.

Οι άπεργίες ξαπλώνονται σε πολλούς τομείς. Οι έμπορικές συναλλαγές είσαγωγών-έξαγωγών σταματάνε ενώ εκατοντάδες φορτηγά μπλοκάρονται στα Ιρανο-τουρκικά σύνορα.

Στά διύλιστήρια του Άμπαντάν ή άπεργία σταματάει μετά από μισθολογικές αξήσεις που δίνονται στους εργάτες.

24-ΙΟ Οι σύγκρούσεις γενικεύονται, και παίρνουν χαρακτήρα λαϊκής εξέγερσης. Στην Τεχεράνη, στο Κόμ, τό Κορραμαμπάντ, τό Άμπαντάν, ό λαός ξεσηκώνεται, και αντιμετωπίζει τά πολυβόλα του στρατού. Σύμφωνα μέτήν αντιπολίτευση, 6.000 άτομα έχουν σκοτωθεί μέσα σε δύο μήνες ενώ ή κυβέρνηση μιλάει για 1.000 νεκρούς.

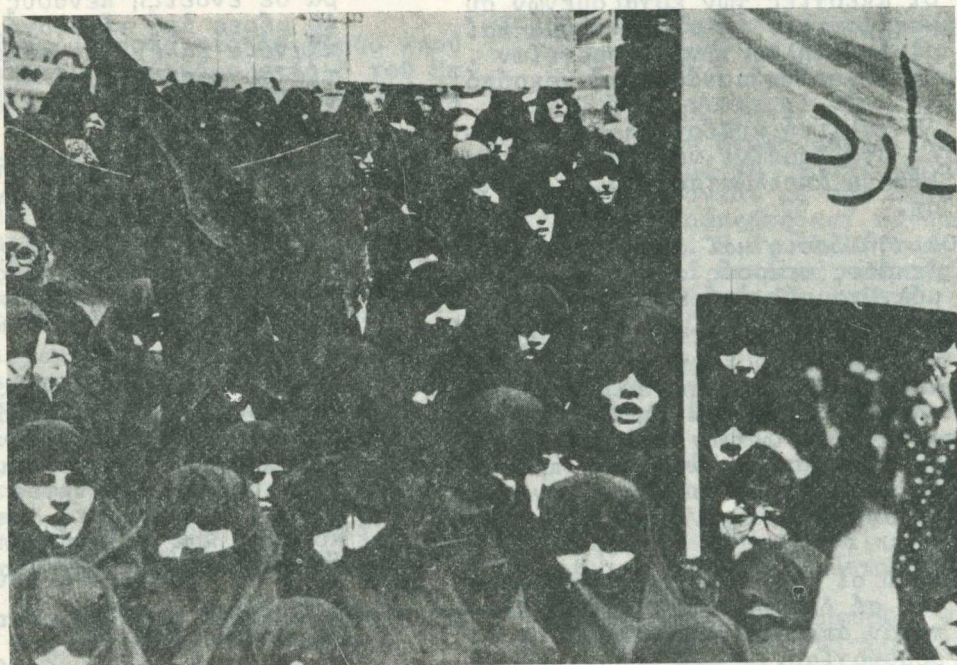
Η κυβέρνηση σκέφτεται νά άκυρώσει ένα κομμάτι του πυρηνικού προγράμματος στην προς

ταφάνουν έπειγόντως στο Ιράν.

25-ΙΟ ΙΙ26 πολιτικοί κρατούμενοι άμνηστεύονται την παραμονή των γενεθλίων του Σάχη. Αλλά τάμέτρα όμως δέν καταφέρνουν νά κατευνάσουν τή λαϊκή όργή τή στιγμή που οι πολιτικοί κρατούμενοι είναι πάνω άπό 40χιλ.

Οι άριστεροι φοιτητές καταλαμβάνουν τήν Πανεπιστημιούπολη της Τεχεράνης για 24 ώρες

4.500 υπάλληλοι του Όργανισμού Άτομικής Ενέργειας άπεργούν μέ τό αίτημα νά φύγουν οι ξένοι ειδικοί (που κύρια είναι άμερικάνοι). Στην πόλη Άμπαντάν, 5.000 "όπαδοί" του Σάχη έπιτίθενται στους διαδηλωτές σπέρνοντας τήν τρομοκρατία και σκοτώνοντας πολλούς. Πρόκειται για φυλές που χειραγωγούνται άπό άρχαίους-άνθρώπους του Σάχη

πάθειά της νά ικανοποιήσει τά οικονομικά αίτήματα των άπεργών. Επίσης άκυρώνει όρισμένες παραγγελίες όπλων που είχε κάνει στις ΗΠΑ. Μετά άπ' αυτό, ό υπεύθυνος των πωλήσεων όπλων του Πεντάγωνου και ό ύφυπουργός Άμύνης των ΗΠΑ κα

και που χρησιμοποιούνται άπό τήν άστυνομία για νά μήν έμφανίζεται άμεσα ή ίδια.

Στή πόλη Γκιόργκάν, 30.000 διαδηλωτές προσπαθούν νά κάψουν τό άρχηγείο της ΣΑΒΑΚ. Η άστυνομία πυροβολεί και σκοτώ-

νει πολλούς διαδηλωτές που έ
ξοργισμένοι πυρπολοῦν μαγα -
ζιά καὶ δημόσια κτίρια.

26-10 Χιλιάδες φοιτητές καὶ μαθη -
τές διαδηλώνουν στὴν Τεχερά -
νη τὴ μέρα τῶν γενεθλίων τοῦ
Σάχη.

Στὴν πόλη Ζαχρόμ, ἐλευθεροί
σκοπευτές ἐκτελοῦν τὸν ἀστυ -
νομικὸ διευθυντὴ καὶ τραυμα -
τίζουν σοβαρὰ τὸν ὑπεύθυνον τοῦ
στρατιωτικοῦ νόμου. Μεγάλες συ -
γκρούσεις ἐπίσης στὶς πόλεις
Σαχρεζά, Μααμπάντ, Μπαρμαρίν,
Κερμανσάχ, Ταμπρίζ καὶ Ἀμόλ.

Ἀπεργία στὴν τηλεδραση ἐνάν -
τια στὴ λογοκρισία, καθὼς καὶ
στα ὀρυχεία χαλκοῦ τοῦ Σαρσε -
νέχ (τὰ δεύτερα ὀρυχεία στὸν
κόσμο μετὰ τῆς Χιλῆς).

30-10 Ἐξεγέρσεις καὶ διαδηλώσεις
σὲ 50 πόλεις ταυτόχρονα. Δε -
κάδες νεκροί, ἑκατοντάδες τρα -
υματίες.

Ἀπόπειρα ἐναντία στὸν κυβε -
ρνήτη τοῦ Ἀζερμπαϊτζάν ποῦ
τραυματίζεται θανάσιμα.

Ἡ πόλη Ζαντζάν καίγεται ὁ -
λοκληρῶς ἀπὸ νεαροὺς διαδηλω -
τές 16-18 χρονῶν, μετὰ ἀπὸ τὴ
δολοφονία μαθητῶν μιᾶ βδομά -
δα πρὶν ἀπὸ τὴν ἀστυνομία.

Ἡ χώρα ἔχει παραλύσει ἀπὸ
τὶς ἀπεργίες. Ἡ ἄρχουσα τὰ -
ξι τρέμει. Πάνω ἀπὸ 50 ἑκα -
τομμύρια δολλάρια ἐγκατα -
λείπουν καθημερινὰ τὸ Ἰράν

Ἡ Ἀγίατολλάχ Χομεϊνι δηλώνει
"Μέχρι τώρα πολεμήσαμε ἐνάν -
τια στὸ καθεστῶς μόνον μέδια
λώσεις, διαμαρτυρίες καὶ ἀπερ -
γίες. Ἀν αὐτὸ δὲν φτάνει κι
ἂν ἡ κατάσταση γίνεαι ἀνυπό -
φορη γιὰ τὸ λαὸ ἀντιμετωπι -
ζοῦμε τὸ ἐνδεχόμενο νὰ συγ -
κατανεύσουμε σ' ἓνα λαϊκὸ ἐ -
νοπλο ἀγῶνα".

31-10 Ἡ ἀπεργία ποῦ ξαναρχίζει
στά διύλιστήρια τοῦ Ἀμπαν -
τάν ὑποχρεώνει τὴν Περσία,
4η πετρελαιοπαραγωγὴ χώρα
στὸν κόσμον καὶ 2ο παγκόσμιον
ἐξαγωγέα, νὰ σταματήσει τὶς
ἐξαγωγές πετρελαίου, χάνον -
τας ἔτσι 60 ἑκατομμύρια δολ -
λάρια τὴν ἡμέρα (σημειωτέον ὅ

τι οἱ ἐξαγωγές πετρελαίου
ἀποτελοῦν τὸ 98% τῶν ἐξαγω -
γῶν τῆς Περσίας). Οἱ ἐργάτες
τῶν διύλιστηρίων αὐτὴ τὴ φο -
ρὰ ζητᾶνε τὴν ἄρση τοῦ στρα -
τιωτικοῦ νόμου καὶ τὴν ἀπε -
λευθέρωση ὅλων τῶν πολιτι -
κῶν κρατούμενων.

Ὁ Κάρτερ δέχεται στὸ Λευκὸ
Οἶκο τὸ γιό τοῦ Σάχη καὶ ἀ -
νανεώνει τὴν ὑποστήριξή του
σ' αὐτὸν λέγοντας "ὅτι" ἡ
προοδευτικὴ του διακυβέρνη -
ση ἔχει μεγάλη ἀξία γιὰ ὅλο
τὸν κόσμον".

Δεκάδες χιλιάδες διαδηλωτές
καταλαμβάνουν τὸ Πανεπιστή -
μιο τῆς Τεχεράνης.

250.000 ἄτομα διαδηλώνουν στὴ
Τεχεράνη γιὰ πρώτη φορὰ μετὰ
τὴ σφαγὴ στὴν πλατεία Ζαχέχ
ἀφηφώντας τὸ στρατιωτικὸ νό -
μο. Στρατὸς καὶ ἀστυνομία δὲν
ἐπεμβαίνουν.

Ὁ Σάχη δέχεται γιὰ συνομι -
λίες τὸν Ἀλὶ Ἀμινί.

Ἡ ἀπεργία στά διύλιστήρια,
συνεχίζεται παρὰ τὸ τέλος
σὺγγραφου τῆς κυβέρνησης νὰ
σταματήσει σὲ 3 μέρες. Ἀντί -
θετα ξαπλώνεται καὶ στά διύ -
λιστήρια τοῦ Ταμπρίζ καὶ Σι -
ράζ.

Δ Ε Κ Ε Μ Β Ρ Η Σ

Ἀκολουθώντας ἓνα ἡμερολόγιο πα -
θῶν καὶ πένθους κάθε εβδομάδα σ' ὅ -
λη τὴ χώρα συνεχίζονται οἱ διαδη -
λώσεις ποῦ ὁ στρατὸς συ νεχῶς κτυ -
πᾷ:

18.12: Γενικὴ ἀπεργία. Μὲ τὸ κλεῖσι -
μο τοῦ MOHARZAN περίοδος ποῦ θυμί -
ζει τὸ μαρτύριο τοῦ πρώτου Ἰμάμη
3 ἑκατομμύρια ἱρανοὶ διαδηλώνουν
στὴ Τεχεράνη. Εἶναι ἡ μεγαλύτερη δι -
αδήλωση τῆς σύγχρονης ἱστορίας.
Ὁ Χομεϊνι ὁρίζεται Ἰμάμης καὶ ὁ
δηγητὴς τῆς χώρας.

- Ἡ Γενικὴ Ἀπεργία ἔχει παραλύσει
ὅλη τὴ χώρα. Σταματᾷ ἡ ἐξαγωγή πε -
τρέλαιου, οἱ τράπεζες δὲν μποροῦνε
νὰ λειτουργήσουν καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἀ -
πειλεῖ ὅτι θὰ ἐπέμβει.

29.12: Ὁ στρατηγὸς AZHARI παραι -
τεῖται καὶ ἡ ἐντολὴ δίνεται στὸ

Μπαχτιάρ.

Ο Σάχης δηλώνει ότι θά μείνει στη Τεχεράνη. Χιλιάδες ξένοι τεχνικοί εγκαταλείπουν τό Ιράν. Σ' όλες τις επαρχιακές πόλεις, σ' απάντηση των σφαγών του στρατού οι μάζες απαντούν μ' επιθέσεις στα γραφεία των βασανιστών της ΣΑΒΑΚ.

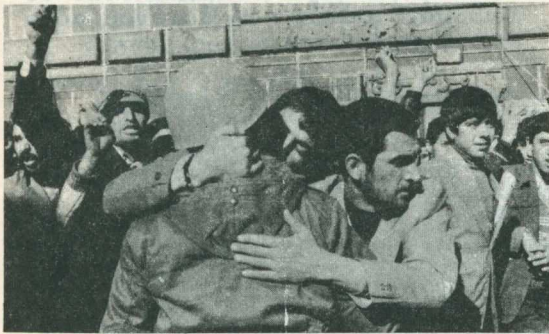
Γ Ε Ν Α Ρ Η Σ

4.Ι.79: Ο Μπαχτιάρ όριζεται επίσημα πρωθυπουργός.

8.Ι.79: Ο Χομείνι αναγγέλλει τό σχηματισμό μις "Ισλαμικής κυβέρνησης" έχοντας έτοιμο ένα κατάλογο υπουργών.

11.Ι.79: Η Αμερική αναγγέλλει ότι εγκαταλείπει τόν Σάχη.

12-Ι-79: Στο αποκορύφωμα των διαδηλώσεων έχουμε τά πρώτα αδελφώματα στρατού-λαού μέ μεγάλες λιποταξίες

στρατιωτών.

16.Ι.79: Ο Σάχης καί ή Φαράχ εγκαταλείπουν τή χώρα μέ "δάκρυα στάματια".

Είναι μιá φυγή δίχως επιστροφή.

18 Γενάρη : Στο Αμπάζ γίνονται νέες συγκρούσεις μέ εκατοντάδες νεκρούς. Η "έκκληση" του Κάρτερ στο Χομείνι νά δώσει "μιá εθναιρία στο Μπαχτιάρ" δέν εισκούγεται από τόν Ιρανικό λαό.

19 Γενάρη : Έκατομμύρια διαδηλώνουν στην Τεχεράνη ζητώντας τή παραίτηση του Μπαχτιάρ.

24-31 Γενάρη : Ο στρατός προσπαθεύ νά έμποδίσει τήν έπιστροφή του Χομείνι. Καταλαμβάνει τό αεροδρόμιο καί συγκρούεται μέ τους διαδηλωτές στις 26 - 28 Γενάρη, μέ τουλάχιστο ένα τό νεκρούς. Στις 27 ένα εκατομμύριο διαδηλωτές καί πάλι στους δρόμους.

Ι Φλεβάρη : Τελικά μέσα στο λαϊκό ένθουσιασμό ο Χομείνι έπιστρέφει, μετά 15 χρόνια έξορία έπιμένει στην παραίτηση του Μπαχτιάρ.

5 Φλεβάρη : Ο Χομείνι διορίζει νέο πρωθυπουργό, τόν Μπαζαριάν

8 Φλεβάρη : Διαδηλώσεις στις όποιες συμμετέχουν στρατιωτικοί μέ στολή, πάνω από χίλιοι άεροπόροι καί εκατό φαντάροι. Είναι τό τέλος.

Η κυβέρνηση Μπαχτιάρ δέν έζησε ούτε 40 μέρες. Η ήταν ή τελευταία εθναιρία του παλιού καθεστώτος.

οι πολιτικές και κοινωνικές δυναμεις στο Ιραν

Ἡ Περσία δέν ἔπese ποτέ κάτω τήν ἀπόλυτη κυριαρχία τῶν ἀποικιακῶν δυνάμεων καί μέχρι τῆς τέλης τοῦ 19ου αἰῶνα παράμεινε "κλειστή" στήν εἰσβολή τῶν μεγάλων δυνάμεων καί τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ. Ἡ παραδοσιακή ἐξουσία σ' αὐτή τή χώρα ἦταν οἱ μεγάλοι γαιοκτήμονες καί ἡ ἱεραρχία τῶν μουσουλμάνων σιιτῶν (πού ἀποτελοῦν μιᾶ μεγάλη μουσουλμανική αἵρεση). Ἡ εἰσόδος τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ γίνεται μέ τούς ἐγγλέζους πού βρίσκουν πετρέλαιο στήν Περσία καί ἐγκαθίστανται.

Ἡ εἰσβολή τῆς Δύσης στήν Περσία εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά κοπεῖ ἡ παραδοσιακή ἀρχουσα τάξη στά δύο. Ἀπό τή μιᾶ οἱ δυνάμεις οἱ δεμένες μέ τόν ἱμπεριαλισμό - αὐτό κράτος, στρατός, κομπραδόροι τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ - καί ἀπό τήν ἄλλη ἡ μουσουλμανική ἡγεσία καί οἱ παραδοσιακοί ἔμποροι, οἱ μπαζαρί (ἀνθρώποι τοῦ μπαζάρ - τῆς ἀγορᾶς - πού συγκέντρωνε ὅλο τό ἐμπόριο). Ἀπ' αὐτή τῆς τῆ φύση, ἡ μουσουλμανική ἡγεσία εἶναι ἀντιούτικη κι ἀντιἱμπεριαλιστική. Ἡ πρώτη σύγκρουση ἐγινε κιόλας τό 1891, ὅταν δόθηκε ἡ ἐκμετάλλευση τοῦ μονοπωλίου τοῦ καπνοῦ σ' ἓναν ἐγγλέζο. Ἀποτέλεσμα, οἱ ἀγιοπολλάχ (ἡγέτες τῶν σιιτῶν) κήρυξαν τό μπούκοτς τοῦ καπνοῦ καί μετὰ ἀπό σύγκρουση μ' ἐκατοντάδες νεκρούς, καί ἐπειδή πιά κανένας πέρσης δέν κάπνιζε, τὰ ἀνάκτορα ὑποχώρησαν.

Τό 1906, νέα μεγάλη σύγκρουση, ἐξ αἰτίας τῆς ἀνόδοις τῶν τιμῶν, πού προκάλεσαν τὰ μεγάλα δάνεια ἀπό τή Δύση. Μετὰ ἀπό συγκρούσεις μέ νέες ἐκατόμβες καί μετὰ ἀπό ἐγγλέζικη παρέμβαση, ὁ αὐτοκράτορας υποχωρεῖ, διώχεται, καί ὁ γιός του ὑποχρεῖται νά παραχωρήσει τό πρῶτο σύνταγμα. Ὁ ρώσικος στρατός ἐπεμβαίνει καί ἡ μουσουλμανική ἡγεσία κατευθύνει τόν ἀντιἱμπεριαλιστικό καί ἀντιρασιλικό ἀγῶνα πού λήγει νικηφόρα μέ ὑποχώρηση

τῶν ρώσικων στρατευμάτων.

Στή συνέχεια, μέχρι τό 1945, ἡ μουσουλμανική ἡγεσία δέν παίζει σπουδαῖο ρόλο μιᾶ καί δέ θίγονται ἰδιαίτερα τὰ συμφέροντα τῶν ἐμπόρων ἀπό τό νέο καθεστῶς πού ἐγκαθίδρυσε μέ πραξικοπημα ὁ πατέρας τοῦ σημερινοῦ Σάχη, ὁ συνταγματάρχης Ρεζά Χάν Παχλεβί, τό 1925, παρόλο πού ἔρχονται σέ ἀντίθεση μέ τήν ἐφαρμογή ἐμπορικοῦ, ἀστικοῦ, καί ποινικοῦ κώδικα, ἐνῶ μέχρι τό τε ἐφαρμόζονταν μόνο ὁ ἐκκλησιαστικός.

Αὐτή ἡ ἐκλειψη τῆς σιιτικῆς ἡγεσίας, πού κατεῖχε τεράστια ἰδιοκτησία, καί παρόλο πού ὁ Παχλεβί τοὺς ἀφαίρεσε ἓνα μέρος, εἶχε σάν ἀποτέλεσμα ν' ἀναπτυχθοῦν νέες πολιτικές δυνάμεις πού ἀνταποκρίνονταν στόν ἀργό σχηματισμό νέων τάξεων στή χώρα. Οἱ κυριότερες ἦταν τό Κομμουνιστικό Κόμμα (Τουντέχ) πού ἀναπτύχθηκε μετὰ ἀπό μακρόχρονο ἀγῶνα καί μέ βάση τό προλεταριάτο καί τή φτωχολογιά, καί τό κόμμα τῶν μικροαστικῶν μαζῶν, τῶν μπαζαρί, κλπ., τό κόμμα τοῦ Μωσσαβτέκ.

Τό κλίμα μετὰ τό Β' Πόλεμο ἦταν ἔντονα ἀντιἱμπεριαλιστικό καί ἀντιφεουδαρχικό μιᾶ καί στήν Περσία κυριαρχοῦσε ἡ μεγάλη ἰδιοκτησία. Μέσα σ' αὐτό τό κλίμα, καί ἀπό φόβο νά μήν ξεπεραστεῖ ὀριστικά ἀπό νέες πολιτικές δυνάμεις, κι ἐπειδή ἔβλεπε μιᾶ εὐκαιρία νά ξεφορτωθεῖ τόν ξένο ἱμπεριαλισμό, ἓνα τμήμα τῆς σιιτικῆς ἡγεσίας περνάει μέ τό κίνημα, κάτω ἀπό τήν ἡγεσία τοῦ ἀγιοτολάχ Κασάνι.

Στήν περίοδο 1947-51, ἀναπτύσσεται ἓνα τεράστιο λαϊκό ἀντιἱμπεριαλιστικό κίνημα, μέ πρωτοπορία τό Τουντέχ καί τοὺς Μοτσαχεντίνε Ἑσλām τοῦ Κασάνι, πού στή συνέχεια, μετὰ τήν ἐκλογή τοῦ Μωσσαβτέκ, γίνεται πρόεδρος τῆς Βουλῆς καί πού οἱ ἱμπεριαλιστές ὀνομάζουν "κόκκινο ἀγιοτολλάχ".

Στήν περίοδο 1951-53, τό πετρέλαιο ἐθνικοποιεῖται καί οἱ σιῦτες συμμετέχουν στό κίνημα, μ' ὅλο πού δέν ταυτίζονται μέ τόν Μωσσαντέκ, πού ἦταν πολύ περισσότερο ἕνας ἀστός δημοκράτης. Μετά τό διώξιμο τοῦ Σάχη καί τό πραξικόπημα τοῦ Αὐγустου τοῦ 53, πού τόν ἐπανεφερε μετά ἀπό σφαγή 15.000, οἱ σιῦτες δέν ταυτίζονται μαζί του. Ὁμως αὐτό τό πραξικόπημα εἶχε σάν ἀποτέλεσμα νά ἐξαφανιστεῖ τό Τουντέχ σά σοβαρή πολιτική δύναμη, ἀκολουθώντας μία συνθηκολογία ρεβιζιονιστική γραμμή, ἐνῶ τό κόμμα τοῦ Μωσσαντέκ, χωρίς σοβαρή βάση σέ μία ἐλάχιστη ἀναπτυγμένη ἐθνική ἀστική τάξη, διαλύεται.

πριν 25 χρονία

Ἡ ἐξέγερση τοῦ Αὐγустου - Σεπτέμβρη τοῦ -78 ἀποτελεῖ τήν ἀπαρχή τῆς δεύτερης μεγάλης συγκρούσεως ἀνάμεσα στόν ἱρανικό λαό ἀπό τήν μία καί τό Σάχη Παχλεβί ἀπό τήν ἄλλη.

Ἡ πρώτη κράτησε 8 ὁλόκληρα χρόνια καί ἔληξε τό 1953 μέ νίκη τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ.

Ἀπό τό βιβλίο τοῦ G. GROSSI "ΠΕΡΣΙΑ: πετρέλαιο, βία καί ἐξουσία" καί ἀπό τό ἄρθρο τοῦ J. GEYRAS στόν MONDE τῆς 19 Αὐγούστου: "Ἡ CIA παίζει καί κερδίζει" δίνουμε τά παρακάτω ἀποσπάσματα πού ἐξιστοροῦν τά γεγονότα.

1. ΤΟ ΤΟΥΝΤΕΧ ΚΑΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ

"Ἡ ἀνασυγκρότηση τῶν κομμάτων καί οἱ πρῶτες ἐλευθερίες ἄρχισαν νά καταχτοῦν ἔδαφος κατὰ τήν διάρκεια τοῦ πολέμου μέ τίς δυνάμεις κατοχῆς, στίς ὁποῖες προστέθηκε καί ἡ Ἀμερική, εἶχε σκοπό νά ἐλέγξει τή νέα κατάσταση, πού διαμορφωνόταν, βρίσκοντας πιά εὐφορο ἔδαφος στό συνταγματικό αὐτό πείραμα πού γεννιόταν. Ὁ θρόνος ἦταν ἀδύναμος.....

Τό Κομμουνιστικό κόμμα - TUDEH - Μάζες -, τό καλύτερο ὁργανωμένο, ἀναπτύχθηκε κατά τή δι

ἀρκεία τοῦ πολέμου, μέσα ἀπό ἐπαρχιακές ὁμάδες τῆς περιοχῆς τῶν συνόρων μέ τή Ρωσία (ἡ ὁμάδα τοῦ Τζανιγάλ πού τό 1920-21 κατόρθωσε μαζί μέ τούς ἐθνικιστές νά σχηματίσει στήν ἐπαρχία ΤΖΙΛΑΝ τήν ὁμώνυμη σοσιαλιστική δημοκρατία· τό δημοκρατικό κόμμα τοῦ Ἀρτζεμπαϊτζάν καί τό κίνημα Κουμελάν, τοῦ Κουοδιστάν πού τό 1945-46 ἐφτιαξαν στίς δύο ἐπαρχίες δύο λαϊκές δημοκρατίες). Τό TUDEH εἶχε τή βάση του σέ διανοούμενους, κατώτερους ἀξιωματικούς καί στό νεογέννητο ἐργατικό κίνημα τῆς πετρελαιοφώρας ἐπαρχίας τοῦ Καντζιστάν, ὅπου τόν Ἰοδλη τοῦ 1946 ἐγίνε ἡ ἱστορική ἀπεργία στό διϋλιστήριο τοῦ Ἀμπαντάν πού καταστάθηκε πνιγμένη στό αἷμα.

"Ὁ σάχης γιά νά κατευθύνει τά πνεύματα καί τή μαχητικότητα τοῦ λαοῦ, ἔβαλε στήν κυβέρνηση 3 μέλη τοῦ TUDEH, λίγες ἐβδομάδες μετά τήν ἀπεργία τοῦ Ἀμπαντάν. Τό TUDEH μπούκοτάρησε τίς ἐκλογές τοῦ 1947. Στίς 5 Φλεβάρη τοῦ 1949 μετά ἀπό μία ἀποπειρά δολοφονίας (πού δέν ἐγίνε ἀπό κομμουνιστές) ἐναντί αὐτοῦ Σάχη, τό TUDEH βγαίνει ἐκτός νόμου. Ἀλλά ὁ ἐκφοβισμός ἀντί νά τό ἀποδυναμώσει τό ἐνίσχυσε. 751 εἶχε περίπου 80 χιλιάδες μέλη.

Μετὰ τήν ἀλλαγὴ τοῦ Μωσσαντέκ γι. εἰδικὸς στόχος καταπίεσε. Ἡ δύναμη του στήν πραγματικότητα ἀναπτύχθηκε πολὺ μέσα σέ λίγο διάστημα - παρὰ τήν ἐχθρική προπαγάνδα στήν κοινὴ γνώμη ὅτι εἶναι "τό μακρὸ χέρι τῶν μισητῶν ρώων-σοβιετικῶν - γιατί ἦταν ἡ πρώτη πολιτικὴ δύναμη, πραγματικὰ λαϊκὴ, πού ὄρουσε ὑπὲρ τῶν πτωχῶν κοινωνικῶν στρωμάτων.

Παρ' ὅτι δέν ἦταν καλὰ ὁργανωμένες, ἕνα ρόλο πιά θεσμικό καί πιά πλατὺ ἀπ' τό TUDEH εἶχαν διάφορες ὁμάδες μικροαστῶν μέ ἀσταθὴ καί ἀκαθορίστη ἰδεολογία, πού στηρίζονταν σέ διάφορες προσωπικότητες. Μερικὲς ἀπὸ αὐτές, σέ συνασπισμό, καί μετὰ κοινὴ βάση τους τόν ἐθνικισμό ἔδωσαν ζωὴ τό 1951-53 στήν ἐμ-

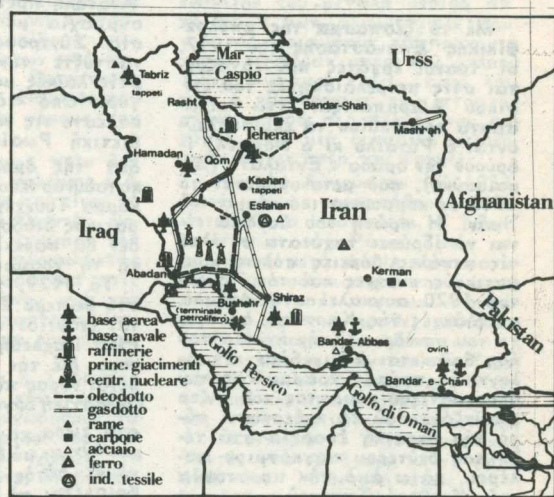
πειρία της κυβέρνησης Μωχαμέντ Μωσσαντέκ, που αποτελεί κυριολεκτικά τομή στην μεταπολεμική πολιτική ζωή του Ιράν. Στο σύνολο των ομάδων αυτών και των θέσεων που έκφραζαν στο Μέτωπο ή προσωπικότητα του Μωσσαντέκ κυριαρχήσε αναμφισβήτητα. Προσωπικότητα σύνθετη, γεμάτη αντιθέσεις ο Μωσσαντέκ έπαιζε ένα κεντρικό ρόλο σαν έθνικιστής -αντιιμπεριαλιστής, με τη θεωρία του για την "άρνητική Ισλαμική", όσον αφορά στην ίση μεταχείριση των πολιτικών δυνάμεων και την ιδιοκτησία των εθνικών πλουτοπαραγωγικών πηγών.

Σ' αυτόν ανήκει ένα μεγάλο μέρος του έργου της έθνικοποίησης του "κονσέρτσιουμ" που έμεταλλευόταν το πετρέλαιο της Περσίας, της εταιρείας "Αγγλο-ιρανιαν οйл кудпаны", που αποφασίστηκε από τη Βουλή τον Απρίλη του 1951, με ισχύ από την 1 Μαη. Στις 30 του Απρίλη έγινε ο πρωθυπουργός της χώρας. Ήρθε σέ μεγάλη αντίθεση με το Δουδινό αλλά υποστηρίχτηκε έμμεσα από την Οθάσιγκτων. Στην αρχή είχε και την υποστήριξη του σάχη Μωχαμέντ Ρέζα. Όμως ένα χρόνο μετά και μπρός τόν αμετάκλητο έθνικισμό του, η υποστήριξη του σάχη δέν υπήρχε πιά. Ο Μωσσαντέκ, με όδναμη την συγκατάθεση του λαού άντέδρασε, στηρίζόμενος στη συνταγματικότητα του ναθεστώτος και ζητώντας περισσότερες έξουσίες για την κυβέρνηση. Ο σάχης πρόσπαθησε να απελευθερωθεί απ' αυτόν, αλλά μετά το σχηματισμό μιās κυβέρνησης τεσσάρων ήμερών του πιστού στη δυναστεία Καβάμ-Εσουφτανέ, στις 21 Ιούλη ξανάφερε τόν Μωσσαντέκ για μιá νέα έμπειρα κυβέρνηση, που δημιούργησε το Έθνικό Μέτωπο, που προσανατολιζόταν πιά περισσότερο σέ προδευτικές μεταρρυθμίσεις, παρά έθνικιστικές παλαιού τύπου, και που έχε από την μιá την υποστήριξη του TUDEH και την έχθρότητα του σάχη από την άλλη.

G. GROSSI

2. το πραξικοπημα της Σ.Ι.Α.

Πράγματι απ' τόν Ιούλη και μετά Έγινε κάθε τί για να παρυσιαστεί ο Μωσσαντέκ σαν ένας επικίνδυνος σοβιετικός πρόχτορας. Τα γεγονότα έπιταχύνθηκαν όταν η αντιπολίτευση στο Κοινοβούλιο προσπάθησε να περάσει στην άντεπλίθεση κατηγορώντας τον ότι θέλει να δημιουργήσει ένα "δικτατορικό και κομμουνιστικό" καθεστώς, έξαρτημένο απ' τη Μόσχα. Για να αντιμετωπίσει την συνομοσία των βουλευτών ο Μωσσαντέκ όργάνωσε στις αρχές Αυγούστου ένα δημοψήφισμα

μα που του επέτρεπε να μπορεί να διαλύσει το Κοινοβούλιο χωρίς τη συγκατάθεση του Σάχη. Έπειδ ή τόν κατηγορήσαν ότι κέρδισε χάρις στις ψήφους των κομμουνιστών, απομακρύνθηκε από το παντοδύναμο TUDEH δηλώνοντας ότι είναι αντικομμουνιστής....

Χαμένος κόπος. Γύρω στα μέσα νυχτα τις 15 Αυγούστου, ο στρατηγός Νασσέρι, που διοικούσε τη αυτοκρατορική φρουρά και πολλοί πιστοί στο σάχη αξιωματικοί δοκιμάζουν να συλλάβουν το Μωσσαντέκ. Το μόνο που πέτυχαν ήταν να συλλάβουν τόν ύπουργό έξωτερικών Χυσσεϊν Φατεμί, πρώτου αφοπλιστούν την αδή από τα πιστά στην κυβέρνηση στρατεύματα βλέποντας χαμένο το παίγνίδι ο

σάχης, μαζί με τη Σοράγια, φεύγει για τη Ρώμη μέσω Βαγδάτης.....

Τις 18 Αδγοβόστου ο Μωσαντέν ανακοινώνει την άμεση δημιουργία ενός συμβολίου αντιβασιλείας που θα αντικαθιστούσε το σάχη, ενώ οι όπαδοι του TUDEH κατακλύζουν τους δρόμους ζητώντας την ανακήρυξη της Δημοκρατίας. Η κυβέρνηση που στην αρχή ανέχτηκε τις διαδηλώσεις έδωσε στη συνέχεια διαταγή στην αστυνομία να εμποδίσει την επέκτασή τους. Προσπαθώντας να ξε

χωρίσει από τους κομμουνιστές ο Μωσαντέν διστάζει να προχωρήσει στο χτύπημα των βασιλικών και προσπαθεί να δημιουργήσει μια έτεροκλίτη αντιπολίτευση ικανή να αμφισβητήσει την κυριαρχία του δρόμου από την Άκρα αριστερά. Αλλά οι διαταγμοί, που τους ενθάρρυναν οι μοναρχικοί, ποδελχτηκαν μοιραίοι.

Στις 19 Αδγοβόστου, γύρω στα μεσάνυχτα, όταν ο στρατηγός Ζαχεντί (που τον είχαν απαγάγει οι σήμαχοι το 1941 σαν συνεργάτη

ΤΟΥΝΤΕΧ

(βημα)

Με το ξέσπασμα της μπολσεβίκικης Έπανάστασης του 1917, οι Ιρανοί εργάτες που εργάζονταν στις πετρελαιοπηγές του ωσικού Άζεμπαιτζάν (τά κοιτάσματα του οποίου τα εκμεταλλεύονται ο Ρότσιλντ κι ο Νομπέλ) ιδρύουν την ομάδα «Ένταλάτ» (Δικαιοσύνη), που μετονομάζεται το 1919 σε κομμουνιστικό κόμμα του Ιράν. Η πρώτη του δουλειά είναι να ιδρύσει ταχύτατα σε όλες τις μεγάλες πόλεις πώλες κομματικών πυρήνων και τον Ιούνιο του 1920 συγκαλεί στο Άνζλί, στις ακτές της Κασπίας, το πρώτο του συνέδριο. Στην ήγερση του ήδη βρίσκεται ο Πιχεράρι, ο μελλοντικός πρώτος γραμματέας του δημοκρατικού κόμματος του Άζεμπαιτζάν, που θα κυβερνήσει αυτή την περσική επαρχία στα τέλη του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, κάτω από την προστασία του Έρυθρου Σταυρού.

Στο πρώτο Συνέδριο των Κομμουνιστών της Ανατολής, που συνέρχεται το 1920 στο Μπακού υπό την προεδρία του Ζινόβιεφ, το Κ.Κ. Ιράν στέλνει 192 αντιπροσώπους του σε ένα σύνολο από 1.891 συνέδρους. Πρέπει να σημειωθεί ότι το Ιράν και η Τουρκία έχουν στο συνέδριο αυτό τις μεγαλύτερες αντιπροσωπείες από

όλα τα κομμουνιστικά κόμματα της Ανατολής (π.χ. οι Κινέζοι δεν στέλνουν παρά 8 αντιπροσώπους, οι Ινδοί 14 και οι Άραβες 3). Η σημασία του περσικού Κ.Κ. στο ανατολικό κομμουνιστικό κόμμα δεν διαφεύγει από τους Σοβιετικούς που, στο συνέδριο αυτό διατυπώνουν την πολιτική που θα πρέπει να ακολουθηθεί ως προς τις σχέσεις του με την «πατρίδα του σοσιαλισμού»: ο Ο πόλεμος κατά της Σοβιετι-

κής Ρωσίας σημαίνει πόλεμος κατά της Ανατολής. Στο γιγάντιο αγώνα που αναλάβαμε, οι λαοί της Ανατολής θα είναι οι πιστοί μας σύμμαχοι. Η επαναστατική Ανατολή πρέπει να έχει μία στενή συμμαχία με τη Σοβιετική Ρωσία. Συντροφικοί αντιπρόσωποι, αναπτύξτε την ταξική συνείδηση στις λαϊκές μάζες, οργανώστε τις γύρω από τα εργατικά σοβιέτ, καλέστε τις να ενωθούν με τη Σοβιετική Ρωσία, διαδώστε την ιδέα της δημοσπονδποίησης των καταδυναστευόμενων μαζών. » (Το κόμμα Τουντέχ αργότερα, ο πνευματικός διάδοχος του Κ.Κ. Ιράν, δεν θα παρεκκλίνει ποτέ από αυτή τη γραμμή).

Το 1929, το Κ.Κ. Ιράν που, στο δεύτερο Συνέδριό του, τάσσεται εναντίον της δικτατορίας του Ρεζά Παχλεβί, κηρύσσεται παράνομο. Με την ευκαιρία αυτή εκδίδεται νόμος που λέει ότι κάθε κομμουνιστική οργάνωση απαγορεύεται στη χώρα κι ότι τα μέλη της τιμωρούνται με δεκαετή φυλάκιση. Ο νόμος αυτός δεν έπαψε ποτέ να βρίσκεται σε ισχύ.

Παρά τις απαγορεύσεις μία ομάδα από διανοούμενους με έπικεφαλής της τον Τακί Άράνι (καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Τεχεράνης με παλαιότερη ανάμιξη στο γερμανικό κομμουνιστικό κίνημα όταν ήταν φοιτητής στη Δημοκρατία της Βαϊμάρης ιδρύουν το 1933 την επιθεώρηση «Ντόνα» («Ο Κόσμος») που γίνεται αργότερα ένα απ' τα επίσημα όργανα του κόμματος Τουντέχ. Το 1937, ο Άράνι και άλλοι διανοούμενοι της αριστεράς (δεν είναι όλοι τους κομμουνιστές) συλλαμβάνονται από τη μυστική στυνομία του Σάχη Ρεζά. Απ' αυτούς, που ήταν συνολικά πενήντα τρεις, ο Άράνι και μερικοί άλλοι πεθαίνουν στη φυλακή.

Μή ξεχνάμε ότι όλα τα δεκάετη χρόνια που κράτησε η βασιλεία του πατριού Παχλεβί, μία συγγή δικτατορία είχε απογαργήσει κάθε πο-

λιτική ζωή στη χώρα. Οι αντίληψεις άλλωστε του Σάχη Ρεζά για το θέμα της ελευθερίας της έκφρασης, μπορεί να συνοψιστεί στην περιφημη φράση που είχε πει μόλις ανέβηκε στο θρόνο (παραφράζοντας το Λουδοβίκο 14ο) στον ύπουργό του της Δικαιοσύνης Σαντρόλ Ασράφ: «Από δω και πέρα, ο Νόμος είμαι εγώ». Η αναγκαστική παραίτησή του λοιπόν το 1941 (ώστερα από συμμαχικές πιέσεις) επιτρέπει στα περσικά πολιτικά κόμματα, στα συνδικάτα και στις εφημερίδες να γίνουν απ' την παρανομία και να εκφράζονται ελεύθερα στα πλαίσια των συνταγματικών νόμων.

Μόλις μερικές δεκαετίες μετά την παραίτηση του Σάχη Ρεζά υπέρ του γιου του Μωχάμεντ Ρεζά, το φθινόπωρο του 1941, ένα νέο κόμμα εμφανίζεται στην πολιτική ζωή της χώρας: το «Τουντέχ» που, σε μία πρώτη του ενέργεια, εκλέγει μία δεκαπενταμελή Διοικούσα Έπιτροπή, η πλειοψηφία της οποίας είναι προοδευτική, όχι όμως και κομμουνιστική. Έπικεφαλής άλλωστε της Διοικούσας Έπιτροπής, σαν πρόεδρος κι αντιπρόεδρος, είναι ο πρίγκιπας Σουλεϊμάν Έσκαντάρι (που συγγενεύει με την προηγούμενη δυναστεία των Καγτζάρ) και ο Νουρεντίν Άλαμούτι, και οι δύο θρησκευόμενοι Μουσουλμάνοι. Παρ' ό' αυτά ο έλιγμός δεν εξαπατά και πάλι κανέναν: είναι φανερό τοις Κομμουνιστικό κόμμα, για να μη εμπέσει στις διατάξεις του αντικομμουνιστικού νόμου του 1929 που εξακολουθεί να ισχύει προτίμησε να αυτοδιαλυθεί για να ανασυγκροτηθεί πάνω σε μία ευρύτερη βάση (στην οποία να συμπεριλαμβάνονται προοδευτικά στοιχεία της αστικής τάξης) και να αλλάξει το όνομά του. Και πράγματι, μόλις ιδρύεται, το Τουντέχ διακηρύσσει την άφοσίωσή του στο Σύστημα κι αναγγέλλει ότι στόχος του είναι η υπεράσπιση της περ-

τῶν Γερμανῶν) κατάλαβε τὰ δημόσια χτῖρια, οὔτε ἓνας διαδηλωτῆς τῆς ἄκρας ἀριστερᾶς δὲν κατέβηκε γιὰ νὰ υπερασπιστεῖ τὸ καθεστὼς τοῦ Μωσσαντέκ.

Στὴ Ρώμη θύαν ὁ Σάχης ἔμαθε τὸ "καλὸ νέο" ὅλῃσε στους δημοσιογράφους: "Ἔμουν αὐτοὶ με ἀγαποῦσαν". Μετὰ ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἔγινε καθαρὸ ὅτι με τὸ "αὐτοί" ἐννοοῦσε κβρια τοὺς πρέχτορες τῆς CIA, ὅπως καὶ ὅτι ὅλη ἡ ἐπιχείρηση ἀπὸ τὴν 15 ὡς τὴν 19 Αὐγούστου ἔ

τοίμα τῆκε λεπτομερεῖα ἀπὸ Ἑλβετία, ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ τῆς CIA Ἄλβεν Ντάλλες, τὸν πρεσβευτὴ τῆς CIA στὴν Τεχεράνη, Λόυ Χέντερσον καὶ τὴν πριγκίπισσα Ἀσράφ, ἀδερφή τοῦ Σάχη. Ἐπὶ τοῦ οὗ ὁ στρατηγὸς Σβάρτσκοφ, πασίγνωστος γιὰ τὴ συμμετοχὴ τοῦ στῆν CIA μερὶς "γιὰ τὴν κατάλληλη ἀπάνη πάνω ἀπὸ 10 ἐκατ. δολλαρίων τῆς CIA" ἰδιαίτερα γιὰ νὰ στρατολογήσῃ στὴν κακοφῆμες αὐνοικίες στὴν Τεχεράνη "ληστές, μαχαιροβγάλτες καὶ ἄλλους ἔπαγ

σικῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς χώρας.

Στὸν κοινωνικὸ τομέα, τὸ πρόγραμμα τοῦ Τουντέχ εἶναι πολὺ προχωρημένο σὲ σύγκριση με τὰ ὑπόλοιπα κόμματα: ζητᾷ μιά δικαιοτέρα κατανομή τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου σὲ ὄφελος τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων, ὑποχρεωτικὴ καὶ δωρεὰν ἐκπαίδευση γιὰ ὅλους, ἰση φορολογία γιὰ ὅλους, μιά οικονομικὴ μεταρρύθμιση σὲ ὄφελος τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ἀδικημένων καὶ τὴν ἐθνικοποίηση τῶν γαιῶν ποὺ εἶχε καταληστέψει ὁ Σάχης Ρεζά. Ταυτόχρονα ὅμως, καὶ σὲ σημείον αὐτὸ τὸ Τουντέχ παρουσιάζει μιά ἀντίφαση (στὰ μᾶτια τοῦλάχιστον τῶν ἄλλων ἀστικῶν κομμάτων) ἀπαιτεῖ νὰ ἐπιστραφῶν στὴς διάφορες φυλὲς τὰ ἐδόθη ποὺ τοὺς εἶχαν ἀφαιρεθεῖ. Πράγματι, σὲ σημείον αὐτὸ τὸ Τουντέχ ἀνταποκρίνεται σὲ μιά ἐπιθυμία τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως ποὺ ἐπιδίδει τὴν ἀσπνιση τῶν περσιῶν φυλῶν γιὰ νὰ ἀποδυναμωθεῖ ἡ κεντρικὴ ἐξουσία. Τὸ Τουντέχ παρουσιάζει καὶ μιά ἄλλη ἀντίφαση (φαινομενικὴ καὶ αὐτὴ γιὰτί, ὅπως εἶπαμε, πίσω ἀπ' τὴν ἐπίσημη ἐκπροσώπηση τοῦ βρίσκεται τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα): διακηρύσσει σὲ ποῶν τὴν ὅτι εἶναι κόμμα «προοδευτικόν», ἐνὶ ἡγεσία τοῦ δεβαιώνει, ὅσον τοὺς πιστοὺς μουσουλμάνους καὶ αὐτῆς, ὅτι ποτὲ δὲν θὰ ἀντιστρατευθεῖ τοὺς νόμους τοῦ Ἰσλάμ. Ὅπως καὶ ὅν ἔχουν ὅμως τὰ πράγματα, τὸ κόμμα αὐτὸ κατορθώνει νὰ προσελκύσει τὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν Περσῶν διανομένων, γιὰτί ὁρισμένες θέσεις τοῦ ἀνταποκρίνονται στὴς βαθύτερες προσδοκίες τοῦ λαοῦ: ζητᾷ νὰ καταργηθοῦν οἱ ἀντιδημοκρατικοὶ νόμοι τῆς δικτατορίας τοῦ Ρεζά, νὰ ἀναγνωρισθῶν πολιτικὰ δικαιώματα στὴς γυναῖκες, νὰ ἐπιβληθεῖ τὸ ὁκτάωρο καὶ νὰ προστατευθεῖ ὁ συνδικαλισμὸς ὁ τὸ νόμο.

Τὸ 1943, τὸ Τουντέχ προτείνει σὲ τὰ ὑπόλοιπα κόμματα καὶ σὲ

ἐθνικιστικὰ κινήματα νὰ ἐνωθοῦν μαζί τοῦ γιὰ νὰ υπερασπισθοῦν τὴ δημοκρατία στὴ χώρα. Ἐτοί, τὸν Αὐγούστο τοῦ ἰδίου αὐτοῦ χρόνου ἰδρύεται τὸ «Μέτωπο γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν» γιὰ νὰ κεντραρισθεῖ ἡ αὐξανόμενη ἐπίδραση τῶν ἀντιδραστικῶν δυνάμεων ποὺ ἐνισχύονται ἀπ' τοὺς Βρεταννοὺς καὶ ἐπιδίδουν νὰ ἐπαναφέρουν τοὺς καταπιεστικούς νόμους τοῦ Ρεζά Παχλεδί.

Λίγους μῆνες ὅμως πρὶν ἀπ' τὸν περσιτικὸν πόλεμον, ἡ ἐφημερίδα «Ραχμπάρ» ποὺ εἶναι τὸ ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Τουντέχ, ἀρχίζει νὰ πλέκει τὸ ἐγκώμιον τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως προκαλώντας ἐτοί μιά πρώτη ψυχρότητα στὴς γραμμὲς τοῦ «Μετώπου γιὰ τὴν Ἐλευθερίαν». Ἡ κατάσταση ἐπιδεινώνεται μετὰ τὸ θέμα τοῦ πετρελαίου.

Ὅταν πράγματι ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωση ζητᾷ ἀπ' τὴν περσικὴν κυβέρνησιν νὰ τῆς ἐκχωρηθοῦν τὰ κοιτάσματα πετρελαίου τοῦ βορείου τμήματος τῆς χώρας, τὸ Τουντέχ ποὺ, ὡς τότε, διαδήλωνε τὴ θέλησιν τοῦ νὰ εἶναι μόνον κρατικὴ ἡ ἐκμετάλλευσις τοῦ περσικοῦ ὑπεδάφους, τᾶσσεται ἀναφανδὸν ὑπὲρ τῶν Σοβιετικῶν μετὰ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἀφοῦ οἱ Βρεταννοὶ ἐκμεταλλεύονται τὰ πετρελαία τοῦ νότιου τμήματος τῆς χώρας, δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ μὴ κάνουν τὸ ἴδιον οἱ Σοβιετικοὶ σὲ τὸ βορεῖον τῆς. Ἡ στάσις αὐτὴ τοῦ Τουντέχ φέρνει ἀναστάτωση σὲ τὸ «Μέτωπον» καὶ οἱ ἐθνικιστὲς ἀποσπονοῦν προκαλῶντες ἐτοί καὶ τὴ διάλυσιν τοῦ «Μετώπου».

Παρά τὴς ἀντιδράσεις ποὺ ἔχουν δημιουργηθεῖ ἐναντίον τῆς φιλοσοβιετικῆς πολιτικῆς τοῦ (ἐν τῷ μεταξύ ἐπικεφαλῆς τῆς περσικῆς κυβερνήσεως εἶναι ὁ Μωσσαντέ) τὸ Τουντέχ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀσκεῖ ἐπιρροὴν στὸν πληθυσμὸν καὶ ἔχει ἐπίσης τὴν γερὰ ὑποστήριξιν πολλῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, ποὺ ἐκεῖνη εἶναι ἐποχὴ εἶναι διχασμένοι καὶ σαφῶς ἐναντίον τοῦ Μωσσαντέκ. Ὁ τελευταῖος αὐτὸς

πράγματι, στὴν ἐπιθυμία τοῦ νὰ ἐξυγιάνει τὴς ἐνόπλιες δυνάμεις ἀπ' τὰ διεφθαρμένα καὶ ἀντιπατριωτικὰ στοιχεῖα, εἶχε στρέψει ἐναντίον τοῦ μεγάλῃ μερίδι ἀπὸ τὸ σώμα τῶν ἀξιωματικῶν ποὺ γιὰ νὰ περισώσουν τὰ προνομία τοὺς, τάχθηκαν ὑπὲρ τοῦ νεοροῦ Σάχη Μωχάμετ Ρεζά. Ἐτοί λοιπὸν ἡ πλειοψηφία τοῦ στρατοῦ στέκει πιστὰ σὲ τὸ πλευρὸν τοῦ μονάρχου, ἐνὶ μιά δυναμικῇ μειονότητα κλίνει ὑπὲρ τοῦ Τουντέχ.

Στὴν 16 Αὐγούστου τοῦ 1953, ἀφοῦ ἴσταια προσπάθεια νὰ ἀνατρέψει τὸ Μωσσαντέκ, ὁ Σάχης ἀπετεύει στὴ Ρώμη. Τρεῖς μῆρες ὅμως μετὰ ἡ CIA πραγματοποιεῖ τὸ πραξικοπηματῆς: μετὰ τὴν συμπαράστασιν ὑποπτῶν στοιχείων ποὺ ἔχουν πληρωθεῖ μετὰ ἀφθονὰ δολλάρια, οἱ δυνάμεις τοῦ Σάχης ἐπιτίθενται ἐναντίον τῆς Τεχεράνης, ἐνὶ οἱ κομμουνιστὲς ἀξιωματικοὶ κλεισμένοι σὲ τοὺς στρατοῦν τοὺς περιμένουν τὴν ἐντολὴν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Τουντέχ γιὰ νὰ δοῦν μετὰ τὸ ὄπλον σὲ τὸν. Ἡ ἐντολὴ ὅμως δὲν ἔφθασε ποτέ. Ἀργότερα ἡ ἡγεσία τοῦ κόμματος δικαιολογήθηκε ὅτι θέλησε νὰ ἀποφύγει τὴ μάταιον αἱματοχυσίαν γιὰτί ἡ δέδοται πὼς ὁ συσχετισμὸς δυνάμεων ἦταν ὁπωσδήποτε ὑπὲρ τῶν πραξικοπηματιῶν.

Φυσικὰ μετὰ τὴν ἐπικράτησιν τοῦ πραξικοπήματος καὶ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ Μωσσαντέκ ἀρχίζει ἀγριος διωγμὸς. Ὅσα μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Τουντέχ δὲν ἔχουν προλάβει νὰ διαφύγουν σὲ ἑξωτερικόν, συλλαμβάνονται, ἐπίσης καὶ οἱ περισσότεροι ἀξιωματικοί. Κατὰ ἐκατομμυριακὰ μέλη σέρνονται στίς φυλακὰς καὶ σὲ βασανισμοὺς. Τὸ κόμμα διαλύεται καὶ θγαίνει στὴν παρανομία, ἐνὶ ἡγεσία τοῦ ἀναδιπλώνεται στὴν Ἀνατολικὴ Γερμανία ἀπ' ὅπου ἐξακολουθεῖ ὡς τῶρα νὰ κατευθύνει τοὺς ὁπαδοὺς τῆς.

γελματίες έγκληματίες" που βοήθησαν το στρατηγό Ζαχέντι να ανατρέψει την κυβέρνηση Μωσσαν τέκο. "

8 J. GEYRAS

Γιά δέκα χρόνια ο Σάχης, με την άμεση επέμβαση και υποστήριξη των αμερικάνων, κυβερνάει σχεδόν ανενόχλητος, χωρίς να έχει άλλον αντίπαλο έξω από τους σιίτες που συγκεντρώνουν κάθε αντίσταση.

Η ολιγαρχία που σχηματίζεται γύρω από το Σάχη, μαζί με τη βοήθεια του ιμπεριαλισμού, αναλαμβάνει να "μοντερνποιήσει" όριστικά τη χώρα, έτσι ώστε να μπορέσει να ριζώσει δημιουργώντας νέα κοινωνικά στρώματα (μοντέρνα αστική και μικροαστική τάξη), στήριγμα για το καθεστώς του.

Από το 1963 αρχίζει τη "λευκή επανάσταση" (για να αποφύγει τη κόκκινη), στηριζόμενος στα εισοδήματα του πετρελαίου. Το αποτέλεσμα ήταν μία κοινωνική αναστάτωση, ένας "άγριος" καπιταλισμός, που ίσως δεν έχει γνωρίσει ο κόσμος μέχρι σήμερα. Έκατομμύρια αγρότες διώχτηκαν από τη γη, η παραγωγή

Η "αυτοκρατορία" και οι αγρότες

δημητριακών έπεσε από 9 εκατομμύρια τόννους σε 3,5. Η γη εγκαταλείφθηκε. Η Τεχεράνη ξεπέρασε τα 5 εκατομμύρια πληθυσμό. Σ' όλες τις μεγάλες πόλεις δημιουργήθηκαν εργοστάσια κάθε είδους. Και η κοινωνική ανισότητα έφτασε σε μινωδικά επίπεδα.

Από την αγροτική μεταρρύθμιση

η γεωργική παραγωγή βγήκε κατασπαρμένη. Μ' αυτή, ένα μεγάλο μέρος της γης πάρθηκε από τους γαιοκτήμονες και δόθηκε στους αγρότες. Αλλά το κράτος, μαζί με την γη, δεν έδωσε στο χωρικό πιστώσεις για να αγοράσει τρακτέρ και άλλες μηχανές, που για αυτόν δέ θα φτανε ολοκληρωτή ζωή για να πληρώσει χρέη. Οι νέοι εγκατάλειψαν μαζί με τα χωράφια, ήρθαν στις πόλεις και απασχολήθηκαν λίγο-πολύ σαν οικοδόμοι, δουλεύοντας εποχιακά, κακοπληρωμένοι και ζώντας στις διαλυμένες περιφέρειες των μεγαλουπόλεων. Παράλληλα, δέ δημιουργήθηκε και μία αγροτική μπουρζουαζία, αφού τα χρήματα που πήραν οι γαιοκτήμονες δεν τα επένδυσαν σε παραγωγικές δραστηριότητες αλλά σε παρασιτικές υπερεκμεταλλεύσεις ή στη βιομηχανία.

Η αντιπρόλιτωση υποστηρίζει από καιρό ότι ο πραγματικός στόχος μιας τέτοιας μεταρρύθμισης ήταν να δημιουργηθεί μόνο μία πλατεία αγορά για ξένα έμπορεύματα. Το αποτέλεσμα είναι ότι, για πρώτη φορά στην ιστορία του, το Ιράν είναι υποχρεωμένο να εισάγει από το εξωτερικό τα καθαρά πρώτης ανάγκης αγροτικά προϊόντα (σάρι, φρούτα, σταφύλια, κρέας, ρύζι). Έτσι οι χωρικοί έχουν πολλούς λόγους για να ναι απογοητευμένοι από το καθεστώς. Βέβαια, οι διεκδικήσεις τους είναι καθαρά οικονομικές και οι αγροτικές περιοχές επηρεάζονται λιγότερο πολιτικά. Η επανάσταση κυριαρχεί ουσιαστικά κέντρα των πόλεων κι έχει κατακτήσει όλα εκείνα τα στρώματα των νέων που εγκατέλειψαν τα χωριά κι έμαθαν να αγνοούνται στις μεγαλουπόλεις!

Αλλά η μεγάλη αποτυχία του καθεστώτος φάνηκε στην πολιτική του αδυναμία να δημιουργήσει μία βάση μέσα στην έθνική αστική τάξη, μεγάλη, μεσαία ή μικρή. Σε μία οικονομία που εξαρτάται περίπου ολοκληρωτικά από το πετρέλαιο και από μερικές μεγάλες βιομηχανίες του κράτους, η υπάρχουσα βιομηχανική δραστηριότητα ελέγχονταν από τη "βασιλική οικογένεια", είτε άμεσα, μέσα από μετοχικές ιδιοκτησίες, είτε έμμεσα, μέσα από ένα σύστημα που εμπόδιζε οποιαδήποτε αυτόνομη οικονομική πρωτοβουλία.

"Η έμπορο-μεσάιτική αστική τάξη, μικρή, μεσαία και μεγάλη, στη σημερινή γλώσσα της επανάστασης είναι γνωστή με το όνομα "μπαζαρί". Μαζί με τους βιομηχανικούς εργάτες, είναι αυτοί που έχουν δώσει τα πιο γερά χτυπήματα στο καθεστώς. Μέσα από το μπαζάρ της Τεχεράνης -το πιο μεγάλο της Μέσης Ανατολής- περνάει όχι μόνο το εθνικό εμπόριο αλλά και όλο το χονδρικό εμπόριο της πόλης, ακόμα και πρώτες ύλες για τη βιομηχανία. Απ' αυτό εξαρτώνται άμεσα ή έμμεσα ένα εκατομμύριο άτομα. Κάτω από τη καθοδήγηση του Χομέϊνι, έκλεισε χωρίς διακοπή περίπου 70 μέρες, παραλύοντας την εμπορική δραστηριότητα της πρωτεύουσας. Τα έξοδα κι οι ζημιές απ' αυτό τον αγώνα ήταν μεγάλα, ενώ παράλληλα αναπτύχθηκε μια μεγάλη αλληλεγγύη ανάμεσα στα μέλη του μπαζάρ, στη βάση του αγώνα ενάντια στο Σάχη και υπέρ της επανάστασης. Συναντώντας τον Μαχμούντ Μανιάν, πούναι ένας απ' τους αρχηγούς των μπαζαρί, μās έδειξε έναν κατάλογο με όνόματα μερικών εμπόρων (καμιά 20αριά) που αυθόρμητα συγκέντρωσαν για τα έξοδα της επανάστασης περίπου 50 εκατομμύρια δρχ." ('Απόσπασμα από την Ιταλική έφημερίδα "ΡΙΝΑΣΙΤΑ").

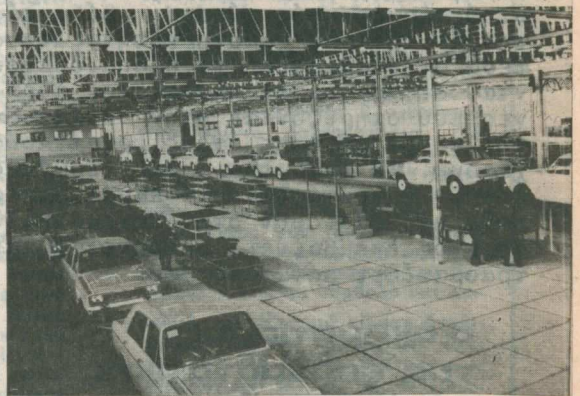
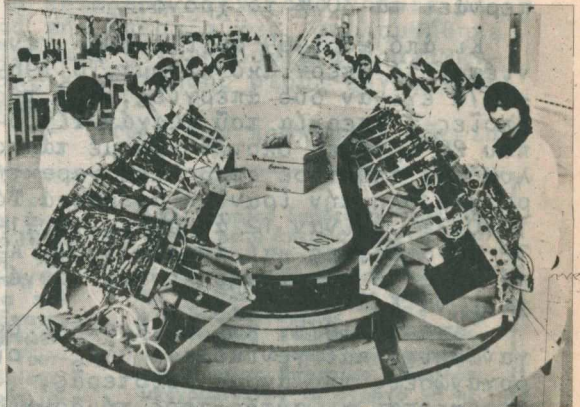
"Ετσι, τα νέα στρώματα που δημιουργήσε η πολιτική του Σάχη, αντί ν' αποτελέσουν το στηρίγμα του όπως νόμιζε, ζητούν τώρα μεγαλύτερη συμμετοχή στην έξουσία (μεσαία στρώματα), δικαιώματα (εργάτες), πολιτικές ελευθερίες (φοιτητές).

Γι' αυτό αναπτύσσονται νέες πολιτικές δυνάμεις. Τα νέα μεσαία στρώματα και η μοντέρνα αστική τάξη εκφράζονται μέσα από το "κόμμα Ιράν", ενώ το "Μελάτ Ιράν" είναι ο εκπρόσωπος των εμπόρων του μπαζάρ που, όπως δηλώνουν, "συνθλίβονται σε μια χώρα παραδομένη στις πολυεθνικές, με τη συνενοχή των μεγάλων ντόπιων καπιταλιστών". Τέλος, ο Σοσιαλιστικός Σύνδεσμος, ρεφορμιστικό κόμμα, που και τὰ 3 μαζί έχουν δημιουργήσει το "Εθνικό Μέτωπο", δηλαδή ξαναπαίζουν το όνομα του κόμματος του Μωσσαντέκ. Τέλος, ακόμα και στο έσω περιβάλλον της ολιγαρχίας εμφανίζονται διαφοροποιήσεις, ιδιαίτερα μετά το τελευταίο κίνημα, και το επί-

σημο κόμμα του Σάχη διαλύθηκε σε πολλές φράξιες.

η ανάπτυξη της εργατικής τάξης

"Όμως, παρόλο τόν ολιγαρχικό τρόπο με τόν οποίο γίνεται η εκβιομηχάνιση -που ακριβώς στηρίζεται στο πετρέλαιο και τα εισοδήματά του καθώς και τις τεράστιες ξένες επενδύσεις- δεν παύει να πραγματοποιείται μια τεράστια κοινωνική αλλαγή, με κέντρο της το σχηματισμό μιας σημαντικής εργατικής τάξης. Το Ιράν μεταβάλλεται στο

σημαντικότερο βιομηχανικό κέντρο της Έγγυς και Μέσης Ανατολής (η Τεχεράνη είναι ήδη μια βιομηχανική μεγαλούπολη). Η βιομηχανική παραγωγή αυξάνεται τα τελευταία χρόνια πάνω από 30% (!) το χρόνο. Σε τομείς όπως η πετροχημεία, τα χαλυβουργεία, η αυτοκινητοβιομηχανία, κλπ. η ανάπτυξη είναι θυελλώδης. Η αυτοκινητοβιομηχανία, το 1977, παράγαγε 200 χιλιάδες αυτοκίνητα. Επίσης παράχθηκαν 450 χιλιάδες ψυγεία, 11 εκατομ. τόννοι τσιμέντο, κλπ.

Έτσι, σχηματίστηκε μια μεγάλη και συγκεντρωμένη εργατική τάξη (3 εκατομ. άτομα), δηλαδή το 30 με 35 % του ενεργού πληθυσμού. Από την ίδια τη φύση της ανάπτυξης (από τα πάνω, "ψυτευτή"), η εργατική τάξη πέρασε χωρίς κανένα ενδιάμεσο στάδιο στη μεγάλη βιομηχανία.

Αυτή η εργατική τάξη, που ήταν αδύνατο με μισθούς 5-8 χιλ. δρχ., να μπορέσει να βρεϊ σπίτι, μένει στις παραγκογειτονίες που περιστοιχούν τις μεγάλες πόλεις, μαζί με 100δες χιλιάδες υποαπασχολούμενους και ανέργους, έχοντας ταυτόχρονα ν' αντι-μετωπίσει έναν πληθωρισμό που ξεπερνάει τα 30 % το χρόνο.

Κι από το 1969 αρχίζει να γεννιέται το απεργιακό κίνημα. Το 1969-1970 έγιναν δύο απεργίες, από τις οποίες η απεργία του Τζαχάν-Τίτ, όπου 20 εργάτες σκοτώθηκαν με τα πολυβόλα, απέκτησε συμβολικό χαρακτήρα για όλη την ιρανική αριστερά. Το 1970-71, έγιναν 12 απεργίες, το 71-72 20 απεργίες και το 72-73, 50. Από τότε το απεργιακό κίνημα συνέχισε να εξαπλώνεται.

Από το 1975, και οι ένοπλες οργανώσεις, και γενικότερα όλες οι οργανώσεις της άκρας αριστεράς, στρέφονται κι αυτές προς τη δουλιά στους εργατικούς χώρους, βάζοντας την κέντρο της δραστηριότητάς τους. Μέσα στην εργατική τάξη δημιουργούνται οι πρώτοι επαναστατικοί πυρήνες που στηρίζονται στην ανάπτυξη της κινητοποίησης στους εργατικούς χώρους. Το 1975 έτσι, οι εργάτες πολλών εργοστασίων στο Καράτζ, απεργούν και βαδίζουν στην Τεχεράνη. Ο στρατός επεμβαίνει, σκοτώνει 70 και τραυματίζει πάνω από 300.

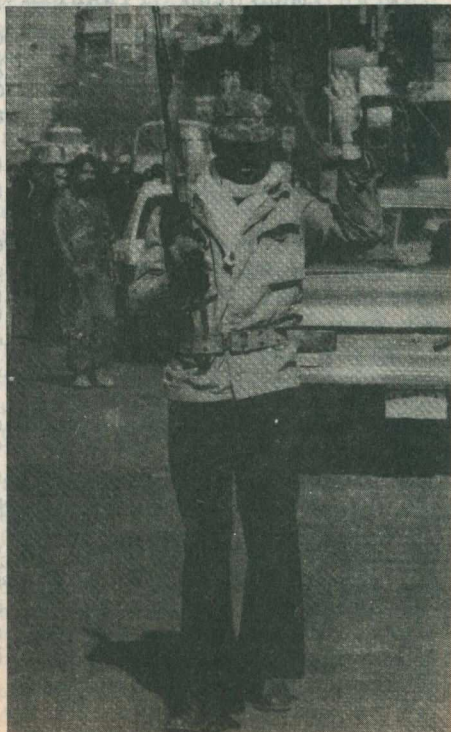
ο σχηματισμός της επαναστατικής αριστεράς

Μετά την κρίση του 60-64, στην διάρκεια της οποίας ο Σάχης μετά μια πρόσκαιρη "φιλελευθεροποίηση" και την προώθηση της "λευκής επανάστασης" έπνιξε στο αίμα το 1963 το κίνημα που ήγεσία του είχε το Χομέϊνι, άνοιγεται μια νέα πολιτική περίοδος στο Ιράν. Το Τουντέχ επέ πρότεινε την "ειρηνική αλλαγή" του καθεστώτος και έτσι χάνεται έντελως απ' το προσκήνιο της πάλης. Ταυτόχρονα το Ιράν μπαίνει σε μια

ρβόδο "κοινωνικής κοσμογονίας". Η πολιτική της διγαρχίας και των έμ-περιαιστών μετά την αποτυχία της "φιλελευθεροποίησης" είναι το βραζιλιακό "μοντέλλο": Έξαρτημένη εκβιομηχάνιση με καθεστώς τρομοκρατίας και έλεγχο κάθε εκδήλωσης της κοινωνικής ζωής. Τα εργοστάσια τα πανεπιστήμια, τα σχολεία έλέγχονται από τη ΣΑΒΑΚ, οι πολιτικοί κρατούμενοι είναι δεκάδες χιλιάδες.

Απέναντι σε ένα τέτοιο καθεστώς ένας και μοναδικός δρόμος εμφανίζεται σαν δυνατός, ο δρόμος ένοπλης πάλης. Στα 1965 σχηματίζονται οι πρώτες παράνομες ομάδες με στόχο των ένοπλων. Και η κυριώτερη είναι η οργάνωση "των αγωνιστών (μοτζαχεντίν) του Ιρανικού λαού", που στηρίζεται σε μια "ισλαμομαρξιστική" ιδεολογία επηρεασμένη από το Σαφιατί. Πάντως μέχρι το -71 δεν έχει περάσει ακόμα σε ένοπλες ενέργειες μεγάλης κλίμακας.

Τέλος διαμορφώνεται από το -68 και μετά και ένα μαρξιστικό-λενινιστικό ρεύμα, που πιάς 8 Φλεβάρη του 71 άρχισε τον ένοπλο αγώνα. Ήταν η "ομάδα του δάσους" που έπιν-τέθηκε στη χωροφυλακή του Σιακάλ στο Βόρειο Ιράν, σκότωσε αρκετούς χωροφύλακες και πήρε όλα τα όπλα,

στη συνέχεια μέσα στα οάση της Καπρίας καταδιωγμένη από χιλιάδες στρατού με ελικόπτερα και κανόνια άντεξε δέκα μέρες. Και τὰ ὀχτὼ μέλη τοῦ κομμάντο πέθαναν ἠρωϊκά ἀφοῦ ἐξόντωσαν ἐξήντα ἐχθρούς.

Ήταν ἡ αὐγὴ μιᾶς νέας περιόδου γιὰ τὴν ἱρανικὴ ἐπανάσταση. Ἀπὸ τὴν "ὁμάδα τοῦ δάσους" ἐξήσαν μερικοί, ὅσοι δὲν συμμετείχαν στὴν ἐπέλθεση.

Ἡ Σαβάκ καὶ ὁ Σάχης πανηγύριζαν γιὰ τὴ νίκη τους. Ἀλλὰ λίγες μέρες μετὰ μιὰ ἄλλη ὁμάδα ἡ "ὁμάδα τῆς πόλης" ἐκτέλεσε τὸν στρατιωτικὸ ἐπίτροπο τοῦ Ἰράν. Ἡ "ὁμάδα τῆς πόλης" μαζί με ὅσους ἐπέζησαν ἀπὸ τὴν ὁμάδα τοῦ δάσους σχημάτισαν τὴν "ὀργάνωση τῶν ἀνταρτῶν φενταγίν τοῦ λαοῦ".

Παρ' ὅλη τὴν καταπίεση ποὺ ἔσ-

τοίχισε 100δες νεκροὺς καὶ χιλιάδες φυλακισμένους κατόρθωσαν ὄχι μόνο νὰ ἐπιβιώσουν ἀλλὰ νὰ συνεχίσουν τὸν ἀγῶνα.

Μέχρι τὸ 1976, ἀνάμεσα σὲ ἐκατοντάδες ἐνέργειες, ἔκαναν καὶ τίς παρακάτω:

- Ἐκτέλεσαν τὸν ἀρχιβασανιστὴ τῆς Σαβάκ ΝΙΚΤΑΜΠ.

- Ἐκτέλεσαν τὸν Φατέχ ΓΙΑΖΝΤΠ, μεγαλοκαπιταλιστὴ καὶ προσωπικὸ φίλο τοῦ Σάχη, ποὺ ἦταν ὁ πρῶτος γιὰ τὴ σφαγὴ τῶν ἐργατῶν τοῦ ὑφαντουργεῖου Τζαχάν-Τίτ. Ἡ ἐκτέλεση ἔγινε δυὸ χρόνια μετὰ τὴν ἀπεργία καὶ ἀκολουθήθηκε ἀπὸ μιὰ ἐντονη δουλειὰ παραγάνδας κι ἐξήγησης σπούς ἐργατικούς χώρους.

- Ἐκτέλεσαν πράκτορες τῆς Σα

ΦΕΝΤΑΓΙΝ

(βήμα)

ΔΕΚΑ χρόνια μετὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ Μοσαντέκ τὸ 1953 καὶ τὴν ἐγκατάσταση τῆς στυγνῆς σαχικῆς δικτατορίας, ξεπηδαίει ἀπὸ τὰ συντρίμια τοῦ Τουντέκ τὸ κίνημα τῶν «Ἐπαναστατῶν Μαρξιστῶν - Λενινιστῶν». Σὲ ἀντίθεση ὅμως πρὸς τὸ Τουντέκ, τὸ νέο αὐτὸ ρεύμα δρίσκει ἀντίθετο πρὸς ὅλους τοὺς ἱμπεριαλισμοὺς, εἰναι ἐπαναστατικὸ καὶ καλεῖ στὸν ἐνοπλο ἀγῶνα.

Οἱ νέοι αὐτοὶ κομμουνιστές, ποὺ ἀνήκουν στοὺς κύκλους τῶν διανοουμένων καὶ τῶν φοιτητῶν προσπαθοῦν νὰ ἀνεύρουν τίς αἰτίες γιὰ τὴν ἀποτυχία τοῦ ἐθνικιστικοῦ κινήματος τοῦ Μοσαντέκ, νὰ ἀναλύσουν τὰ νέα δεδομένα τῆς ἱμπεριαλιστικῆς πολιτικῆς ξεκινώντας ἀπὸ τὸν ἀνταγωνισμό τῶν δύο συνταγισμῶν καὶ νὰ διατυπώσουν μιὰ «προλεταριακὴ» ἰδεολογία μετὰ βάση κοινωνικοοικονομικῆς ἐρευνας πάνω στὴν κατάσταση στὴν Περσία. Ἐνας ἀπὸ τοὺς λαμπροὺς θεωρητικούς αὐτῆς τῆς ἀνανέωσης τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι ὁ Μπιζάν Ντζαζανί, ποὺ συλλαμβάνεται τὸ 1967 καὶ καταδικάζεται σὲ καθεῖρη δεκαπέντε ἐτῶν.

Μέσα ἀπὸ τὴ φυλακὴ ὡστόσο κατορθώνει νὰ γράψει παράνομα μιὰ μελέτη τοῦ πάνω στὶς πολιτικὲς συνθήκες, ποὺ παρακίνησαν ὀρισμένους μαρξιστές νὰ ἐπιλέξουν τὸν ἐνοπλο ἀγῶνα σὰν μόνον μέσον γιὰ τὴν κινητοποίηση τῶν μαζῶν, πάνω στὶς μεθόδους ποὺ οἱ μαχητὲς πρέπει νὰ υιοθετήσουν γιὰ νὰ διευρύνουν τὸ κίνημά τους καὶ πάνω στὴ στρατηγικὴ ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθήσουν γιὰ νὰ μπορέσει αὐτὴ ἡ ἐνοπλὴ ἐπαναστατικὴ πάλη νὰ καταλήξει σὲ μιὰ γενικευμένη ἐξέγερση...

Ἡδὴ λοιπὸν ἀπὸ τὸ 1967 με-

ρικές ἐνοπλές ὁμάδες περνοῦν στὴ δράση, μὰ ἡ ἀπειρία τους γίνεται ἀφορμὴ νὰ ἀποδεκατισθοῦν ἀπὸ τίς δυνάμεις ἀσφαλείας τοῦ Σάχη. Τὸ Φλεβάρη ὡστόσο τοῦ 1971 μιὰ δεκαπενταμελὴς ὁμάδα τῆς ὁργανώσεως «Φενταγίν» ἐπιτίθεται σ' ἕνα σταθμὸ χωροφυλακῆς τῆς δόρειας ἐπαρχίας Γκουιλάν, ὑποχρεώνοντας τὸ στρατὸ νὰ κινητοποιήσει πολλὰς δυνάμεις τοῦ γιὰ νὰ τοὺς καταδιώξει. Λίγες ἡμέρες μετὰ ἡ ὁμάδα αὐτὴ κυκλῶνεται στὴ βάση τῆς σὲ πυκνὸ δάσος τοῦ Σιγισαγκάλ καὶ ἐξοντώνεται: ὅσοι ἐπιζοῦν συλλαμβάνονται καὶ ἐκτελοῦνται ἡ πεθαίνουν ἀπὸ φρικτὰ βασανιστήρια... Τὸ κουράγιο ὡστόσο αὐτῶν τῶν ἀνταρτῶν ἐπιδρά ἄμεσα στὴν ψυχολογία τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ λήσαν φησιούζεται σὲ λίγο παντοῦ.

Ὁ μύθος γιὰ τὴν παντοδυναμία τοῦ καθεστώτος ἔχει ὑποστεί βαρὺ πλῆγμα. Ἡ «σφαγὴ τοῦ Σιγισαγκάλ» γίνεται σύμβολο καὶ μο-

νομιάς ἀρχίζει μιὰ κίνηση ἀναδιάρθρωσεως τῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων, μετὰ τίς ὁποῖες ἐνώνονται ἱσλαμικὰ καὶ ἐθνικιστικὰ στοιχεία. Ὅλοι μαζί καταπολεμοῦν τὸ καθεστὼς ὅπου κι ὅπως μποροῦν, μὲ οἱ ἀπώλειές τους εἶναι τρομακτικῆς.

Τὸν Ἀπρίλη τοῦ 1975, ἕνα λαϊκὸν ἀνακοινωθέν τῆς ΣΑΒΑΚ λέει ὅτι ὁ Μπιζάν Ντζαζανί καὶ ἄλλοι ὀκτὼ κρατούμενοι «κακοῦ» ἔθηκαν ἐνὸς προσπαθοῦσαν νὰ ἀποδράσουν ἀπὸ τὴ φυλακὴ. Στὴν πραγματικότητά ὁ Ντζαζανί καὶ οἱ σύντροφοί του εἶχαν δολοφονηθῇ ἐν ψυχρῷ μέσα στὰ κελλιὰ τους. Ὁ θάνατος τοῦ Ντζαζανί στερεῖ τοὺς «μαρξιστές - λενινιστές» ἀπὸ ἕνα λαμπρὸ θεωρητικὸ, οἱ «Φενταγίν» ὡστόσο συνεχίζουν μετὰ πείσμα τὸν ἀγῶνα τους.

βάκ.

- 'Ανατίναξαν κέντρα της Σα-
βάκ και της αστυνομίας, κλπ.

Νά πώς καθόρισαν οι ίδιοι τους
στόχους τους σ' ένα μήνυμα που έ-
στειλαν τό 75-76 στό 117ο Συνέ-
δριο της Συνομοσπονδίας 'Ιρανών
φοιτητών:

"Στά πρώτα χρόνια της Ένο-
πλης πάλης, ή οργάνωσή μας,
βλέποντας τίς αναγκαιότητες
της πάλης και τά καθήκοντα των
πρωτοποριών της επανάστασης,
έβαλε στην ήμερήσια διάταξη
της δουλειάς της τή δυνατότη-
τα, μέσα από τήν ένοπλη-πολι-
τική πάλη, νά δημιουργηθεΐμια
πολιτική ατμόσφαιρα, νά σπά-
σει ή αντίληψη της ακλόνητης
έξουσίας του καθεστώτος, νά
οργανωθούν τά στοιχεΐα τά πιο
προετοιμασμένα για τήν επανα-
στατική πάλη και νά διαπαιδα-
γωγηθούν τά πιο αποφασισμένα
στοιχεΐα του προλεταριάτου· κι
άκριβώς, ξεκινώντας από τήν ά-
νάλυση των συνθηκών και των
πραγματικοτήτων της κοινωνίας
μας, ανακήρυξε τήν ένοπλη πάλη
σαν τό πιο άμεσο καθήκον των έ-
παναστατών και σαν τό μόνο μέ-
σο για τήν έπιτυχία των παρα-
πάνω στόχων. 'Η ένοπλη πάλη εί-
χε για τήν οργάνωσή μας ένα πο-
λιτικό περιεχόμενο και άρχισε
σά μια πάλη πολιτική και στρα-
τιωτική. 'Η έμπειρία αυτών των
τελευταίων χρόνων δείχνει κα-
θαρά πώς ή οργάνωσή μας έκανε
μια σωστή κι έπιστημονική έκ-
τίμηση της κατάστασης. Όλες οι
λεγόμενες πολιτικές συσπειρώ-
σεις είτε έπесαν στα χέρια του
καθεστώτος και έξοντώθηκαν εί-
τε διαλύθηκαν μέσα από τό φυ-
σικό τους άδιέξοδο, τήν άπρα-
ξία, τό φόβο νά ξεκινήσουν τή
δράση ή τή συνείδηση της μη-
χρησιμότητάς τους. (.....)
(.....) Αυτή τή στιγμή ή οργά-
νωσή μας οργανώνει δυνάμεις κι
έτοιμάζεται νά οικοδομήσει, μέ
τούς πυρήνες της, τή γέφυρα που
θά ενώσει τίς εργατικές μάζες
στά εργοστάσια, στους χώρους
δουλειάς και ζωής των εργαζό-
μενων. Ακονίζοντας τά θεωρη-
τικά μας όπλα μέ τήν επαναστα-
τική πρακτική και φέρνοντας τήν
επαναστατική θεωρία του μαρξι-

σμου-λενινισμού μέσα στην έρ-
γατική τάξη, κι αυτό μέσα από
τά πιο αποφασισμένα στοιχεΐα
του προλεταριάτου, που γνωρί-
ζουν καλύτερα από τόν καθένα
τίς συνθήκες δουλειάς και ζωής
των εργαζόμενων μαζών και ζούν
οι ίδιοι σ' αυτές τίς συνθήκες,
προετοιμάζουμε τό έδαφος για
τήν οργάνωση του κόμματος μέσα
στους κόλπους της ίδιας της έρ-
γατικής τάξης".

Λίγους μήνες μετά τούς φεντα-
γίν, οι Μοτσαχεντίν περνάνε σέδρά-
ση. Όταν ο Νίξον έπισκέπτεται τή
Τεχεράνη, παΐνουν πολλές βόμβες
και μία απ' αυτές σκοτώνει τόν ά-
μερικάνο στρατηγό Πράϊς.

Ανάμεσα στις ενέργειες που έ-
καναν ήταν ή εκτέλεση πολλών άρ-
χηγών της Σαβάκ, ανατινάξεις, έκ-
τελέσεις αμερικάνων στρατιωτικών
συμβούλων.

Η άνοδος των εργατικών και φοι-
τητικών αγώνων, ή οξυνόμενη κρίση
του καθεστώτος και ή ανάπτυξη των
μαρξιστικών επαναστατικών ιδεών,
οδήγησε, μετά από δυό χρόνια έσω-
τερική πάλη, σέ σύγκρουση ανάμεσα
σέ ισλαμιστές και μαρξιστές. Τό
1975, οι μαρξιστές κυριάρχησαν κι
ή οργάνωση πήρε τό χαρακτήρα μαρ-
ξιστικής-λενινιστικής οργάνωσης.
Η ισλαμική τάση αποσυντέθηκε άλ-
λά ξανααναπτύχθηκε μετά τό 1977,
μέ τή γενικότερη άνοδο του ισλα-
μισμού. Αποφασιστικό ρόλο σέ μια
τέτοια κατεύθυνση έπαιξε ο προσα-
νατολισμός πρós τήν εργατική τάξη.
Οι μαρξιστές "Μαχητές του λαού"
(Μοτσαχεντίν) καταγγέλουν τό ρε-
βιζιονισμό της Ρωσίας και θεωρούν
τίς απόψεις τους πιο ριζοσπαστι-
κές από των φενταγίν.

Μέχρι τήν ανατροπή του Σάχη, κυ-
κλοφορούσαν τήν έφημερίδα "Εργα-
τική εξέγερση" και τό περιοδικό
"Μοτσαχέντ".
Από τήν "Εργατική εξέγερση"
δημοσιεύουμε ένα κομμάτι που μι-
λάει για τήν πρώτη τους προσπά-
θεια δουλειάς στους εργάτες:

"Η πρώτη εργατική ομάδα της
οργάνωσης δημιουργήθηκε τό 69.
(...) Οργανώθηκε ένας εργατι-
κός πυρήνας μέ στόχο νά γνωρί-
σει τά προβλήματα των εργατών
και σέ μια πρώτη φάση νά δημι-
ουργήσει δεσμούς ανάμεσα στην
οργάνωσή μας και τό κίνημα της

έργατικης τάξης και σε μία δευ-
τερη φάση να περάσει σε δράση.
(...) Επί δύο χρόνια, αυτός ο
πυρήνας, κι αφού πέρασε από διά-
φορα οργανωτικά στάδια, μπόρε-
σε να δημιουργήσει μία έργατι-
κή ομάδα που βρίσκονταν σε μό-
νιμη και καθημερινή σχέση με
τους εργάτες (είτε μέσω συν-
τρόφων που δούλευαν άμεσα στα
έργοστάσια είτε με έπαφες με
διάφορους εργατικούς συνδικα-
λιστικούς-πολιτικούς κύκλους).
Σ' αυτή την περίοδο η εργατική
ομάδα της οργάνωσης έκανε μία
δουλειά πάνω στις συνθήκες ζω-
ής των εργατών, συνθήκες οίκο-
νομικές, πολιτικές, άπεργίες,
κλπ., που κυκλοφόρησε σε 4 τό-
μους ανάμεσα στην οργάνωση. Αύ-
τη η δουλειά που υπήρξε αποτέ-
λεσμα της άμεσης σχέσης των συν-
τρόφων μας με τα προβλήματα των
εργατών, καθώς και καρπός μιας
μακρόχρονης δουλειάς στα έργο-
στάσια και κοινής ζωής με τους
εργάτες, μας βοήθησε σημαντι-
κά να γνωρίσουμε τα προβλήματα

των εργατών και να δεθούμε όρ-
γανωτικά με τους αγώνες της ι-
ρανικής εργατικής τάξης".

Σήμερα, με βάση τις πληροφορίες
που έχουμε από τον τύπο, δεν εί-
ναι πολύ καθαρή η συνέχεια και η
δράση της μαρξιστικής πτέρυγας των
Μοτζαχεντίν, κι αυτό γιατί όλες
οι εκδόσεις που γίνονταν στο έξω-
περικό από τους ιρανούς επαναστά-
τες έχουν σταματήσει. Πάντως εί-
ναι γνωστό ότι, τουλάχιστον στις
άρχες του Φλεβάρη, εμφανίστηκαν
ένέργειες που πέρασαν και στο διε-
θνή τύπο (κατάληψη της αμερικάνι-
κης πρεσβείας).

Γενικά, το αντίρροπο στην Περ-
σία δεν ήταν μία υπόθεση μερικών
βομβών μικροομάδων. Τα παρακάτω
στοιχεία μας δίνουν μία εικόνα της
έκτασης που είχε πάρει:

380 αντίρροποι, γνωστοί με τα ό-
νόματά τους, σκοτώθηκαν από το
1971 μέχρι το 1977 σε συγκρούσεις
με το στρατό (110 στην περίοδο '71-
'75 και 270 στην περίοδο Μάης '75-
Γενάρης '77).

ΜΟΥΤΖΑΧΕΝΤΙΝ (βήμα)

Το 1965 τρεις Σιίτες, ο Μαχάμετ
Χανίφ - Νεντζάντ, ο 'Αλί 'Ασχάρ
Μπαντιζαντεγκάν κι ο Σάιντ Μο-
σέν, ιδρύουν την Οργάνωση των
Μαχητών του Περσικού Λαού, γνω-
στή με το όνομα «Μουτζαχεντίν».
Σκοπός της οργάνωσης αυτής η
ίδρυση μικρών κι ευκίνητων αν-
ταρτικών ομάδων (οι αρχηγοί
τους εκπαιδεύονται ειδικά στα
αυτοπόδα των Παλαιστινίων
προσφύγων) κατά το πρότυπο
των «Φενταγίν» που άνηκαν στους
Μαρξιστές - Λενινιστές.

Πολύ γρήγορα όμως οι «Μοντ-
ζαχεντίν» δικτυώνονται από όρ-
γана της Σαβάκ που τον Αύγου-
στο του 1971 κάνει πολλές συλ-
λήψεις. Μεταξύ των συλληφθέντων
κι ο Σάιντ Μοσέν. Στη δίκη του
στο στρατοδικείο της Τεχεράνης
διατυπώνεται συνοπτικά την πολι-
τική του ιδεολογία, η οποία δεν
είναι άλλη απ' αυτήν που έχει
διδασχτεί απ' τον εξόριστο δάσκ-
λο κι αρχηγό του Χομείνι.

«Ο αγώνας μας, δηλώνει ο Μο-
σέν στους στρατιωτικούς που τον
δικάζουν, είναι ο αγώνας της ε-
πικαιοσύνης κατά της αδικίας. Στο
ένα στρατόπεδο βρίσκονται οι ιχ-
θροί του λαού που έχουν στη διά-
θεσή τους τα πιο σύγχρονα ό-
πλα, στο άλλο στρατόπεδο, η α-
κλόνητη θέληση των εργαζομένων
μαζών και τα ροζιασμένα χέρια

των εργατών και των αγροτών...
Στην κοινωνία που θέλουμε να

ιδρύσουμε θα ακολουθήσουμε τα
πρότυπα που μας προτείνει η Ι-
στορία μας, το πρότυπο του 'Ι-
μάμ 'Αλί που καλλιεργούσε τις
χουρμαδιές κι άνοιγε πηγάδια.

Σ' αυτήν την κοινωνία και οι
πρώτοι στην ιεραρχία παίρνουν
μέρος και στις πιο ταπεινές δου-
λειές της παραγωγής, και οι υ-
πεύθυνοι δεν βρίσκουν ησυχία ό-
σο θα παραμένει κι ένας μόνο αν-
θρώπος χωρίς στέγη... Στόν αγώ-
να μας, συνεχίζει, δρισκώμαστε
αντιμέτωποι με τον αμερικάνικο
ιμπεριαλισμό, την περσική καπι-
ταλιστική μπουρζουαζία και το
μοναρχικό γραφειοκρατικό και
στρατιωτικό σύστημα του καθε-
στώτος που έχει στη διάθεσή του
τα πιο συγχρονισμένα όπλα.

Η ύπαρξή μας και η δική τους
κρίσκονται σε αντίθεση. Γι'α να
απαλλάξουμε τη χώρα μας απ'
τη Σαβάκ και τον ίδιο το Σάχη
είμαστε υποχρεωμένοι να κατα-
φύγουμε κι έμεις στα όπλα. Το
μέλλον του λαού μας περνάει όπ'
την ένοπλη πάλη. Μας περιμένει
ένας μακρόχρονος και τρυχός α-
γώνας. Είμαστε περήφανοι που
με τη θυσία της ζωής μας μπο-
ρούμε να συνεφέρουμε κι έμεις
σ' αυτόν τον ιερό και δικαί-
αγώνα. «Ο άφορος γυρίζει πίσω
στον ώκεανό, γράφει το Κοράνιο,
μάς ό,τι είναι χρησιμο στους αν-
θρώπους μένει στην ακτή».

Ο Σάιντ καταδικάζεται σε θά-
νατο και εκτελείται τον Ιούνιο
του 1972.

Τό καθεστώς άναγνώρισε έπίσημα π6 1976 6τι είχε χάσει 140 στρατιωτικούς από π6 1971. Στην πραγματικότητα καί συνολικά, σκοτώθη-

καν στίς μάχες 600 άντάρτες περίπου καί 400 στρατιωτικοί, από τούς 6ποίους 6ί μισοί ήταν άστυνομικοί κι άσφαλίτες τής Σαβάκ. Στίς μά-

Με την ύποκίνηση τού 'Αγια-τουλάχ Χομείνι πού δέν παύει νά καθοδηγεί τίς μάχες άπ' τή μακρινή του έξορία, ή λαϊκή αντίσταση άρχίζει πιά νά άπλώνεται σ' όλες τίς κοινωνικές τάξεις... Παίρνοντας άφορμή άπ' τόν έορτασμό γιά τά γενέθλια τού Σάχη τ6 Νοέμβριο τού 1965, διαδηλώσεις διαμαρτυρίας γίνονται σ' όλη τή χώρα καί πάνω από 300 άτομα συλλαμβάνονται. Τ6 Δεκέμβριο τού ίδιου χρόνου πάνω από 300 έμποροι καί διωτέχνες φυλακίζονται γιατί είχαν κολλήσει φωτογραφίες τού Χομείνι στις προθήκες τών καταστημάτων τους...

Τόν Μάρτιο τού 1967 εξέγερση ξεσπάει στό στρατό καί έκατοντάδες αξιωματικοί καί στρατιώτες στέλνονται στό στρατοδικείο. Τ6 Μάιο κηρύσσεται άπεργία στό πανεπιστήμιο τής Ταυρίδας σ' ένδειξη διαμαρτυρίας γιά τά καταπιεστικά μέτρα τής άστυνομίας κι από άλληλεγγύη ακολουθούν κι όλα τ' άλλα πανεπιστήμια τής χώρας. Τόν Οκτώβριο τού ίδιου χρόνου συλλαμβάνονται 120 έμποροι τού Μπαζάρ τής Τεχεράνης καί 20 θρησκευτικοί ηγέτες γιατί είχαν άρνηθεί νά στείλουν τά υποχρεωτικά συγχαρητήρια στό Σάχη γιά τήν επέτειο τής ένθρόνισής του...

Τ6 Μάρτιο τού 1969, παίρνοντας άφορμή από μιá άπόπειρα άποδράσεως πού άποτυχαίνει, ή Σαβάκ διατάζει δάνασιν αντίποινα σ' όλες τίς φυλακές τού κράτους. Καί τέλη τού 1969 ή Σαβάκ πάλι λεηλατεί τή βιβλιοθήκη «Καύ Όσοδάν» πού περιέχει κείμενα μοναδικά στόν κόσμο γύρω άπ' τή σύγχρονη ιστορία τού 'Ιράν. Τά κείμενα αυτά κατ'άσονται άπ' τή Σαβάκ πού τά παραδίνει σ' ένα έργοστάσιο γιά νά τά μετατρέψει σέ χαρτομάχα.

Στίς άρχές τού 1970 ή αύξηση τής τιμής τών εισιτηρίων στό λεωφορεία δίνει άφορμή σέ μιá γιγαντιαία έκδήλωση στην Τεχεράνη, κατά τήν όποία συλλαμβάνονται 800 διαδηλωτές. Σ' ένδειξη διαμαρτυρίας γι' αυτές τίς συλλήψεις δύο νέοι αυτοκτονούν στη μέση μιáς πλατείας βάζοντας φωτιά στό ρούχα τους... Σ' όλη τή διάρκεια τού 1970 τά πανεπιστήμια οργανώνουν έκδηλώσεις κατά τού Σάχη, τής Σαβάκ καί τών Αμερικανών. Συλλαμβάνονται έκατοντάδες φοιτητές καί πολλοί άπ' αυτούς πεθαίνουν στις φυλακές.

Τ6 1971, ή άνοδος πού σημειώνεται στό λαϊκό ένοπλο άγώνα καταπολεμιέται μέ λύσσα άπ' τή Σαβάκ. Όλόκληρες συνοικίες κυκλώνονται άπ' τήν άστυνομία πού διενεργεί συλλήψεις μπαίνοντας στό σπίτι. Με τόν έορτασμό τών 2.500 χρόνων τής μοναρχίας, τ6 καθεστώς ένισχύει κι άλλο τίς δυνάμεις του άσφαλείας καί τ6 άστυνομικό όργιο φθάνει στό άποκορύφωμά του: 12.000 άτομα συλλαμβάνονται γιάτί διαμαρτυρήκαν έναντίον τού έορτασμού.

Χαρακτηριστικό δείγμα τής σκληρύησης τού καθεστώτος: ή συλλήψη 40 αξιωματικών τού στρατού καί 700 πρακτόρων τής Σαβάκ πού δικάζονται σάν στοιχεία ύπερβολικά χλιαρά στην άσκηση τών καθηκόντων τους.

Άπ' τ6 1973 καί τά τεμένη άρχίζουν νά παίξουν σημαντικό ρόλο, άν όχι ούσιαστικό, στη μεγαλύτερη άνάπτυξη τής λαϊκής αντίστασης. Έπειδή κάθε συγκέντρωση χαρακτηρίζεται άπ' τή Σαβάκ σάν καμουφλαρισμένη πολιτική έκδήλωση, τά τεμένη άνοιγουν τίς πόρτες τους στους άντιστασιακούς γιά νά πραγματοποιούν σ' αυτά τίς συγκεντρώσεις τους. Έτσι πολλοί άγιατουλάχ, εκπρόσωποι ή όπαδοί τού Χομείνι, συλλαμβάνονται καί βασανίζονται. Τέτοια είναι (μεταξύ πολλών άλλων) καί ή περίπτωση τού άγιατουλάχ 'Αζαχαρί, τού όποιου ως ανα τής Σαβάκ βουτούσαν ένα - ένα τς μένη του σέ ζεματιστό λάδι. Ό 'Αζαχαρί, ήλικίας 65 έτών, πεθαίνει στό χέριο τών δημίων του...

Τέλη τού 1975 6ί φυλακές δέν χωρούν πιά τούς κρατούμενους. Τ6 καθεστώς άρχίζει νά πανικοβάλλεται. Όι αντικαθεστωτικές διαδηλώσεις, 6ί άπεργίες, τά σάμποτάζ παίρνουν τέτοια έκταση πού ή Σαβάκ υποχρεώνεται νά διπλάσιáσει τά όργανά της. Όλα όμως άποβαίνουν μάταια. Ό περσικός λαός έχει άποφασίσει νά ρίξει τ6 Σάχη καί τίποτα πιά δέν τόν κρατάει. Η σταγόνα πού κάνει τ6 ποτήρι νά ξεχειλίσει είναι ένα άρθρο πού δημοσιεύεται τόν 'Ιανουάριο τού 1978 στην έφημερίδα «Έτελαάτ» καί έκφράζεται ύβριστικά γιά τ6 Χομείνι. Όι λαϊκές μάχες κατεβάνουν στους δρόμους, 6ί κατασταλτικές δυνάμεις κινητοποιούνται γιά νά τίς άναγκάσουν, τ6 'Ιράν περνάει από λουτό αίματος, αλλά συνεχίζει τή μαρτυρική πορεία τού σφωφώντας τίς θυσιές. Κανένας δέν μπορούσε νά διανοηθεί 6τι ή ώρα τής δικαίωσης ήταν τόσο κοντά.

Αγωνίστριες Μουτζαχεντίν
βγαίνουν από τη φυλακή.
χες σκοτώθηκαν επίσης 17 αμερικάνοι
στρατιωτικοί σύμβουλοι.

Παράλληλα υπήρχαν και δεκάδες
άλλες ομάδες και οργανώσεις, από
τις οποίες σήμερα η πιο ισχυρή -
που βρίσκεται και σε άνοδο- είναι
η "Ένωση των Κομμουνιστών του Ι-
ράν".

ο ισλαμισμός

Μετά την ήττα της εξέγερσης του
1963, που στοίχισε 15.000 νεκρούς,
ο Χομείνι εξορίζεται στην Τουρκία
και στη συνέχεια στο Ιράν.

Η "λευκή επανάσταση" του Σάχη
ήταν ένα τεράστιο χτύπημα στη δύ-
ναμη του κλήρου. Γιατί, εκτός από
τη γη και ιδιοκτησίες που πήρε απ'
αυτών, έσπασε την υλική και ιδεο-
λογική ηγεμονία του στο χωριό. Η
δύναμη των θρησκευτικών ηγετών στη
ρίζονταν στο ότι αποτελούσαν το
διάμεσο ανάμεσα στους αγρότες (που
οι μολλέςδες οργανώναν σε ομάδες
παραγωγής) και τους γαιοκτήμονες.
Η αγροτική μεταρρύθμιση κατάστρε-
ψε αυτή την εξουσία.

Τό αποτέλεσμα ήταν ότι στά χρο-
νια 63-76, η δύναμη του κλήρου και
του ισλαμισμού μειώνεται. Ένα με-
γάλο μέρος τους προσαρμόζεται με
το καθεστώς του Σάχη, που τους πα-

ραχωρεί το δικαίωμα του 5% στις
αγοραπωλησίες, και φαίνεται να παί-
ζει ένα δευτερεύοντα ρόλο.

Ένα άλλο κομμάτι προχωράει
προς το ριζοσπαστικό ισλαμισμό,
προσπαθώντας να συμφιλιώσει μαρ-
ξισμό και κοράνι, με βάση τις ι-
δέες του Χαριατί. Το μεγαλύτερο μέ-
ρος τους οδήγησε στη γέννηση των
Μουτζαχεντίν.

Όμως, από τις αρχές της δεκα-
ετίας του 70, με την ανάπτυξη των
έργατικών αγώνων και την βαθειά
κοινωνική αλλαγή, ακόμη κι ο ρι-
ζοσπαστικός ισλαμισμός περνάει σε
κρίση. Είναι η εποχή άνοδου του
μαρξισμού και της ήττας της ισλα-
μικής πτέρυγας, ακόμα και στάπαι-
σια των Μουτζαχεντίν.

Γύρω στο 76, με τον πολλαπλα-
σιασμό των κινητοποιήσεων, την τε-
ράστια άνοδο του πληθωρισμού και
το πέρασμα σε μία φάση έκρυθρο-
νισμού και βιομηχανοποίησης, που
θα σήμαινε το τέλος του ισλαμι-
σμού σά σοβαρής πολιτικής και ι-
δεολογικής δύναμης, όπως και το
όριστικό τέλος των παραδοσιακών
κοινωνικών στρωμάτων (μπαζαρί, κλπ),
μπρός σε μία νέα φάση καπιταλιστι-
κής ανάπτυξης που σκόπευε στη με-
ταβολή της Περσίας σε μεγάλη δύ-
ναμη, σήμανε και πάλι η ώρα του
ισλαμισμού. Ήταν πραγματικά η τε-
λευταία ευκαιρία. Και κάτω απ' την
ήγηση του "κεντρώου" Χομείνι, μπό-
ρεσε να την αρπάξει.

Τί συνέβη ακριβώς;

Η θρησκεία συνδύαζε τις εξής
δυνατότητες: ήταν μία ιδεολογία α-
ποδεκτή ακόμα από τις πλατιές μά-
ζες όπως και από το καθεστώς. Σε
μία χώρα που δεν επιτρέπονταν τά
κόμματα, και που η έργατική τάξη
μόλις σχηματίζονταν από την κατα-
στραμένη αγροτιά, όπου τά τζαμιά,
σά χώρος συγκέντρωσης και οι 100
χιλιάδες μολλέςδες αποτελούσαν την
μόνη οργανωμένη δύναμη σε μεγάλη
κλίμακα απέναντι στο μηχανισμό του
Σάχη, ο ισλαμικός μηχανισμός μπό-
ρεσε να λειτουργήσει σαν ο μόνος
μαζικός φορέας. Φορέας που μπορού-
σε να συγκεντρώνει και να εκφρά-
σει, έστω πρόσκαιρα, το σύνολο των
συμφερόντων και τάξεων που έρχον-
ταν σ' αντίθεση με το Σάχη:

Τά συμφέροντα των δυνάμεων που
οδηγούνταν σε κοινωνική εξάφάνιση
(έμποροι που μπαζάρ, έγκλησιαστι-
κός μηχανισμός), των δυνάμεων που

πιέζονταν από την олигарχία κι από τις τράπεζες (μικροαστικά στρώματα, μεσαία αστική τάξη), καθώς και του προλεταριάτου και της φτωχολογιάς που δεν είχε κανένα δικαίωμα έκφρασης.

Έτσι, μέσα σ' αυτή την ιστορική σύμπτωση αντίθεσης με το καθεστώς δυνάμεων σε πορεία εξαφάνισης και ανερχόμενων τάξεων, μπήκε ο Ισλαμισμός να εμφανιστεί σαν ένα ιδεολογικό-πολιτικό κίνημα, με ιδιαίτερα ιδεολογικά χαρακτηριστικά, ώστε να "καλύπτει" το σύνολο των στρωμάτων που έκφραζονταν με το Ισλαμικό πρόσωπο. Έτσι δημιουργήθηκε η ιδιαίτερη Ισλαμική Ιδεολογία που τόσο "μπέρδεψε" ακόμα και τις επαναστατικές δυνάμεις στη Δύση. Η άρνηση των νόμων της συσσώρευσης, χωρίς κοινωνική αλλαγή, η αντιϊμπεριαλιστική πάλη, χωρίς διακοπή σχέσεων με τη παγκόσμια αγορά, ο μοντερνισμός κι η όπισθοδρόμηση. Η γενική αναφορά ενάντια στην έκμεταλλευση ανθρώπου από άνθρωπο και ταυτίζονα η έκκληση στις τάξεις να παρα-

μείνουν στις θέσεις τους. Αυτό το ιδεολογικό κρᾶμα προοδευτικού και αντιδραστικού (μέ την έννοια, της όπισθοδρόμησης) ποπουλισμού έμφανίστηκε κι αποτέλεσε την ιδεολογική μορφή που για μιὰ στιγμή ένοποίησε όλες τις τάξεις και στρώματα της Ιρανικής κοινωνίας ενάντια στην ολιγαρχία.

Φυσικά, οι διαφορετικές πτέρυγες δεν έπαψαν να υπάρχουν. Από τη μιὰ, η συντηρητική- αντιδραστική πτέρυγα, που στην πραγματικότητα αντιπροσωπεύει την πλειοψηφία της σιϊτικής ιεραρχίας, με τον Μαντιάρ (άγιαπολλάχ του Κόμ) και τους αντιδραστικούς μολλᾶδες, από την ἄλλη η ἄριστερή πτέρυγα, με τους Μοτζαχεντίν και τον ἁγιατολλάχ Ταλεγκανί, και τέλος το "κέντρο", δηλαδή ο Χομέϊνι. Μέχρι την πτώση της κυβέρνησης Μπαχτιάρ, μετά την εξέγερση της 12 Φλεβάρη, όλοι φαίνονταν να βαδίζουν μαζί, κάτω από τον Χομέϊνι. Στη συνέχεια, ή στιγμή μιὰ ἐνότητα έσπασε, κι έσπασε για πάντα. Νέες αντιθέσεις περνᾶνε στο προσκήνιο.

ο σχηματισμός της σιιτικής καθοδηγητικής ομάδας

Συνέντευξη του 'Αγιατολλάχ BEHESHTI (ένός από τους θρησκευτικούς ηγέτες στην Τεχεράνη) στην 'Ιταλική έφημερίδα Ρινάσιτα.

Για τó ζήτημα πού βάζεις, θά μπορούσα ν' άναφε ρθώ σέ τρία διαφορετικά σημεία:

1. Πρίν 35 χρόνια περίπου μιά ομάδα μελετητών μουσουλμάνων άρχισε νά μελετᾷ τó 'Ισλάμ μέ νέες μέθοδες έρευνας γιά νά βρεί απάντηση στά βασικά προβλήματα, κοινωνιολογικά, οικονομικά, φυσιολογικά πού άφορούν τίς ανθρώπινες συνθήκες τής έποχής μας. Ένας άπ αυτούς ήταν ó δόκτορας SHARTATI. 'Η δουλειά τους άφου δημοσιεύτηκε σέ διάφορα βιβλία, έντυπα, μπροσουρές κτλ. έπιδόθηκε γιά χρόνια τίς έπόμενες γεννιές πάνω στόν τρόπο του νά δοϋν τή χώρα τους, προτείνοντας λύσεις δικές τους πού δέν βρίσκονταν υποχρεωτικά σ' άλλες ιδεολογίες. 'Απ' αύτή τήν ομάδα τήν πιό δραστήρια πολιτικά καί ισχυρά ιδεολογικά σχηματίστηκε τó μεγαλύτερο μέρος τής ηγεσίας του ισλαμικού κινήματος.

2. 'Ο 'Αγιατολλάχ Χομεϊνί είναι ένας άνθρωπος, μέ εξαιρετικά χαρίσματα ικανότητας, άποφασιστικότητας, μέ μιά προσωπικότητα πού χαίρει εκτίμηση άπ όλο τόν ιρανικό λαό. Στο παρελθόν είχε τεράστια έπιρροή σάν καθηγητής τής βιολογίας καί φιλοσοφίας στην πρωτεύουσα τής σιιτικής θεολογίας στό Κόμ. Τó μεγαλύτερο μέρος τών μαθητών του βρísκεται τώρα μέ τούς μουσουλμάνους πού πολιτικά είναι οί πιό δραστήριοι. Είναι πάνω άπό χίλιοι σήμερα στην Τεχεράνη καί οί περισσότεροι είναι καθηγητές πού μυοϋν τούς νέους στά Πανεπιστήμια.

3. Δέκατρία χρόνια πρίν, μιά ομάδα νέων έβαλε τά θεμέλια ενός κινήματος πού πρότεινε νά πραγματοποιήσει, ενάντια στό καθεστώς του Σάχη, τίς άρχές τής έλευθερίας καί τής δικαιοσύνης του 'Ισλάμ μέσω τής ένοπλης πάλης. Αυτόι ήταν οί Μοτζαχετίν. Είχα προσωπικές σχέσεις μέ πολλά μέλη αύτής τής ομάδας, έκ τών οποίων πολλοί έχουν ψηλό επίπεδο πανεπιστημιακής κουλτούρας, καί πολλοί είναι καθηγητές. Κάνουν μιά πολύ άπλή ζωή, προσφέρουν τούς μισθούς τους γιά τήν κοινή υπόθεση καί είναι πολύ καλά οργανωμένοι. Προσωπικά πιστεύω ότι ή συμμετοχή τους στό σιιτικό κίνημα είναι πάρα πολύ σημαντική καί παίζει ρόλο πρωτοπόρο.

τό μπαζάρ τής Τεχεράνης

“ἂν ὁ ἄνθρωπος τῆς δύσης ἔπαιρνε ὑπ' ὄψη ὅτι.....”

Στή συνέχεια παραθέτουμε μερικά χαρακτηριστικά κομμάτια ἀπὸ τὴ συνέντευξη ποὺ πῆρε ἀπὸ τὸν ABOLHASSANBANISADR καὶ θοδηγητὴ τοῦ Ἑθνικοῦ Μετώπου τοῦ Ἰράν ἡ ἡμερησίδα LOTTA CONTINUA καὶ δημοσίευσε στὸ φύλλο τῆς τῆς 6/1/79.

Ὁ ABOUT HASSAN BANISADR εἶναι ὅπως ἀναφέραμε καὶ πρὶν πάνω καὶ θοδηγητὴς τοῦ Ἑθνικοῦ Μετώπου τοῦ Ἰράν, οἰκονομολόγος, θεωρητικός.

Ἐξόριστος ἀπὸ τὴ χώρα του ἀπὸ τὸ 1963, ἔχει ἔρθει σὲ στενὴ ἐπαφὴ αὐτὰ τὰ 15 χρόνια μὲ τὴν κουλτούρα “μας” παρόλα αὐτὰ ὅμως παραμένει πάντα προσκολλημένος στὴ δικιά “του”. Ὅταν μιλάει ὁ BANISADR, ἀναφέρεται στὸ σιιτισμὸ, τὴν “θρησκευτικὴ κοινότητα”, αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ Ἰσλαμισμοῦ (Ἰσλάμ) ποὺ ἐδῶ καὶ αἰῶνες ἔχει ἐπικρατήσει κύρια στὸ Ἰράν.

Ἀδύνατον νὰ καταλάβει κανεὶς τὸ βαθμὸ ποὺ ὁ σιιτισμὸς τοῦ BANISADR, ἡ φιλοσοφία του, ἡ θρησκευτικότητά του, ἡ ἰδεολογία του εἶναι οἱ ἴδιες μὲ τὸ σύνολο ἐνὸς κινήματος ποὺ ἀπαρρυσμει ἐκατομμύρια Ἰρανῶν. Ἐκεῖνο πάντως ποὺ εἶναι βέβαιο εἶναι ὅτι ὁ BANISADR, ποὺ στὸ Παρίσι συνεργάζεται στενά καὶ βρίσκεται σὲ καθημερινή ἐπαφὴ μὲ τὸν ἀγιοτολλάχ Χομεϊνί-ἐκφράζει τὴν ἰδεολογία τοῦ μεγαλύτερου δυναμικοῦ τοῦ κινήματος. Τὰ βίβλια του, ἐκδομένα καὶ μοιρασμένα παράνομα, ἔφτασαν νὰ πουληθοῦν σὲ πάνω πρὸ 50.000 ἀντίτυπα τὸ καθένα, στὸ Ἰράν.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ κύρια μετράει εἶναι ὅτι ὅλα αὐτὰ ποὺ μᾶς εἶπε ὁ BANISADR μιλώντας γιὰ τίς ἰδέες, τοὺς ἐνθουσιασμοὺς καὶ τὴ θέληση τοῦ λαοῦ “νὰ ἀλλάξει τὰ πράγματα”, ταυτίζονται μὲ αὐτὰ ποὺ ἀκούσαμε τόσες φορές μιλώντας μὲ τὸν κόσμο τοῦ Ἰράν. Καὶ ἡ ἐκπληξή μας δὲν σημαίνει τίποτε περισσότερο ἀπὸ τὴν “ἀγνοιά” ποὺ συνολικά ἔχει “ὁ λευκὸς ἄνθρωπος τοῦ δυτικοῦ πολιτισμοῦ” γι’ αὐτὸ “τὸ κάτι ἄλλο” ποὺ ὑπάρχει σ’ αὐτὸ τὸ λαὸ καὶ θὰ ἐξακολουθήσει νὰ μᾶς ξενίζει ἂν δὲν πάρουμε ὑπ’ ὄψη τὰ ἱστορικὰ δεδομένα καὶ τὴν πολιτιστικὴ εξέλιξη τῶν λαῶν ἐκείνων ποὺ δὲν δέχονται νὰ ταυτιστοῦν μὲ τὰ δικὰ μας πρότυπα.

“ ΤΟ ΚΟΜΜΑ ΤΟΥ ΑΛΛΑΧ ΑΝΟΙΓΕΙ ΝΕΟΥΣ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ.....”

—“Τὸ μοναδικὸ κόμμα εἶναι τὸ Κόμμα τοῦ Ἄλλάχ”

Μία φράση ποὺ χαρακτηρίζει τὸ ἱρανικὸ κίνημα, ἓνα σλόγκαν ποὺ ἔχει φωναχτεῖ ἐκατομμύρια φορές.

Τί ἀκριβῶς σημαίνει καὶ τί καθορίζει αὐτὸ τὸ παράξενο “κόμμα”;

Γιὰ τὸ Ἰσλάμ ἡ σχέση μεταξύ ἀνθρώπου καὶ θεοῦ εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀντιπροσωπεύει τὸ θεὸ, καὶ ποὺ εἶναι, ἂν θέλετε, ὁ τοποτηρητής. Ὁ ἄνθρωπος ὄχι σὰν ξεχωριστὸ ἄτομο, ἀλλὰ ἡ κοινωνία σὰν σύνολο εἶναι “τοποτηρητής” τοῦ θεοῦ. Ἔτσι ἡ σχέση μεταξύ ἀτόμου καὶ συνόλου δὲν εἶναι ἡ τυπικὴ σχέση τοῦ “σοσιαλισμοῦ” ἔτσι ὅπως μᾶς εἶναι ἱστορικὰ γνωστὴ, ὅπου ἡ κοινωνία κυριαρχεῖ στὸ ἄτομο, ἢ, στὴν ἀντίθετη περίπτωση τοῦ “ἀτομικισμοῦ”, ἐκεῖ ὅπου ἡ μονάδα καταδυναστεύει τὸ σύνολο. Τὸ ἄτομο καὶ τὸ σύνολο ἔχουν μιὰ διαλεκτικὴ σχέση. Ἡ ἱσλαμικὴ ἀρχὴ τοῦ Ἰμάμη, τῆς πρωτοπορίας εἶναι αὕτη: ὁ ἄνθρωπος συνολικά ἀντανακλᾷ τὴν κοινωνία του καὶ, ἀντίθετα, ἡ κοινωνία εἶναι ἓνα πεδία γιὰ τὴν ἐλεύθερη δράση τοῦ κάθε ἀτόμου.

Ἔτσι λοιπὸν τὸ “Κόμμα τοῦ Ἄλλάχ” εἶναι ἓνα κόμμα στὸ ὁποῖο ὁ καθένας παίρνει μέρος στὴν καθοδήγηση, ὅλοι συντελοῦν στὴ συμφωνία, στὴν

άρμονια, στην εξέληξη του κινήματος. Στο κόμμα αυτό δεν υπάρχουν καταπιεστικές σχέσεις ανάμεσα στις ομάδες, ανάμεσα στα άτομα, γιατί ο καθένας έρχεται σε επαφή και γνωρίζει τον άλλο μέσω του Θεού. Και όχι μόνο αυτό, αλλά και ανάμεσα στον ίδιο τον άνθρωπο και τον εαυτό του ή επαφή είναι δυνατή μόνο μέσω του Θεού. Έτσι το κόμμα του 'Αλλάχ ά νοίγει ένα νέο όρίζοντα, έναν όρίζοντα πραγμάτωσης που επιτρέπει στον άνθρωπο να εξελιχτεί σε όλα τα επίπεδα. Για να καταλάβει κανείς αυτή τη βασιική θεωρία θά πρέπει να δει τη σημερινή πολιτική κατάσταση του 'Ιράν, μία χώρα που βρίσκεται ανάμεσα στις δύο υπερδυνάμεις και που αυτό δεν αφήνει περιθώρια για την πολυτέλεια των καταπιεστικών ή ά- κόμα χειρότερα των ανταγωνιστικών σχέσεων. Τότε μόνο μπορεί να κατα- λάβει κανείς τον κύριο και ουσιαστικό χαρακτήρα του σημερινού κινή- ματος που στη βάση του είναι ένα κίνημα ενιαίο. Όταν το κίνημα λέει "τό κόμμα μας είναι το κόμμα του 'Αλλάχ", έννοει: "έμεις θά φροντίσου με για τη διατήρηση αυτής της ένότητας, ένότητα που δίνει στον καθέ- να τη δυνατότητα να λαβαίνει μέρος ελεύθερα διατηρώντας τις πεποιθή- σεις και τις γνώμες του".

-Σε σχέση με την έννοια της "άντιεξουσίας", τον σιϊτισμό, την "RACHTE", ο BANISANDR λέει τά εξής:

Τό Κράτος δεν είναι, όπως είπε ο Μάρξ, ένας μηχανισμός, τό εργαλείο μιας τάξης σε μία κοινωνία. Τό κράτος αντιπροσωπεύει τό σύνολο των ό- ργανικών σχέσεων βίας μεταξύ των ανθρώπων, της εξουσιαστικής σχέσης, που κυριαρχεί σε όλα τά επίπεδα, είναι ό παράγοντας της βίας (καταπίε- σης) τόσο σε έθνική όσο και σε διεθνή κλίμακα. 'Η "άντιεξουσία" δεν είναι παρά ή άρνηση αυτού του κράτους, αυτής της σχέσης βίας. Και ση- μαίνει κάτι πάρα πέρα από τό να είσαι αντικυβερνητικός: σημαίνει πο- λύ περισσότερο να χτυπάς κάθε μορφή βίας, να καταστρέφεις τους αντα- γωνισμούς και να επιτρέπεις (να δίνεις τη δυνατότητα) στον άνθρωπο να απελευθερωθεί από τη βία διά μέσου του Θεού. Έδώ ακριβώς βασίζεται και ό σιϊτισμός. Και έδω ακριβώς διαχωρίζεται από την μαρξιστική δια- λεκτική που υποστηρίζει ότι ή λύση για την εξαφάνιση της βίας είναι ή δικτατορία του προλεταριάτου που θά καταλήξει άργότερα στην κατάρ- γηση των τάξεων. Για μās ή δυνατότητα της καταστροφής της καταπίεσης μέσα από μία άλλη καταπίεση είναι άνυπαρκτή. 'Η βία δεν είναι δυνατό ν' άπορροφηθεί από αυτήν την ίδια. Αυτός δεν είναι παρά ένας τυπικός μηχανισμός του δικού σας 'Ιθου αιώνα, που κατά τη γνώμη μου, σε σχέση με τον δικό μας σιϊτισμό, είναι ξεπερασμένος. 'Η έξουσία δεν καταστρέ- φεται από μόνη της, αντίθετα μπορεί να μεγαλώσει και ν' αναπτυχτεί ά- περιόριστα. Αυτό ακριβώς έγινε με τον σταλινισμό. Ήταν ή έξουσία που κατάφερε να καταργήσει την ανταγωνιστική έξουσία.

Ό σιϊτισμός είναι ακριβώς τό αντίθετο: ξεκινάει χτυπώντας τη συγιέ- ντρωση της έξουσίας, δεν προσπαθεί μόνο να "βάλει στο χέρι την έξου- σία" για να την καταστρέψει άργότερα.

'Η μόνη σχέση που επιτρέπει στον άνθρωπο ν' απελευθερωθεί από την κα- ταπίεση είναι ή σχέση του με τον Θεό. Δεν υπάρχουν άλλες δυνατότη- τες, άλλες λύσεις παρά ή διαιώνιση των καταπιεστικών σχέσεων. Ό αντι- κειμενικός μας σκοπός είναι μία μέρα να επικρατήσει σε παγκόσμια κλί- μακα ή κοινωνία που έμεις αποκαλούμε κοινωνία του δωδεκάτου 'Ιμαήη, όπου οι παράγοντες που εξανάγκάζαν τον άνθρωπο σε συμπεριφορά βασισ- μένη στη βία θά εξαφανιστούν. Ένας από αυτούς τους παράγοντες είναι ό "RACHTE" που σημαίνει την έλλειψη των πρωταρχικών αγαθών που προσ- φέρει ή φύση στον άνθρωπο. Για μās αυτή ή έλλειψη είναι καθαρά πλασ- ματική και άν άπομωθούν οι καταπιεστικές σχέσεις, αυτές οι πρώτες ύ- λες θά είναι υπεραρκετές για τη ζωή του ανθρώπου.

Κύρια όμως θά εξαφανιστεί ή ανισότητα πάνω στον έλεγχο της έπιστή- μης και της κουλτούρας. Στην κοινωνία αυτή δεν θά υπάρχουν πλέον άπο- κρυπτόμενες πληροφορίες, γιατί ή πληροφόρηση ύπονοει την ύπαρξη δύ- ναμης, έξουσίας. Σ' αυτή την κοινωνία ό καθένας θά γνωρίζει τά πάντα.

-Γιά τις αντιθέσεις που όπως λέει είναι "ο καρκίνος της πραγματικότητας" :

"Οχι, όχι, η αντίθεση υπάρχει μόνο μέσα σε μία ιστορία όπου ο μοχλός είναι η ένότητα. Αυτές οι αντιθέσεις αναπαράγουν σχέσεις βίας που πρέπει να εξαφανιστούν. Αυτή η διαλεκτική του ΤΟΗΙΔ, της ένότητας του σιϋτισμού δίνει τη δυνατότητα σε μία οργανική σχέση και επιτρέπει στους Ίμαμηδες να έχουν μια σχέση ένότητας με το λαό και να διαχέεται η εξουσία αντανακλώντας στον ίδιο το λαό. Δεχόμαστε κατά κάποιο τρόπο τις αντιθέσεις, την ύπαρξή τους, αλλά όχι όπως λέει ο Χέγκελ και ακόμα ο Μάρξ και ο Λένιν, αυτές υπάρχουν μόνο σαν πραγματικότητα στις σχέσεις βίας, σαν μία αρρώστια, όπως ο καρκίνος στον οργανισμό, αν το σώμα είναι ασθενές υπάρχει αντίθεση, αν είναι υγιές υπάρχει ένότητα, ΤΟΗΙΔ. Η αντίθεση δεν έχει αιώνιο χαρακτήρα, είναι τελείως συμπτωματική. Οι αντιθέσεις προέρχονται από την κοινωνία, η φύση όμως δεν βρίσκειται σε αντίθεση, η φύση βρίσκεται σε πλήρη ενοποίηση.

-Δέχετε την ύπαρξη των τάξεων; Και η ταξική πάλη τι ρόλο παίζει;

Φυσικά και υπάρχει διαχωρισμός σε τάξεις αλλά δεν είναι στη φύση του ανθρώπου, ούτε στη φύση της κοινωνίας, προέρχονται από άλλους παράγοντες: τη σχέση του ανθρώπου με τη φύση, τις σχέσεις διαφορετικών κοινωνιών μεταξύ τους. Για μας είναι καθαρό ότι προκαλούμε αυτή τη πάλη των καταπιεσμένων ενάντια στους καταπιεστές, των εξαρτημένων τάξεων ενάντια στην εξουσία. Μά, για να δει κανείς γιατί υπάρχει καταπίεση δεν φτάνει να δεχτεί την ύπαρξη μιας τάξης που εξουσιάζει. Πρέπει να δει πάρα πέρα ότι υπάρχει μία τάξη δεμένη με άλλες τάξεις που δημιουργεί και προωθεί τον ταξικό διαχωρισμό σε εθνική κλίμακα. Το σύνολο λοιπόν των κοινωνικών σχέσεων δεν μπορεί να καθοριστεί στο εσωτερικό μιας κοινωνίας ξεκινώντας από το κεφάλαιο. Το σύνολο των καταπιεστικών σχέσεων δεν μπορεί να περιοριστεί σε μία μόνο σχέση, τη σχέση ανάμεσα στον άνθρωπο και το εργαλείο ή τη μηχανή. Αυτό είναι ένα από τα λάθη του μαρξισμού. Υπάρχουν σχέσεις πολιτικές, οικονομικές, πολιτιστικές, ιδεολογικές, ακόμα και κοινωνικές, αυτές είναι οι σχέσεις που μετρούν στο σύνολό τους. Δεν μπορεί να πει κανείς ότι μόνο οι σχέσεις ιδιοκτησίας βρίσκονται στη βάση σαν παράσιτα και όλα τ' άλλα είναι υπεράνω δίχως να πάρει υπ' όψη το σύνολο των ανθρώπινων σχέσεων, των έθνων, των λαών. Φυσικά οι σχέσεις ιδιοκτησίας μετράνε, ο τύπος της ιδιοκτησίας μετράει, μά δεν είναι απόλυτο. Για μας δεν ισχύει το ότι τα πάντα μπορεί να λυθούν μέσα από την τακτοποίηση των σχέσεων ιδιοκτησίας.

Ο Μάρξ είπε ότι η κύρια αντίθεση βρίσκεται μεταξύ των παραγωγικών δυνάμεων και των παραγωγικών σχέσεων, με άλλα λόγια μεταξύ εργασίας και κεφαλαίου, και ότι με τη λύση αυτής της αντίθεσης θα απελευθερωθεί ο άνθρωπος. Όμως αυτό δεν είναι αληθινό, αφού η εξέλιξη των δυτικών κοινωνιών αποδείξε ότι οι παραγωγικές δυνάμεις έχουν υποστεί την αλλαγή των παραγωγικών σχέσεων. Οι παραγωγικές δυνάμεις εξέλιχτηκαν μά δεν επέβαλλαν καμιά αλλαγή στις σχέσεις παραγωγής.

-Στην κοινωνία εκείνη, του "δωδέκατου Ίμαμη", όπου μέσα από μία πάλη θ' απομονωθεί κάθε συγκεντρωμένη εξουσία καθώς και η σχέση καταπιεστή-καταπιεζόμενου, ποιές θα είναι οι παραγωγικές, σχέσεις;

Στη κοινωνία αυτή η γη και τα μέσα παραγωγής θα ανήκουν στην κοινωνία καθώς και η παραγωγή. Ο καθένας θα δουλεύει σύμφωνα με τις ικανότητές του, όσο μπορεί και θα καταναλώνει σύμφωνα με τις ανάγκες του. Το να πει κανείς στο εργοστάσιο δεν είναι σίγουρα μία δημιουργική δουλειά. Η εργασία του ανθρώπου είναι να δημιουργεί, να καθοδηγεί, να κριτικάρει, να συμμετέχει, να κατασκευάζει, να προωθεί. Αν η έρ

γασία ενός ανθρώπου τελειώνει με την παραγωγή καπνού αυτό είναι μονάχα αποξένωση. Έδω δ' άνθρωπος αυτός είναι αποξενωμένος, δεν είναι πιά κύριος του έαυτού του, στην κοινωνία αυτή ο καθένας θα είναι ελεύθερος στην επιλογή των δραστηριοτήτων του, κανείς δεν θα μπορεί να αναγκάσει τους άλλους να κάνουν μια δουλειά παρά τη θέλησή τους. Σήμερα αντίθετα υπάρχει μια κοινωνία πουλημένη, τα πάντα είναι ήδη πουλημένα, οι άνθρωποι μέσω του μισθού, μήνα με το μήνα, τα σπέρτια, οι μηχανές, όλα έχουν πουληθεί. Η ούσιαστική οικονομική αλλαγή που πρέπει να γίνει είναι όχι στην ιδιοκτησία του κεφαλαίου αλλά στη σχέση μεταξύ κεφαλαίου και προϊόντος (παραγωγής). Θα πρέπει δηλαδή το προϊόν να δίνεται σ' αυτόν που το παράγει και να καταργηθεί έτσι η εξουσία του κεφαλαίου στην παραγωγή.

Παράδειγμα, το πετρέλαιο του Ιράν δεν ανήκει στο ξένο κεφάλαιο που το εκμεταλλεύεται, ανήκει σ' αυτόν που το παράγει, στο λαό μας. Αν θελήσουμε να δημιουργήσουμε μια άλλη οικονομία στο Ιράν θα μπορούσαμε να στηριχτούμε ακριβώς σ' αυτό το πετρέλαιο. Σήμερα μας εκμεταλλεύονται, εξαγωγή το πετρέλαιο, μας δίνουν τα χρήματα, εμείς με τα χρήματα αυτά εισάγουμε προϊόντα που καταναλώνουμε, στο Ιράν και με την κατανάλωση αυτή η οικονομία μας καταστρέφεται. Ο Ιρανός δεν κάνει τίποτε άλλο από το να διανέμει τα εισαγόμενα και να τα καταναλώνει με χρις ότου ξαναυπάξει πετρέλαιο. Φανταστείτε ότι αυτό το σενάριο θα εξακολουθήσει μέχρι την τελευταία σταγόνα πετρελαίου. Εμείς έχουμε πληθυσμό 50 εκατομμύρια και οι υπόλοιπες πετρελαιοπαραγωγικές χώρες περίπου 200 έως 250 εκατομμύρια. Άνθρωποι δίγως καμμία επιφάνεια, δίχως τίποτε απολύτως, καταδικασμένοι να ζουν στο δρόμο. Άλλες χώρες που έχουν άλλες πρώτες ύλες υφίστανται την ίδια καταπίεση του ίδιου συστήματος μια και η οικονομία τους καταστρέφεται και γίνονται σκλάβοι, υποτελείς των βιομηχανικών κοινωνιών.

Έσείς, οι άνθρωποι της δύσης, το γνωρίζετε πολύ καλά αυτό. Η σημερινή κρίση δεν μπορεί να σταματήσει, δημιουργεί άλλες, γιατί προέρχεται από το κεφάλαιο ή από την εξουσία καλύτερα. Πώς θα μπορούσε ν' αλλάξει η πολιτική της οικονομίας σε μια χώρα, για παράδειγμα στο Ιράν; Σε μια κοινωνία όπου η οικονομία θα είναι στην υπηρεσία του ανθρώπου θα υπάρχει σε πολύ μικρότερο βαθμό η ανάγκη του πετρελαίου. Μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε σαν πρώτη ύλη και έτσι ν' αναπτύξουμε μια έσωτερική παραγωγική δραστηριότητα στο Ιράν έτσι ώστε ο καθένας να μπορεί να βρει δουλειά. Δουλειά, όχι μόνο για τα χέρια αλλά και για το μυαλό του.

Στη σημερινή κατάσταση όχι μόνο δεν υπάρχει εγκεφαλική απασχόληση αλλά μαστιγίζεται ο τόπος από την ανεργία. Και έδω ακριβώς μπορώ να δώσω ένα παράδειγμα που ίσως εξηγήσει καλύτερα τη θεωρία μας της "αργητικής ισορροπίας": η κάθε κοινωνία έχει σίγουρα τα δικά της μέσα υπάρχουν οπωσδήποτε ύλες που τις βρίσκει κανένας μόνο στο Ιράν και πουθενά αλλού. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι ανήκουν μόνο στο Ιράν από το τυχαίο γεγονός και μόνο ότι βρίσκονται στο Ιράν. Όπως η σαλάτα που τη βρίσκουμε στην Ευρώπη δεν ανήκει μόνο σ' αυτήν αλλά στον κόσμο ολόκληρο.

ΟΙ "7 ΑΔΕΛΦΕΣ"

ΚΑΙ ΤΟ ΙΡΑΝΙΚΟ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

Τί αντιπροσώπευε τό ιρανικό πετρέλαιο σάν ποσοστό τής συνολικῆς παραγωγῆς τῶν μεγαλύτερων ἐταιριῶν πετρελαίου, τῶν λεγόμενων "7 ἀδελφῶν" (πέντε ἀμερικάνικων καί δύο ἀγγλικῶν).

BP	39,0	ο/ο
CHEVRON	4,9	ο/ο
EXXON	8,9	ο/ο
GULF	19,0	ο/ο
MOBIL	9,7	ο/ο
SHELL	14,0	ο/ο
TEXACO	5,0	ο/ο

ο ιρανικός στρατός - χωροφυλακας της μεσης ανατολης

— Τό κύριο στήριγμα τής εξουσίας τοῦ Σάχη εἶναι ὁ στρατός. Στήριγμα ὄχι μόνο σάν δύναμη καταπίεσης ἀλλά καί κοινοβουλευτικό στήριγμα. Εξ ἄλλου ὁ πέρσιος στρατός ἀποτελεσε πλῆθος τή βάση γιά τήν κυριαρχία τοῦ ἱμπεριαλισμοῦ καί τῶν αὐτοκρατορῶν. Εἶναι ἕνας στρατός μέ μεγάλα ὑλικά προνόμια, τό χαϊδεμένο παιδί τοῦ καθεστώτος καί τῶν Ἀμερικάνων πού ἔχουν 45.000 στρατιωτικούς "συμβούλους" στή χώρα.

— Ὁ Ἰρανικός στρατός ἀποτελεῖται ἀπό 340.000 ἀνδρες καί 70.000 παραστρατιωτικές δυνάμεις. Ὁ στρατός ξηρᾶς ἔχει τρεῖς τεθωρακισμένες μεραρχίες (1.620 τάνκς) καί 4 μεραρχίες πεζικοῦ (2.000 ἐλαφριά τεθωρακισμένα). Ἡ ἀεροπορία, ἔχει 100.000 ἀνδρες μέ 340 μοντέρνα καταδιωκτικά καί ἕνα τοντάδες ἄλλα (ἀνάμεσά τους καί τό ἀμερικάνικο F-14 μέ μεταβαλλόμενη διάμετρο φτερῶν). Τό ναυτικό ἔχει 20.000 ἀνδρες.

— Οἱ στρατιωτικές δαπάνες ξεπερνοῦν τά 350 δισεκατ. δρχ. (στήν ἐλλάδα 60 δις.) καί τό Ἰράν εἶναι ὁ πρῶτος στόν κόσμο ἀγοραστής ὀπλων. Ἀπό τά 42,8 δισεκ. δολλάρια ὀπλα πού πούλησε ἡ Ἀμερική σ' ὅλο τό κόσμο ἀπό τό 1974 μέχρι σήμερα, τά 17,8 δις. τά ἀγόρασε τό Ἰράν.

— Γιά ποιο λόγο τό Ἰράν ἔχει, ὅπως καυχιέται νά λέει ὁ Σάχης, τό δεύτερο στρατό τής Ἀσίας; Φυσικά ὄχι μόνο γιά νά χτυπάει τό λαό μέσα, ἀλλά γιά νά παίζει τό ρόλο τοῦ ἀμερικάνικου ὑποσταθμοῦ στόν ανταγωνισμό μέ τή Ρωσία (2.000 χιλιόμετρα κοινά σύνορα μέ τή Ρωσία) καί τοῦ χωροφύλακα τῆς Μέσης Ἀνατολῆς. Τό Ἰράν ὑποστηρίζει ἀνοιχτά τό Ἰσραήλ καί ἔχει κι ὅλας ἐπέμβει στόν ἀραβικό κόλπο, ὁ πού κατέλαβε καί προσάρτησε ὀρισμένα νησιά καί ἐπιτέθηκε στό κίνημα τῶν ἀνταρτῶν τοῦ Ὁμάν μέ ἀεροπλάνα καί χιλιάδες στρατό.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΙΡΑΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Μετά τό 1976 ή κοινωνική κρίση δξύ νεται στο Ιράν.Οί κινητοποιήσεις πληθαίνουν.Τά τζαμιά πού είχαν έρη μώσει γεμίζουν καί πάλι κόσμο,έκει πού υπάρχουν προοδευτικοί ή τουλάχιστον αντισταχικοί κληρικοί. Η άντισταση στο καθεστώς μεγαλώνει διαρκώς: Απεργίες-κινητοποιήσεις στα πανεπιστήμια, εμφάνιση καί πάλι τοῦ "Εθνικοῦ Μετώπου πού εὔνοεῖται ἀπό τήν καμπάνια"γιατά ἀνθρώπινα δικαιώματα" τοῦ Κάρτερ.

Ο Σάχης ὑποχρεώνεται νά ἀπελευθερώσει μερικούς πολιτικούς κρατούμενους καί ἀρχίζει νά μιλάει πάλι γιά πιθανή "φιλελευθεροποίηση".Ομως εἶναι κιάλας πολύ ἀργά. Η ἐπανάστατική ἀριστερά μπαίνει μπρός στίς κινητοποιήσεις ἰδιαίτερα στο Πανεπιστήμιο.Τόν Οχτώβρη-Νοέμβρη τοῦ '77 οἱ διαδηλώσεις,οἱ ἀπεργίες καί οἱ καταλήψεις τῶν Πανεπιστημίων γίνονται καθημερινό φαινόμενο καί κορυφώνονται στίς 15 Νοέμβρη.

Η πέρσικη ἐπανάσταση εἶχε ἀρχίσει.Τά Πανεπιστήμια κλείνουν. Αλλά ἀπό τό Γενάρη κιάλας τό κίνημα περνάει στήν ὑπόλοιπα στρώματα.

Αρχίζουν οἱ μεγάλες κινητοποιήσεις μέ κέντρο τοῦς ἰσλαμιστές, παρόλο πού στίς πρώτες κινητοποιήσεις τοῦ χειμῶνα τοῦ '78 εἶναι οἱ ἐπαναστατικές ὁργανώσεις πού βάζουν μπρός τή διαδικασία.

Τά αἰτήματα σ'αὐτή τή φάση τῆς κινητοποίησης πού κρατάει μέχρι τό τέλος τοῦ καλοκαιριοῦ εἶναι ἐλευθερίες,διώξιμο τῶν ἱεραριστῶν,καί ἀπό τήν πιά ριζοσπαστική πτέρυγα ἀνατροπή ὅλου τοῦ συστήματος τῆς ὀλιγαρχίας.

Τήν ἡγεσία,τοῦλάχιστο στήν Τεχεράνη,τήν ἔχουν οἱ μπαζαρ καί οἱ ὀυλεμάδες-μουσουλμάνοι. Ομως φυσικά, πρωτοπορία τῶν ἀγῶνων εἶναι ἡ νεολαία καί ἰδιαίτερα οἱ φοιτητές, οἱ νέοι ἐργάτες,οἱ ἀνεργοί.

Ο Σάχης ἀπαντάει μέ τήν καταπίεση στήν ἀρχή ἀλλά τό καλοκαίρι δοκιμάζει,κάτω ἀπό τήν πίεση τῶν Ἀμερικάνων, νά περάσει στή φιλελευθεροποίηση. Ὑπόσχεται ἐκλογές γιά τόν Ἰούνη τοῦ 1979,ἐπιτρέπει τά κόμμα

τα,ἐκτός ἀπό τά κομμουνιστικά,μειώνεται ἡ λογοκρισία,συλλαμβάνει ἀξιωματούχους τοῦ γιά " διαφθορά " καί προσπαθεῖ νά συννενοηθεῖ μέ τοῦς "μπαζαρ",μέ τό "Εθνικό κόμμα καί τοῦς "μετριοπαθεῖς"μουσουλμάνους. Ὅλοι αὐτοί εἶναι διατεθειμένοι νά συμφωνήσουν μέ τό Σάχη καί συνιστοῦν στίς μάζες μετριοπάθεια.

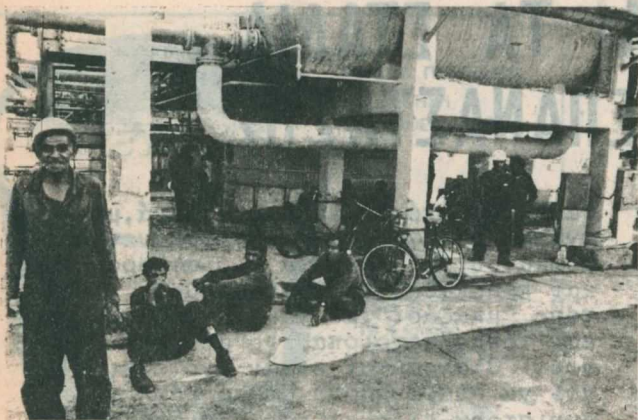

Ομως πιά τό τραῖνο ἔχει φύγει. Τό μοναδικό κίνημα ξεπερνάει αὐτές τίς δυνάμεις.Μετριοπαθεῖς μουσουλμάνοι "Εθνικό κόμμα,μπαζαρ ξεπερνιοῦνται.Ταυτόχρονα νέες κοινωνικές δυνάμεις περνᾶνε μπροστά. Η ἐργατική τάξη μπαίνει στόν ἀγῶνα,ὄχι ἀπλάσά διαδηλωτής,ἀλλά σάν αὐτόνομη κοινωνική δύναμη. Αρχίζει ἡ μεγαλύτερη γενική ἀπεργία τῆς ἱστορίας.

Ομως ὁ Χομέϊνι σώζει τόν ἰσλαμισμό,ἀρνούμενος τή συνθηκολόγηση μέ τό Σάχη καί διατηρώντας ἔτσι τήν **ἡγεμονία** τοῦ κινήματος.

Καί ὅσο ὁ Σάχης,ὁ στρατός καί ἡ ὀλιγαρχία ἀρνοῦνται νά ἐγκαταλείψουν τό παιγνίδι τόσο τό κοινωνικό περιεχόμενο τῆς ἐπανάστασης βαθαίνει. Αρχίζουν καί δημιουργοῦνται ἔμβρυα διπλῆς ἐξουσίας. Ἐπιτροπές στα ἐργοστάσια,τίς γειτονίες,τά πανεπιστήμια.

Ταυτόχρονα καί ὑποχρεωτικά ἡ ἰσλαμική ἰδεολογία ἐμφανίζεται ὅλο καί περισσότερο σάν πολιτικό-κοινωνική γιάτ'οἱ μάζες στίς ὁποῖες ἀναφέρεται, εἶναι πιά οἱ μάζες τοῦ προλεταριάτου καί τῆς φτωχολογίας. Η ἰσλαμική τάση τῶν μοτζαχεντίν ἀναπτύσσεται ταχύτατα,στό βαθμό πού ἀντι-

Οι άπερχοί του Άμπανταν

προσωπεύει την άριστερή πτέρυγα του Ισλαμισμού, που έχει σαν στόχο όπως διακηρύσσει μία άταξική κοινωνία.

Άκόμα και ο Χομέϊνι τρομάζει μπρος στην άνοδο της εργατικής τάξης και προσπαθεί να σταματήσει την άπεργία και να συνενωθεί με το Μπαχτιάρ μετά την άποχώρηση του Σάχη. Όμως μετά την άποχώρηση του Σάχη, οι λαϊκές μάζες δεν κοπάζουν αλλά, προχωράνε ακόμα πάρα πέρα. Τώρα πιά οι εργάτες ζητάνε τον εργατικό έλεγχο στα εργοστάσια, να διορίζουν οι ίδιοι τους υπεύθυνους, αρχίζουν και βάζουν νέα αλτήματα. Οι επαναστατικές οργανώσεις βάζουν τό αίτημα του λαϊκού στρατού και της διάλυσης του στρατού του Σάχη και της δολιχαρχίας. Η Πέρσικη επανάσταση τείνει να μεταβληθεί σε κοινωνική επανάσταση. Μπρος σ' αυτόν της τό χαρακτήρα, ο Χομέϊνι από τη στιγμή που γυρίζει από τό Παρίσι διστάζει και προσπαθεί να έρθει σε ένα συμβιβασμό με τό Μπαχτιάρ και με τό στρατό και με τους Άμερικάνους που αρχίζουν πιά να βλέπουν με ευχαρίστηση μία έξουσία του Χομέϊνι μία και φοβούνται τα χειρότερα.

Όμως στρατηγοί-Σαβάν-Μπαχτιάρ-κι' ότι έχει άπομείνει από την δολιχαρχία βλέποντας τους δισταγμούς του Χομέϊνι ύπολογίζουν ότι θα μπορέσουν τελικά να κρατηθούν.

Όμως ύπολόγιζαν χωρίς τη λογική μιας άθθεντικής επανάστασης. Έβλεπαν τίς δυνατότητες να άποχωρήσει ο Χομέϊνι και πίστευαν ότι αυτό θα σημαίνει ύποχώρηση της επανάστασης. Όμως συνέβη τό αντίθετο. Ο στρατός άρχισε να λιώνει σά χιόνιστόν

ήλιο. Οι φαντάροι άρχισαν να έμφανίζονται στις διαδηλώσεις. Η επαναστατική άριστερά έρχισε δλο και περισσότερο να ξεπροβάλλει σά δύναμη. Μέσα στις 10 μέρες ανάμεσα στην επιστροφή του Χομέϊνι καί την εξέγερση του Φλεβάρη ή επανάσταση έκανε βήματα γίγαντα. Ο μηχανισμός της εκκλησίας τάχε χαμένα. Καί ή εξέγερση ήρθε να κλείσει αδήτη περίοδο προκαλώντας μία άποφασιστική άλλαγή στο συσχετισμό των δυνάμεων.

Η εξέγερση ξεκίνησε με τη σύγκρουση των άεροπόρων και των "άθάνατων" την Παρασκευή τη νύχτα 9 Φλεβάρη. Ηδη από τό Σάββατο οι δυνάμεις της Έπαναστατικής άριστεράς κι άπ' όσο ξέρουμε κύρια των φεντα γίν δίνουν τό σύνθημα της γενικευμένης εξέγερσης. Συμμετέχουν μαζί με τους άεροπόρους στις μάχες, καταλαμβάνουν τά άστυνομικά τμήματα και παίρνουν τά όπλα, έπιτίθενται σε στρατώνες. Από τη νύχτα του Σαββάτου 10 Φλεβάρη προς την Κυριακή 11, μπαίνουν στον άγώνα κατά ένατο ντάδες χιλιάδες οι προλεταριακές και λαϊκές μάζες. Την Κυριακή προκειται για γενική λαϊκή εξέγερση. Οι Χομέϊνικοί τάχουν χαμένα. Ο Μαντιάρι έμφανίζεται την Κυριακή τό πρωί στην τηλεόραση και καλεί τό λαό να πάψει την εξέγερση. Οι δμάδες του Χομέϊνι δεν παίρνουν καθόλου μέρος στις μάχες αλλά τρέχουν στις όπλαποθήκες για να έμποδίσουν τον κόσμο να όπλιστεί.

Με την εξέγερση, κι' όπως φάνηκε στον ένα μήνα που πέρασε από τό τε άλλαξε ο συσχετισμός δυνάμεων, και οι αντίπαλοι τείνουν να μετακινηθούν. Τό ίδιο και τά αλτήματα. Αν σ' όλη την προηγούμενη περίοδο κυριαρχούσαν τά αντιϊμπεριαλιστικά και δημοκρατικά αλτήματα, στη νέα φάση αυτά τείνουν να μετακινηθούν.

Πιά τό πρόβλημα που μπαίνει είναι: Ποιά θά'ναι ή νέα κοινωνία που θα οικοδομηθεί;

Οι μουσουλμάνοι και ο Χομέϊνι ε-

χουν πιά την έξουσία, και δεν μπορούν να άπαντήσουν με ύπεκφυγές ή γενικολογίες. Είναι ύποχρεωμένοι να άπαντήσουν με συγκεκριμένα μέτρα. Τι θα γίνει με τά εργοστάσια, με τους αγρότες, με τίς διαφορές μισθών, με τό στρατό; Τι θα γίνει με τίς έλευθερίες των μαζών;

Κι' έτσι από τήν ἐπαύριο τῆς ἐξέγερσης ἄρχισαν ν' ἀλλάζουν οἱ ὅροι τῆς ἀντιπαράθεσης.

Ἡ δεξιά τῶν μουσουλμάνων ἐνισχύεται, γιὰτί σ' αὐτῇ τῶρα προσβλέπει ὅλη ἡ ἀντίδραση, ὁ ἱμπεριαλισμός, οἱ συντηρητικὲς δυνάμεις. Παντοῦ στά ἐργοστάσια, στοὺς χώρους δουλειᾶς, στὶς γειτονιὲς ἀρχίζουν τὴν ἀστυνόμευση τῶν μαζῶν, ἐντείνουν τὴ λογοκρισία, παίρνουν μέτρα μεσαιωνικοῦ τύπου (ἀπαγόρευση διαβήγιου, φερετζέ στὶς γυναῖκες) ἐλέγχουν τὶς εἰδήσεις, καθαιροῦν τοὺς ἐκλεγμένους ὑπεύθυνους τῶν ἐργατῶν καὶ βάζουν δικούς τους ἀνθρώπους, προσπαθοῦν νὰ φτιάξουν μιὰ παράλληλη μουσουλμανικὴ πολιτοφυλακὴ μέ ἀστυνομικὰ καθήκοντα, συνεργάζονται μέ ἀντίδραστικούς τοῦ στρατοῦ. Τέλος ἐπιμένουν νὰ ἀφοπλίσουν τὶς ἐπαναστατικὲς ὁργανώσεις καὶ τὸ λαό.

Θὰ πεῖ κανεὶς: Δέν θά ἦταν δυνατόν νὰ ὑπάρξει μιὰ ἄλλη μουσουλμανικὴ γραμμὴ, τοῦ Χομεῖνι, ποῦ νὰ παίζει τὸ ρόλο πάλι τοῦ κέντρου; Αὐτὸ φαίνεται ἀδύνατο. Γιὰτί ἡ Περσία δέν εἶναι ἡ Λιβύη τοῦ βασιλιά Ἰντρίκ, πρὶν τὸν Καντάφι. Στὴν Περσία δέν ὑπάρχουν πιά μεγάλα ἀστικοδημοκρατικὰ αἰτήματα (μοίρασμα γῆς κλπ.) γιὰ λύση. Στὴν Περσία δύο ὁδοί εἶναι δυνατοί: Ὁ ὁδὸς τῆς συνέχισης τῆς καπιταλιστικῆς συσώρευσης ἢ τῆς προλεταριακῆς ἐπανάστασης.

Μ' αὐτὴ τὴν ἔννοια "τὸ σύστημα Χομεῖνι" εἶναι μιὰ μπουρδα καὶ μισή ποῦ παλιώτερα μποροῦσε νὰ πιάνει. Σήμερα ἡ ἐπιλογή εἶναι ἀναγκαία. Κι' αὐτὴ εἶναι δοσμένη. Ὁ μουσουλμανισμός θά τεῖναι νὰ ἀποτελέσει μιὰ ἰδεολογία παλινδρόμησης τοῦ συστήματος, ὑποταγῆς τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Τὸ ἀστικὸ καθεστῶς, ἡ ἀστικὴ τάξη μέ μεγάλῃ ταχύτητα τεῖναι νὰ χρησιμοποιοῖ τὸ διδάχιστο γιὰ τὴν ὥρα, τὸν ἰσλαμισμό σάν ἰδεολογικὴ καὶ πολιτικὴ δύναμη γιὰ τὴ διατήρησή της στὴν ἐξουσία μέχρι ποῦ ἀργότερα νὰ τὸν ἐγκαταλείψει. Πάντως σήμερα αὐτὸ γίνεται στὴν Περσία.

Κι' αὐτὸ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξέγερσης ποῦ στὴν ἡγεμονία της βρέθησαν οἱ ἐπαναστατικὲς δυνάμεις. Ἀπὸ

τότε καὶ μετὰ ἡ ἀντιπαράθεση τεῖναι νὰ ἀλλάξει χαρακτῆρα.

Οἱ ἴδιοι οἱ Μουτζαχεντίν (ἡ ἰσλαμικὴ πτέρυγα) ἀναγκάζονται νὰ ἐρχονται ὅλο καὶ περισσότερο σὲ ἀντίθεση μέ τὴ δεξιά καὶ τὸν ἴδιο τὸ Χομεῖνι. Ἐνῶ ἡ ἀνάπτυξη τῶν μαρξιστικῶν ἐπαναστατικῶν δυνάμεων εἶναι ἀστραπιαία. Σ' ὅλη τὴ χώρα, σ' ὅλα τὰ ἐργοστάσια εἶναι παρούσες καὶ ἐνοπλες.

Σ' ὅλη τὴ χώρα ἡ ἐργατικὴ τάξη καὶ οἱ καταπιεζόμενες μάζες, οἱ μειονότητες, οἱ γυναῖκες, συζητᾶν, συγκροτοῦν, μελετοῦν.

Τὰ ταξικὰ συμφέροντα βαραίνουν ὅλο καὶ πιά πολὺ. Ἡ πέρσικη ἐπανάσταση ἀναπόφευκτα ἔχει μπεῖ σὲ μιὰ καινούργια φάση. Τὸ διαταξικὸ μεσοβάσιλειο τοῦ Ἰσλάμ τελείωσε. Τώρα πιά οἱ δύο κύριες τάξεις τῆς κοινωνίας φαχουλεύτᾳ, ἀντιφατικὰ, σιγά-σιγά, ἀνιχνεύουν τὸ ἑδάφος γιὰ μιὰ ἀντιπαράθεση ἀνάμεσά τους.

Καὶ ὁ ἰσλαμισμός ὅλο καὶ περισσότερο θά ἀποδυναμώνεται, σάν ταξικὴ ἰδεολογία καὶ θά μπαίνουν μπρὸς τὰ ταξικὰ συμφέροντα. Ἦδη στὶς λεγόμενες ἐπιτροπὲς Χομεῖνι ἔχουν εἰσχωρήσει ὄχι μόνο ἀντιδραστικοὶ μολλὰδες, ἀλλὰ ἀκόμα καὶ παλιοὶ φασίστες τοῦ Σάχη. Ὁ ἀριστερὸς ἀγίατολλά Τελεγκσίν ἔφυγε ἀπὸ τὴν ἐπιτροπὴ Χομεῖνι καὶ οἱ Μουτζαχεντίν ριζοσπαστικοποιοῦνται.

Καὶ ἀπὸ τὶς δύο πλευρὲς ὑπάρχουν ὀπλα. Οἱ ἀντιθέσεις βαθαίνουν.

Τὴ πρόκειται νὰ κάνει ἡ κυβέρνησις Μπαζαργιάν, ὁ Χομεῖνι καὶ οἱ ἱμπεριαλιστές ποῦ σ' αὐτῇ τῇ φάσει τοὺς ὑποστηρίζουν (καὶ πάλι σὲ ἀγαστὴ συμπνοια Ἀμερικάνοι, Ρῶσοι, Κινέζοι), μπρὸς στὰ προβλήματα τῶν ἐργατῶν τῶν ἀγροτῶν, τῶν κοῦρδων.

Σὲ μιὰ χώρα ποῦ ὁ κρατικὸς μηχανισμός ἔχει διαλυθεῖ κι' οἱ μάζες ἔχουν συνειδητοποιήσει τὴ δυνάμη τους;

Ἡ σύγκρουση κάτω ἀπὸ ὁποιαδήποτε μορφή καὶ συνδιασμούς εἶναι ἀναπόφευκτη.

Τὰ ὅπλα δέν θά μείνουν ἀχρησιμοποίητα.

Ἡ δεύτερη φάση τῆς πέρσικης ἐπανάστασης ἔχει ἀρχίσει.

Το χρονικό της εξέγερσης

Δημοσιεύουμε παρακάτω το χρονικό της εξέγερσης του Φλεβάρη από τις εφημερίδες "LE MONDE" και "LIBERATION".

Πέμπτη 8 Φλεβάρη : Γίνεται η πέμπτη γιγαντιαία διαδήλωση στην Τεχεράνη. 'Ανάμεσα στο ένα εκατομμύριο κόσμο που διαδηλώνει ζητώντας το Μπαζαργιάν για πρωθυπουργό, βρίσκεται κι ένας σημαντικός αριθμός από πολιτικό προσωπικό του στρατού. Καί για πρώτη φορά, χίλιοι αεροπόροι και εκατό φαντάροι με ρούχα στρατιωτικά, που δηλώνουν πίστη στο Χομείνι.

Παρασκευή 9 Φλεβάρη : 'Ο στρατηγός Γκαραμπάγκι, αρχηγός του επιτελείου, διαφεύδει ότι στρατιωτικοί πήραν μέρος στη διαδήλωση, και δηλώνει πως η φωτογραφία της εφημερίδας Κεϋχάν είναι ψεύτικη.

Μόλις τρεις μέρες πριν, το ειρηνικό πέρασμα από τη μοναρχία στη δημοκρατία φαίνονταν να είναι δυνατό. Τη Δευτέρα το πρωί, η νίκη ενός λαού, που οπλίστηκε στά γρήγορα, ήταν πιά γεγονός, αλλά με αντάλλαγμα εκατοντάδες νεκρούς, χιλιάδες τραυματίες, ενώ πάνω από δέκα χιλιάδες όπλα είχαν μοιραστεί σε πολίτες. Στη διάρκεια αυτών των δύο δραματικών κι αποφασιστικών ημερών, καμία από τις δύο εξουσίες -ούτε ο στρατός ούτε το καθοδηγούμενο από το Χομείνι θρησκευτικό κίνημα- δέ μπορούσε να ελέγξει την κατάσταση: στο προσκήνιο πέρασαν οι αντάρτικες ομάδες -μαρξιστικές και μη- που κατάλαβαν χιλιάδες όπλα, ένα πραγματικό όπλοστάσιο. Είναι αλήθεια ότι υποστηρίζονταν συνέχεια από τον πληθυσμό χωρίς τη συμμετοχή του ο ποίος αυτή η εξέγερση θα ήταν πολύ περιορισμένη.

Μιά φωτογραφία -που δείχνει τους 'Ομαφάρ (μαθητές της σχολής 'Αεροπορίας) να δηλώνουν πίστη στο Χομείνι- και ένα φιλμ στην τηλεόραση -ή επιστροφή από την εξορία του θρησκευτικού ηγέτη- αποτέλεσαν την αφορμή για το ξεσήωμα. "Όλα άρχισαν την Παρασκευή, γύρω στις 10.30 το βράδυ, στη βάση του Ντουςάν Ταππέχ, στη συνοικία Φαραχαμπάντ, στην ανατολική πλευρά της πόλης, όπου βρίσκεται η διοίκηση της αεροπορίας. 'Ο διοικητής, στρατηγός Ραμπιζ, έξηγε στους 'Ομαφάρ ότι δεν έπρεπε να δουν στη τηλεόραση το φιλμ για το Χομείνι κι ότι οι στρατιωτικοί δεν πρέπει να ανακατεύονται με την πολιτική. Αρχίζουν οι αντεγκλήσεις, ο τόνος ανεβαίνει. Με πρόσχημα αυτά τα έπεισδία, 150-200 Τζαβιντάν (οι "Αθάνατοι"), αρχίζουν μια επίθεση πιστεύοντας ότι θα ξεμπερδεύουν εύκολα χάρη στο γόητρο που διαθέτουν. Πρός μεγάλη τους έκπληξη, βρίσκονται μπροστά σε μια διπλή αντίσταση, των 'Ομαφάρ και του πληθυσμού που τρέχει να τους συμπαρασταθεί. Οι στρατιωτικοί της αεροπορίας, για να απομνησθούν, καταλαμβάνουν την οπλαποθήκη και μοιράζουν τα όπλα στους πολίτες που στην πλειοψηφία τους είναι νέοι που έχουν τελειώσει πρόσφατα τη στρατιωτική τους θητεία. Οι Τζαβιντάν ζητάνε ενισχύσεις σε άνδρες και άρματα μάχης από το στρατόπεδο του Λαβιζάν. Η μάχη ξαναρχίζει το Σάββατο το πρωί. Χτυπημένοι, και έχοντας εξαντλήσει πρακτικά όλα τους τα πολεμοφόδια, οι πιο πιστοί στρατιώτες του Σάχη υποχωρούν έχοντας δεκάδες νεκρούς και καμιά σαρανταριά αιχμαλώτους. Στο διάστημα ανάμεσα στις 10 το πρωί και τις 2 το μεσημέρι, η συνοικία Φαραχαμπάντ μεταβάλλεται σ' ένα είδος "Κομμουνιστικού Παρισιού". Στήνονται οδοφράγματα με σάνκους από άμμο που τους γεμίζουν οι γυναίκες και τα παιδιά, με σίδερα και τουβλά που παίρνονται από τις οικόδομές.

Μαθαίνοντας τί συμβαίνει, οί φενταγίν, πού είχαν ξεκινήσει μία διαδήλωση από τό πανεπιστήμιο, σκορπίζονται σέ μικρές ομάδες καί έρχονται νά βοηθήσουν τούς μουτζαχεντίν. Οί περισσότεροι από αυτούς τούς τελευταίους έχουν τυλίξει τό κεφάλι τους μ'έναν άσπρο επίδεσμο, πού σημαίνει ότι είναι οί "καμινάκι τοῦ άγιατολλάχ Χομέϊνι", "έτοιμοι νά πεθάνουν". Θ' ακολουθήσουν ωστόσο τή δικιά τους

πολιτική καί θά προωθησουν μία σειρά από ενέργειες οί όποτες σίγουρα δέ βρίσκουν σύμφωνο τό θρησκευτικό ήγέτη. Καί ξεκινώντας από αυτό τό δχυρό πού τό κρατάνε γερά, οί έξεγερμένοι θά καταλάβουν τά κυριότερα στρατηγικά σημεία τής πρωτεύουσας.

Στίς 2 ή ώρα τό μεσημέρι, τό ραδιόφωνο άναγγέλει πώς ή άπαγόρευση τής κυκλοφορίας όρίστηκε γιά τίς 4.30 τό απόγευμα. Λίγο άργότερα, ο άγιατολλάχ Χομέϊνι μιλάει από έναν "πειρατικό" σταθμό τής τηλεόρασης, πού όργανώθηκε από τούς άπεργούς καί πού έκπέμπει σέ μία άκτίνα 5 χιλιομέτρων. "Υπενθυμίζει ότι αυτός ήταν ύπέρμιας ειρηνικής λύσης καί ότι "ό μηχανισμός καταστολής καί άδικίας είναι αυτός πού διέπραξε καινούργια έγκλήματα χτυπώντας τόν ήρωϊκό μουσουλμάνικο λαό". Αφού καταδίκασε τήν ενέργεια τών Τζαβιντάν, πού "σκοτώνουν τούς άδερφούς τους γιά ν' άνατρέψουν τήν κατάσταση καί νά έπιτρέψουν στους ξένους νά συνεχίζουν νά λεηλατούν τή χώρα", δήλωσε: "Δέν έχω άκώμα δώσει τή διαταγή γιά τό Τζιχάντ (ιερός πόλεμος) καί έπιθυμώ πάντα ο λαός ν' άποφασίζει γιά τό μέλλον του νόμιμα, μέσα από τόν έκλογικό δρόμο. Αλλά δέ μπορώ νά ύποφέρω αὐτή τήν άγριότητα. Αν δέ σταματήσουν αυτές τίς δολοφονίες, αν ή άνακτορική φρουρά δέν έπιστρέψει στά στρατόπεδα καί αν οί άρχηγοί τοῦ στρατοῦ δέ βάλουν ένα τέλος στήν καταπίεση καί τήν άδικία, θά πάρω, στό όνομα τοῦ Θεοῦ, τήν τελική μου άπόφαση... Η κήρυξη τοῦ στρατιωτικοῦ νόμου είναι παράνομη καί άδικαιολόγητη. Ο λαός δέν πρέπει νά τή σεβαστεί. Μή φοβόσαστε..."

Σάββατο 4.30 τό απόγευμα: ή νόμιμη έξουσία παίζει τό τελευταίο της χαρτί, πού είναι καί τό πιο άβέβαιο: προσπαθεί νά έπιβάλει άπαγόρευση τής κυκλοφορίας σέ μία πόλη πού ζεί σέ πυρετό κι ενώ ο ήλιος λάμπει άκόμα. Πάει πολύ: ή εξέγερση δέν πρόκειται νά παραδώσει τό δρόμο στους στρατιωτικούς μέ μία άπλή διαταγή μιās ταλαυνευόμενης έξουσίας. Πράγματι, άπαντώντας στό κάλεσμα τοῦ Μεχντί Μπαζαργκάν, πού πρότρεπε τόν πληθυσμό ν' άγνοήσει αυτή τήν "προβοκατόρικη άπαγόρευση κυκλοφορίας", ο λαός έτοιμάζεται ν' άπαντήσει στήν πρόκληση. Στήν καθορισμένη ώρα, δρόμοι, πλατείες καί λεωφόροι καλύπτονται από φωτιές. Παντοῦ καίχονται λάστιχα αυτοκινήτων, κουτιά από χαρτόνι, ξύλα, κλπ.

μία πoλη γεματη οδοφραγματα

Μέ τό πέσιμο τής νύχτας, οί άρχές έχουν χάσει τό παιχνίδι. Οί

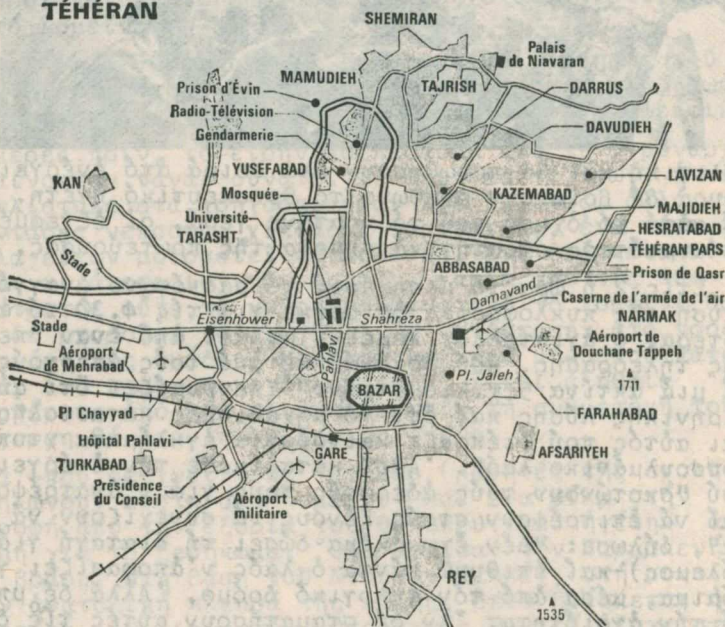
ατέλειωτες λεωφόροι πού διασταυρώνονται σε ορθές γωνίες από τό νότο στο βορρά κι από τήν ανατολή στη δύση, δίνουν ένα εκπληκτικό θέαμα σε προοπτική μέ σειρές από τεράστιες φωτιές. Όλη ή πόλη εἶναι γεμάτη δομοφράγματα. Οδοφράγματα βέβαια μέ τά ὅποια θά γέλαγαν οἱ σοφοί στρατηγοί τοῦ ἀντάρτικου πόλης: τά ἐμπόδια, μᾶλλον εὐάλωτα, εἶναι τοποθετημένα μέ τή μεγαλύτερη ἀκαταστασία. Τί σημασία ἔχει ὅμως αὐτό, δέν εἶναι παρά σύμβολα, σύμβολα μιᾶς ἀπάντησης στήν πρόκληση καί μιᾶς ἤδη μισῆς νίκης.

Γιά νά διασχίσει κανεῖς τήν πόλη ξεκινώντας ἀπό τά νότια, πρέπει νά προχωράει "ζίγκ-ζάκ" ἀνάμεσα στά ἐμπόδια, νά περνάει ἀπό τό ἕνα πεζοδρόμιο στό ἄλλο, κάτω ἀπό τούς ἀσταμάτητους ἐλέγχους νέων ὀπλισμένων μέ ρόπαλα ἢ σίδερα, μέ μανιβέλλες ἢ τσεκούρια. Στή νότια ἄκρη τῆς πόλης, ὅπου ξαπλώνονται οἱ παραγογειτονιές, κληροδοτημένες ἀπό τόν τυφλό γιγαντισμό τοῦ "παλιοῦ καθεστώτος". ὁ στρα

τός" βρίσκεται σε ἀναβρασμό: φωνάζουν, τρέχουν, δίνουν δέ κα διαταγές τό λεπτό. Ἀπό τήν πλευρά τοῦ κεντρικοῦ σταθμοῦ ἡ κινητοποίηση εἶναι πιό ἥρεμη, κι εἰναιφα νερό πῶς εἶναι καλύτερα συντονισμένη. Οἱ ἀγωνιστές δέν εἶναι μόνοι τους στό δρόμο: σέ κάθε δομοφράγμα μαζεύονται οἱ περίεργοι, τά παιδιά διασκεδάζουν, οἱ γυναῖκες βγάζουν βόλτα τά μωρά τους, εἶναι ἡ ἐξέγερση-περίπατος. Στά διπλανά δρομάκια τό πλήθος μαζεύεται στά μπαλκόνια, τίς ταρατσες, τίς πόρτες: ὅλοι χαμογελᾶνε. Μέχρι τό κέντρο τῆς πόλης δέν

ὑπάρχει ἡ παραμικρή ἀπειλή, οὔτε ἕνας στρατιωτικός. Τή νύχτα τῆς πιό μεγάλης σέ διάρκεια ἀπαγόρευσης κυκλοφορίας, ἡ Τεχεράνη ἔμεινε ἐξάγρυπνη... Σέ λίγο, ἀπό στέγη σέ στέγη, καί μέ βαθεῖες φωνές πού σέ κάνουν ν' ἀνατριχιάσεις, υφάνεται τό σύνθημα τῆς ἐπανάστασης: "Ἀλλάχ ἀκμπάρ!" (Ὁ Θεός εἶναι ὁ πιό μέγας). Ἡ Τεχεράνη νοιώθει νά φτάνει ἡ ὥρα τῆς τελικῆς λύσης.

PLAN DE
TÉHÉRAN

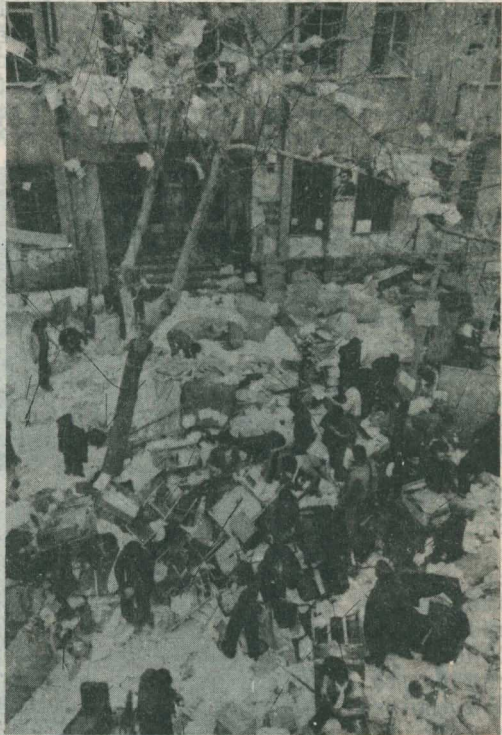
υαταλαμβάνονται αστυνομια τμηματα

Λίγο μετά τά μεσάνυχτα, τό γενικό ἐπιτελεῖο προσπαθεῖ ἀκόμα νά ξαναπάρει τά πράγματα στά χέρια του: ἀρματα μάχης διασχίζουν τήν πρωτεύουσα καί οἱ Τζαβιντάν στέλνονται νά ἐνισχύσουν τή συνοικία ὁαραχαμπάντ. Μάταια ὅμως. Ἡ ἀεροπορία καί ὁ πληθυσμός ἀντιστέκονται καί στή συνέχεια περνᾶνε στήν ἀντεπίθεση. Γύρω στά δέκα ἄστ

νομικά τμήματα πέφτουν τό ένα μετά τό άλλο. Ἡ ταχτική εἶναι ἀπλή, ἀρκεῖ νά εἶναι μιὰ συμπαγῆς ομάδα, νά ἔχουν κουράγιο καί νά διαθέτουν ὀρισμένα κοκτέιλ Μολότωφ, πράγματα πού υπάρχουν.

Σ' αὐτές τίς ἐφόδους συμβαίνουν ἀπίστευτες σκηνές. Κοντά στοῦ Μαζλῖς (τό Κοινοβούλιο), τό πλῆθος εἶναι πυκνό. Μερικοί ἀντάρτες προχωροῦν πεσμένοι κάτω μέ τήν κοιλιά καί πετᾶνε τά κοκτέιλ Μολότωφ ἡ φωτιά ἀνάβει. Μετά ὅλα γίνονται πολύ γρήγορα: οἱ ἀστυνομικοί παραδίνονται ἡ προσπαθοῦν νά τό σκάσουν ἐνῶ τό πλῆθος κατα-

στρέφοντας ὅτι σῶθηκε ἀπό τήν φωτιά. Τά ὕλικά πετιῶνται ἀπό τά παράθυρα, οἱ φάνελλοι σκίζονται ἡ καίγονται. Δυό ὥρες ἀργότερα, τό μόνον πού μένει ἀπό τό κτίριο εἶναι ἕνας σκελετός πού βγάζει καπνοῦς. Παραδίπλα, ἕνα παιδί πηδάει σ' ἕνα τάνις καί πετᾶει ἕνα Μολότωφ μέσα ἀπό τόν πυργίσκο. Ἐνας στρατηγός βγαίνει τρέχοντας μέ τό χέρι ἀναμένο σά λαμπάδα. Καταφεύγει στό πιό κοντινὸ νοσοκομεῖο: οἱ γιατροί τόν προστατεύουν ἀπό τό πλῆθος πού θέλει νά τόν φτύσει στό πρόσωπο καί τόν πηγαίνουν γιά ἐγχείρηση. Κι ἄλλα ἄρματα Τσεφταίν ὑφίστανται ἐπιθέσεις σέ πολλές συνοικίες. Ἐφτά ἀχρηστεύονται καί ἄλλος ἕνας στρατηγός σκοτώνεται στίς μάχες.

Γύρω στίς 5 ἡ ὥρα τό πρωῒ, στρατιῶτες τῆς ἀεροπορίας, μέ τήν ὑποστήριξη τῶν ἀνταρτῶν καί τῶν ἀνθρώπων τῆς γειτονιάς, κάνουν ἐφοδὸ στό ἐργοστάσιο ὀπλων πού βρίσκεται κοντά στήν πλατεία Ζαλέχ, κεντρικὸ σημεῖο τῆς ἐπανάστασης καί τόπος ὅπου ἔγινε ἡ σφαγὴ τῆς "μαύρης Παρασκευῆς". Μετά ἀπὸ μιὰ ἀνταλλαγή πυροβολισμῶν πού διαρκεῖ κάπου δυό ὥρες, ἀρχίζουν διαπραγματεύσεις. Οἱ στρατιωτικοί ὑποχωροῦν γιά νά σώσουν τή ζωή τους. Στίς 6 τό πρωῒ, τό ραδιόφωνο ἀναγγέλει ὅτι ἡ ἀπαγόρευση τῆς κυκλοφορίας πού εἶχε ὀριστεῖ ὡς τό μεσημέρι, λήγει, ἀλλά θεωρεῖ καθήκον του νά πεῖ πῶς θ' ἀποκατασταθεῖ στίς 4.30 τό ἀπόγευμα.

ἡ ἐπιτροπὴ περιφρούρησης τῆς ἰσλαμικῆς ἐπανάστασης

Στίς 8 ἡ ὥρα, ἄνδρες πού φορᾶνε τό περιβραχιδόνιο τῆς "ἐπιτροπῆς περιφρούρησης τῆς ἰσλαμικῆς ἐπανάστασης", κλείνουν τίς εἰσόδους στό ὀπλοστάσιο. Ἐμφανίζονται λεωφορεῖα καί αὐτοκίνητα καί φορτῶνουν τά ὄπλα. Τά λεωφορεῖα κατευθύνονται πρὸς τὴ συνοικία πού βρίσκεται τό γενικὸ στρατηγεῖο τοῦ Χομεῖνι, ἀλλὰ τά αὐτοκίνητα πού ἀνῆκαν στό κίνημα τῶν ἀνταρτῶν χάνονται μέσα στήν πόλη. (...) "Ὅταν πιά ἔχουν πάρει ὅλα τὰ βαρειά ὄπλα, τό πλῆθος σπάει τίς ἀλυσίδες. Πολλοὶ φεύγουν κρατώντας ξιφολόγχες. Στὴ συνέχεια γίνεται καί τό κτίριο ἀδειάζει κυριολεκτικά. Ἡ ἐπιτροπὴ περιφρούρησης πού γιά μιὰ στιγμὴ ἔχει ξεπεραστεῖ. Ἐαναπαίρνει τήν κατάσταση στὰ

χέρια της, και υποχρεώνει τόν κόσμο νά ξαναφήσει τά όπλα.

Στή λεωφόρο, δυό βήματα από τό Μαζλίς -όπου μόλις χτές περιεργα έκλεγμένοι βουλευτές προσπαθούσαν, χωρίς μεγάλη έπιμονή νά διασώσουν τά τελευταία προσχήματα ενός καθεστώτος σέ αποσύνθεση- ή επανάσταση παίρνει πιά μιά καινούργια όψη. Μέχρι τότε καλύπτονταν μέ τά χρώματα του δράματος, ήταν βαρεία και πολλές φορές θλιμένη. Τώρα πιά γίνεται γελαστή, χαρούμενη, ένθουσιώδης. "Ίσως και θεατρική. "Ο καθένας βέβαια προαισθάνεται ότι θά υπάρξουν κι άλλοι νεκροί, πολλοί ακόμα νεκροί στις ώρες πουρχονται. "Αλλά δέ θάναι πιά αύτοί οι "μάρτυρες" που τους έθαβαν μέ κραυγές και δάκρυα και μέ σφιγμένο τό στομάχι, στο μεγάλο νεκροταφείο Ζάχρα. Σήμερα θάναι πιά οι ήρωες μιάς ύστατης θυσίας. Ένας γέρος δείχνει ένθουσιασμένος σ' όποιον περνάει μιά ξιφολόγχη. Μας άγκαλιάζει και λέει: "Έχουμε όπλα. "Ο Μπαχτιάρ τέλειωσε. "Ο Χομέϊνι κέρδισε. Μπαϊ μπάϊ Κάρτερ".

Ένω τίποτα δέν έχει ακόμα κριθεί τελειωτικά κι ένω κανείς δέ θά μπορούσε νά φανταστεί ότι πριν καν τή δύση του ήλιου όλη ή πόλη θάχει πέσει, αίσθάνεται κανείς μέσα σ' αυτό τό ένθουσιαστικό πλήθος τήν βεβαιότητα, τό αναπόφευκτο μιας νί-

κης κιόλας κατακτημένης. Στήν πλατεία Ζαλέχ, πίσω από ένα ισχυρό όδοφραγμα, νέοι σε θέση βολής, μέ τό πρόσωπο σοβαρό και σταθερό βλέμμα, μοιάζουν έτοιμοι για μάχη. Στή γωνιά ενός δρόμου, μπροστά σέ μιά φρεσκοκολλημένη αφίσα, που περιγράφει σέ λιγότερα από δέκα σκίτσα πώς λύνεται και δένεται ένα τουφέκι, ένας νέος αεροπόρος δίνει, μέσα στην όχλαγωγή, τά βασικά μαθήματα σέ τέσσερις άφοσιωμένους μαθητές.

(...) "Ο Μπαχτιάρ, από τό πρωί, κάνει δηλώσεις πώς ή κατάσταση έχει ξεφύγει από τά χέρια του Χομέϊνι, κι ότι τά όδοφράγματα και οι μάχες γίνονται μέ τήν πρωτοβουλία κομμουνιστικών ομάδων. Πράγματι, στο γενικό άρχηγέτο του Χομέϊνι όλα δείχνουν ότι κι αύτοί έχουν ξεπεραστεί. Παρακολουθούν τά γεγονότα και δέν τά καθοδηγούν, τά βολεύουν όπως-όπως και άγνοούν τί θά γίνει στή συνέχεια. Νωρίς τό άπόγευμα, ο άγιατολλάχ Μοφατέχ, υπεύθυνος για τήν πληροφόρηση τής χομεϊνικής καθοδηγητικής ομάδας, άρκείται ακόμα στην έκθεση μιας "έπίσημης" τοποθέτησης. Τοποθέτησης που προκαλεί τουλάχιστον έκπληξη: "Ο άρχηγός μας έδωσε τό σύνθημα στο λαό νά προετοιμαστέ και μόνο για τή μάχη, δέν εξαπέλυσε ακόμα τόν ιερό πόλεμο και γι' αυτό τό λόγο ζητήσαμε νά συγκεντρωθούν τά όπλα πριν νά τά ξαναμοιράσουμε όταν θάρθει ή ώρα..."

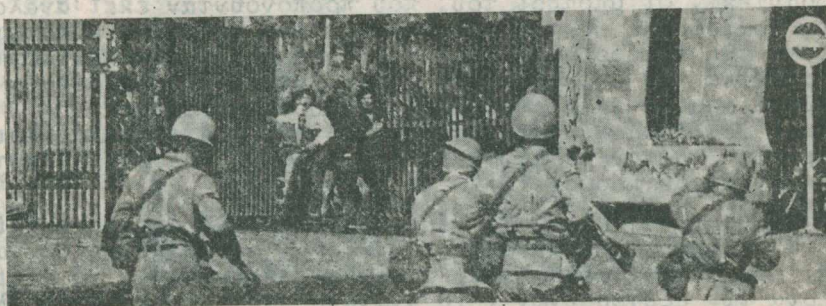
Όμως, στην πόλη, άλλοι, πολλοί άλλοι, είναι καθαρό πώς έκριναν ότι ή ώρα είχε έρθει. Δέν περίμεναν τό σύνθημα. Τή στιγμή που στά γραφεία τής σχολής "Αλαβί προσπαθούν νά κερδίσουν χρόνο, ή Τε

χεράνη καίγεται.

Δυό συνθήματα δίνονται από στόμα σέ στόμα: "Στό ραδιόφωνο!", "Στή στρατιωτική αστυνομία". Στήν πλατεία Χερσαταμπάντ βρίσκεται ένας πελώριος στρατώνας τής στρατιωτικής αστυνομίας, περικυκλωμένος από ψηλούς τοίχους. Οί άντάρτες καί ὁ κόσμος τήν περικυκλώνουν. Ἀρκετοί στρατιῶτες προσχωρῶν κατά μικρές ομάδες. Ἄλλοι διατάζουν ἤ ἀντιστέκονται. Ἀρχίζουν διαπραγματεύσεις. Ὅμως ἀποτυχαίνουν γιατί οἱ ἐξεγερμένοι ζητοῦν τά ὅπλα. Περνώντας μέ μοτοσυκλέτες ἤ ἀπό τίς στέγες, οἱ ἐπαναστάτες ρίχνουν κοντέιλ Μολότωφ. Μιά ἀποθήκη ἀερίου πού βόσκειται στό ἐσωτερικό τής βάσης πιάνει φωτιά καί ἀνάβουν καί τά καμιόνια. Πυκνός καπνός υφώνεται σχηματίζοντας μία προστατευτική θόνη. Δυό τμήματα τοῦ τοίχου γιγρμίζονται μέ φορτηγά. Τό πλήθος εἰσβάλλει ἀκολουθώντας τοὺς ἀντάρτες ἐνῶ οἱ στρατιῶτες ὀχυρώνονται στά ἐσωτερικά κτίρια.

Οἱ στρατιωτικοί πυροβολοῦν μέ πολυβόλα, αὐτόματα καί τουφέκια.

Πολυάριθμοι πολῖτες πέφτουν χωρίς ὅμως οἱ ἐπιτιθέμενοι νά πιάσουν νά προσχωρῶν. Μάλιστα κατωρθώνουνά καταλάβουν μερικά τεθωρακισμένα. Τά μισά καμιόνια καίγονται. Προχωρόντας ἀ-

πό οἰκήμα σέ οἰκήμα, οἱ ἐπιτιθέμενοι περικυκλώνουν ἕνα κτίριο τριῶν ὁρόφων πού τό ὑπερασπίζονται οἱ τελευταῖοι στρατιῶτες πού διαθέτουν μία τεράστια δύναμη πυρός. Θ' ἄρκοῦσε νά τό χρησιμοποιήσουν γιά νά ὑποχρεώσουν τοὺς ἐξεγερμένους σέ ὑποχώρηση, ἀλλά θά ἐπρόκειτο γιά σφαγή. Δέν τολμοῦν καί προτιμοῦν νά ὑποχωρήσουν. Ἡ ὥρα εἶναι 1.15. Πόσοι εἶναι; Ἀγνωστο: ἄλλοι λένε 500, ἄλλοι 2.000. Βγαίνουν σέ μικρές ομάδες τῶν 20 ἤ τῶν 30. Οἱ περισσότεροι κλαῖνε ἀπό φόβο καί μετά ἀπό χαρά. Ἀπό φόβο γιατί πίστευαν ὅτι θά τοὺς λυντσάρουν, ἀπό χαρά ὅταν ἀνακαλύπτουν ὅτι οἱ ἀντάρτες τοὺς προστατεύουν καί τοὺς δίνουν πολιτικά ροῦχα γιά νά μήν τοὺς κυνηγήσει τό πλήθος. Εἶναι κάτι ἀπίστευτο οἱ σιγνές συναδέλφωσης καί τά ἀγκαλιάσματα μέσα στά καμένα αὐτοκίνητα καί τά καταστραμένα οἰκήματα. Τά καμιόνια καί τ' αὐτοκίνητα πού λειτουργοῦν, ἀκόμη, κατὰ σχο νται ἀπό τοὺς ἀντάρτες.

ἡ μαχη του ραδιοφωνου

2.30 τό μεσημέρι: Τό κτίριο τής ραδιοφωνίας πέφτει. Οἱ ἐξεγερμένοι τά ἀδειάζουν ὅλα. Χιλιάδες ἀρχεῖα σκίζονται, διασκορπίζονται, καίγονται. Ὅταν θάρθει τό βράδυ, πού μέ τή σειρά τους θά καταληφθοῦν τά γραφεῖα τής τηλεδράσης, οἱ δημοσιογράφοι πού "Ξαναπήραν" τήν ἐξουσία θά ποῦν μέ πικρία: "αὐτό ἐγίνε γιατί ἡ ἀντίσταση τῶν στρατιωτικῶν ἐκεῖ ἦταν σκληρή καί αἱματηρή. Τό πλήθος δέν μπόρεσε νά συγκρατήσει τό θυμό του".

Ἡ κατάληψη τοῦ ραδιοφωνοῦ ἐγίνε μοτά μία ἀπό τίς πιό βλαίες συγκρούσεις τής ἡμέρας. Γερά ὀχυρωμένοι, οἱ στρατιωτικοί-πού ὅπως ἔλεγαν ἦταν τής ἀνακτορικής φρουρᾶς φαίνεται πῶς κράτησαν μέχρι τήν τελευταία τους σφάλα. Πυροβολοῦσαν κάθε τί πού κινοῦνταν. Δυό φορές οἱ νοσοκόμοι πού τόλμησαν νά πλησιάσουν μέχρι τίς πρῶτες γρα-

μμές πυροβολήθηκαν και τραυματίστηκαν ή σκοτώθηκαν. Μέσα στη γενική επίθεση οι εξεγερμένοι, που βρίσκονταν γύρω άπό τό πάρκο Σάχρ, ένα άπό τά ελάχιστα ήσυχά σημεία αυτής της τερατώδους πρωτεύουσας - έπιτέθηκαν στό ύπουργείο ολκισμού και άνάπτυξης, ένα μεγάλο άσπρο χτίριο, όπου είχαν άχυρωθεί στρατιωτικοί. Η έφοδος ήταν σύντομη. Οι πόρτες ύποχώρησαν κάτω άπό την πλεση του πλήθους και λίγο άργότερα οι φάκελοι πετιόνταν άπ'τά παράθυρα όλων των όρδων. Σέ μία βεράντα ένας πιτσιρίκος, όπλισμένος μ'ένα ξύλο σπάει μεθοδικά όλα τά τζάμια που μπορεί νά φτάσει.

Και κεί οι στρατιώτες που παραδίνονται άρπάζονται τραβιόνται και σέρνονται άπό ομάδες νέων. Ψελίζουν τάχουν χαμένα και κλαίνε καθώς τους τραβάνε άπ'όλες τις πλευρές για νά τους άγκαλιάσουν. Τους φορτώνουν σέ ένα λεωφορείο και τους οδηγούν άμέσως στό γενικό έπιτελείο του Χομείνι. Οι διαδηλωτές έπιτίθενται -ένα άπλό διάλειμμα- σέ μία αθούσα άθλητισμού, που βρίσκεται δίπλα στό ό -πουργείο. Η ιδιοκτήτης του, μάς λένε, ήταν ένα "τσιράκι του Σάχη" που συμμετείχε στη συνωμοσία που τό 1953 έρριξε την κυβέρνηση του Μωσαντέκ. Οι μπράβοι του, που προπονούσαν εκεί ανάλαμβάναν συχνά τις βρωμοδουλειές του καθεστώτος. Δυό κοκταίηλ μολότωφ ρίχνουν τή πόρτα της έίσοδου και ακολουθεί λεηλασία. όλα πετιόνται στό όρομο: γάντια του μπόξ, χαλιά, ρούχα και... μεγάλα ρόπαλα. Τά παιδιά ένθουσιασμένα τά πέρνουν και φεύγουν τρέχοντας.

Κι'όλα αυτά γίνονται τή στιγμή που ό άγιατολλά Σαριάτ Μαντιάρι μιση ώρα πρωτού καταληφθεί τό ραδιόφωνο καλούσε άπ'αυτό νά σταματήσουν οι συγκρούσεις.

Φτάνουν τά τελευταία νέα. Η Ισραηλινή άντιπροσωπεία-μία "πρεσβεία", δίχως διπλωματική άναγνώριση- μεταβλήθηκε σέ παλαιστινιακή γή. Ένα άνακοινωθέν διαβάζεται λίγο πριν πέσει τό ραδιόφωνο. σά χέρια των εξεγερμένων : "Τό άνώτατο στρατιωτικό συμβούλιο, για νά άποφύγει και νά προλαβει την "άναρχία" και τό λουτρό αίματος, άποφάσισε νά διατηρήσει την ουδέτερότητά του σέ σχέση μέ τους πολιτικούς άνταγωνισμούς και γι'αυτό ζητάει άπό τους στρατιώτες νά έπιστρέψουν στα στρατόπεδά τους". Αυτό τό κείμενο συντάχθηκε άπό τους στρατιωτικούς άρχηγούς που συγκεντρώθηκαν τό πρωί. Γίνεται έπίσης γνωστό ότι μέσα στη μέρα ό κ. Μπαχτιάρ συνάντησε τό κ. Μπαζαργιάν και τό στρατηγό Γιαραμπαγι, άρχηγό του έπιτελείου, που φαίνεται πως την τελευταία στιγμή πήρε καθαρή θέση ύέρ του Μπαζαργιάν και του Χομείνι. Άπό κείνη τή στιγμή και μετά ό Μπαχτιάρ έξαφανίστηκε.

"στο μπαγκ-ε-σαχ"

Στό μεταξύ, στους δρόμους, άπό ομάδα σέ ομάδα, κυκλοφορεί τό σύνθημα: "Στό Μπάγκ-έ-Σάχ". Λεωφορεία και φορτηγά γεμίζουν άπό κόσμο. Τό Μπάγκ-έ-Σάχ είναι ένα τεράστιο στρατιωτικό συγκρότημα, εκπαιδευτικό κέντρο για τους εύέλπιδες και τους άξιωματικούς. Τό στρατόπεδο βλέπει σέ μία στρογγυλή πλατεία στό τέλος της λεωφόρου Σεπάχ. Λίγο πριν άπό τις 3 τό άπόγευμα, ή λεωφόρος σαρώνεται άπό ένα σχεδόν μόνιμο πύρ. Στό πέραςμα έπιτίθενται σ'ένα σουπερ-μάρκιε του στρατού. Δυό χιλιόμετρα πιο πέρα πρόκειται για κάτι πολύ πιο σοβαρό. Οι μάχες γύρω άπό τό Μπαγκ-έ-Σάχ θά κρατήσουν πάνω άπό 2 ώρες, αλλά τό πλήθος βρίσκεται πάντα εκεί, έτοιμο νά όρμήσει μόλις διασπαστεί τό μέτωπο των στρατιωτικών. Κρύβεται, προστατεύεται σέ κάθε γωνία του δρόμου, στις πόρτες, κολάει στους τοίχους. Είναι όλοφάνερα ένθουσιασμένο. Τά παιδιά ούρλιάζοντας ένθαρρύνουν τους άγωνιστές που προχωρούν άιάλυτοι στό άπέναντι πεζοδρόμιο.

Στήν πρώτη γραμμή, πολεμούν άντρες μέ όλοφάνερα πείρα. Οι χθεσινές παράνομες ομάδες καθοδηγούν και δείχνουν μία μεγάλη άποτελεσματικότητα. Στρατιώτες που έχουν προσχωρήσει, έρχονται πολυά-

ριθμοί μέ τόν όπλισμό τους. Πίσω τους, οί "στρατιώτες τής μιᾶς μέρας" πυροβολοῦν κουτσά-στραβά. Καί μάλλον στραβά, ἄν κρίνει κανεῖς ἀπό τίς σφαῖρες πού σφυρίζουν γύρω μας. Στίς 5 ἡ ὥρα, ἕνα τεθωρακισμένο μέ πολυβόλα περνάει μπροστά, στήν κεντρική εἰσοδο τοῦ στρατώνα. Μετά ἀπό πέντε λεπτά συνεχῶν πυροβολισμῶν, ἡ ἐπίθεση. Τό πλήθος ὁρμαεῖ πίσω ἀπό τό τεθωρακισμένο.

Τό Μπάγκ-ἑ-Σάχ καταλήφθηκε. Ἀλλά, προχωρῶντας μέσα στή βάση γεννιέται καί μεγαλώνει διαρκῶς ἡ ἐντύπωση ὅτι ἡ βάση εἶναι ἀδεια νή ἡ σχεδόν ἀδειανή. Οἱ τελευταῖοι στρατιωτικοί διέφυγαν ἀπό τήν ἄλλη πλευρά τοῦ μεγάλου γήπεδου πού χρησιμεύει γιά τήν προσγείωση τῶν ἐλικόπτερων. Καί πράγματι, οἱ πυροβολισμοί συνεχίζονται ἐντονα 500 μέτρα πιδ πέρα, στά πλατάνια.

"Ἐνας στρατιώτης πέφτει στά χέρια μιᾶς ὁμάδας ἐρεθισμένων νέων. "Σκοτώσε τ' ἀδέρφια μας" φωνάζει ἕνας ἐπαναστάτης. Ἀγωνιστές τρι-

γυρίζουν τό στρατιώτη πού τόν σπρώχνουν ἐνῶ τᾶχει χαμένα, καί προσπαθοῦν νά τόν σώσουν. Κοντά στόν τοῖχο πού ἔχει καταρρευσεῖ, ἕνας νέος βρίσκει τή σάλπιγγα τῆς φρουρᾶς καί σάλπιγγαί τζι ἐπίθεση. Σχεδόν ὅλα τελειώσανε. Στό δρόμο, τό πλήθος καταλαμβάνει χωρίς κανένα ἐμπό-

Ὁδοφράγματα μπροστά στήν κατελημμένη Βουλή.

διο τᾶ γραφεῖα τοῦ πρωθυπουργοῦ. Τό καθεστώς ἔπεσε.

Σέ ἀντίθεση μέ τή βία πού βασιλεύει στήν ὑπόλοιπη πρωτεύουσα ἡ κατάληψη τῆς τηλεόρασης ἔγινε χωρίς ν' ἀνόξει μύτη. Τελικά οἱ στρατιωτικοί παραδίνονται στούς μουτζαχεντίν πού διευθύνουν ἐδῶ τίς ἐπιχειρήσεις.

Οἱ ἀντάρτες περικυκλώνουν τό στρατόπεδο τοῦ Λαβιζάν κέντρο τῶν "ἀθάντων".

Μάχες συνεχίζονται στά Βορειοδυτικά κοντά στή φυλακή Ἐμπλν κέντρο τῆς Σαβάν.

Ἡ νύχτα ἔχει σκεπᾶσει τήν πόλη. Οἱ ἐπαναστάτες εἶναι κυρίαρχοι στήν πρωτεύουσα.. Εἶναι μεσάνυχτα. Ξαφνικά στά νότια, πρὸς τήν κατεύθυνση τοῦ αεροδρομίου ἀκούγονται γιά πάνω ἀπό μιᾶ ὥρα ἐκρήξεις πού μοιάζουν σάν ἀδιάκοπες κανονιές. Ξαναγυρνάει ὁ στρατός ἡ τί ἄλλο συμβαίνει; Ὁ κόσμος ἀνήσυχος ἀνεβαίνει στίς σκεπές. Τό "ἐλεύθερο" ραδιόφωνο καθησυχάζει ὅλο τόν κόσμο. Δάν ἦταν παρά ἀποθήκες πυρομαχικῶν πού ἐκρήγνυνται. Ἐπανερχεται ἡ ἡρεμία πού διακρίπτεται μόνο ἀπό σποραδικούς πυροβολισμούς πού ῥιχνουν οἱ ἀγωνιστές γιά νά διατηρήσουν τόν πληθυσμό σέ ἐπαγρύπνηση.

Στό πρῶτο δελτίο εἰδήσεων τό πρῶτ τό ραδιόφωνο μεταδίδει μιᾶ ἀνακοίνωση τῶν φενταγλν πού ἐλέγχουν τό αεροδρόμιο καί δίνουν ὁδηγίες γιά τήν εξασφάλιση τῆς τάξης. Σέ δώδεκα ὥρες μιᾶς ἀπίστευτης Κυριακῆς ὁ λαός τῆς Τεχεράνης ἔδωσε τέλος σέ "δυόμισυ χιλιάδες χρόνια μοναρχία".

PAUL BALTA
DOMINIQUE POUCHIN

ΟΙ ΦΕΝΤΑΓΙΝ ΣΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΟΥ ΦΛΕΒΑΡΗ

Συνέντευξη που πήρε
η LIBERATION στις 12
Φλεβάρη από τους Φεν
ταγίν.

«Εδώ και δυό μέρες στην Τεχεράνη οι φενταγίν έχουν γίνει μύθος και μερικοί δεν διστάζουν να αποδίδουν σ' αυτούς την πρωτοβουλία για την εξέγερση. Οι ίδιοι βρίσκουν υπερβολική αυτή την άποψη, όπως μου είπαν "δεν κάναμε τίποτε άλλο από τ' υποστηρίξουμε τ' ό λαό που πήρε τ' όπλα».

«Εδώ και μιά βδομάδα έμοιαζε με αστυνομικό μυθιστόρημα οι προσπάθειες που χρειαζόνταν για να μπορέσει κανείς να συναντήσει την όργανωση φενταγίν. Σήμερα αρκεί να π'ας στο πανεπιστήμιο της Τεχεράνης. Είναι αλήθεια ότι το Πανεπιστήμιο δεν είναι πιά όπως μερικές μέρες πριν. Η λεωφόρος Ρεζά Σάχ που βρίσκεται μπρός της είναι γεμάτη όδοφράγματα από σάκκους τσιμέντου, όνοπλοι άγωνιστές φυλάνε όλες τις εισόδους, ενισχυμένοι με τεθωρακισμένα όπλισμένα με πολυβόλα. Τό κέντρο συζητήσεων των περασμένων εβδομάδων εξαφανίστηκε έντελώς. Στο πανεπιστήμιο μπαίνουν μόνο οι "υπεύθυνοι" και οι συμπαθούντες των διαφόρων κινήματων.

Στά τζαμιά οι μολλάδες όργανώνουν, όνοπλες ομάδες μαζεύουν και μοιράζουν όπλα. Μπροστά στα πανεπιστημιακά κτίρια "έκπαιδευτές" έξηγούν τη χρήση των όπλων - έπιθετικού τουφεκιού και αυτόματου - σε άγωνιστές. Καί κάτι καινούργιο, τη Δευτέρα μπορούσε κανείς να δει μιά ομάδα από νέες κοπέλλες να μαθαίνουν να δένουν και να λύνουν τ' άμερικάνικο ΜΙ6, ή τ' G3 HERSTAL, τ' ό Ιρανικού στρατού.

«Η όργανωση των "φενταγίν" τ' ό καού" έγκαταστάθηκε" στην σχολή τεχνολογίας. Δεν μπορεί να μπει τ' όποιος θέλει. Ακόμα και οι άγωνιστές της όργάνωσης πρέπει να έξηγούν ποιοί είναι για να μ'ουν στο κτίριο.... Ένας άγωνιστής παρου-

σιάζεται με τ' όπλο του στην είσοδο, τόν κάνουν να άνοίξει τη θαλάμη για να δουν ότι καμιά σφαίρα δεν βρίσκεται μέσα. Μέσα στο κτίριο βασιλεύει μιά κίνηση έπιτελείου. Έκατοντάδες άγόρια και κορίτσια, όλοι με συγκεκριμένα καθήκοντα κυκλοφορούν άπασχολημένοι ανάμεσα στους όρόφους.

«Όπως και στην προηγούμενη συνάντησή μας δεν κατάφερα να μάθω ποιές είναι οι άκριβεις ύπευθυνότητες αυτών που μου μιλούν. Οι κανόνες της συνμοτινότητας παραμένουν άπαραβίαστοι.

- Λέγεται ότι έσείς πήρατε την πρωτοβουλία από τ' ό Σάβ

βατο τό πρωτὶ νά ἀρχίσετε ἔ
νοπλες συγκρούσεις στό ἐπί
πεδο ὁλόκληρης τῆς πόλης .
Εἶναι ἀλήθεια αὐτό;

- "Ὅταν μάθαμε ὅτι τήν νύχτα Πα
ρασκεύης-Σαββάτου ἐγίνε ἀντιπαρό
θεση ἀνάμεσα σέ ἀεροπόρους καί αὐ
τοκρατορική φρουρά, ἡ ἡγεσία τῆς
ὀργάνωσης πήρε τήν ἀπόφαση νά βο
ηθήσουμε τοὺς ἐξεγερμένους ἀεροπό
ρους. Τό Σάββατο τό πρωτὶ, ὀργανώσα
με μιά διαδήλωση πού ξεκίνησε ἀπό
τό πανεπιστήμιο γιά νά γιορτάσου
με τήν ἑννατη ἐπέτειο ἀπό τά γεγο
νότα τοῦ Σιακάλ. Πρὶν ἀπὸ τῇ δια
δήλωση εἶχαμε στείλει ἀγωνιστές ἔ
ξω ἀπὸ τό Φαράχ 'Αμπ'ντ, ἀλλά οἱ
βασικές μας δυνάμεις βρῖσκονταν ἐ
δῶ γιά νά προστατεύουν τῇ διαδήλω
ση.

- Αὐτές οἱ δυνάμεις ἦταν
ἑνοπλες;

Αὐτό εἶναι προφανές. Σέ ὁποια
δήποτε περίπτωση ἀπὸ τότε πού ὑπά
ρχουμε τά μέλη τῆς ὀργάνωσης κυν
λοφοροῦν ἑνοπλα.

- Εἶχαν τά ὅπλα φανερά;

"Οχι. Μερικοὶ εἶχαν πιστόλια, ἄ
λλοι αὐτόματα, ἀλλά κρυμμένα κάτω
ἀπὸ τὰ ρούχα. Κατά τις II ἡ ὥρα ἀ
ποφασίσαμε νά διαλυθεῖ ἡ συγκεντ
ρωση καί καλέσαμε μέ τά μεγάφωνα
τά μέλη, ὅπως καί τοὺς συμπαθούν
τες τῆς ὀργάνωσης νά πᾶνε σ'αὐτὰ στρα
τόπεδο τῆς ἀεροπορίας. Μισή ὥρα ἀρ
γότερα μιά ὁμάδα συμπαθούντων γύ
ρισε ἀπὸ τό στρατόπεδο μέ τίς μο
τοσυκλέττες κρατώντας τά ὅπλα. Τέ
τε ὅλος ὁ κόσμος σήκωσε τά ὅπλα.
Τήν ἴδια στιγμή μιά ὁμάδα φενταγλ
ἐπιτέθηκε σέ ἕνα ἀπὸ τά κυριώτερα
ἀστυνομικά τμήματα πού βρῖσκεται
στή λεωφόρο Ρεζά -Σάχ καί καταλά
βαινε ἕνα νέο ἀπόθεμα ὀπλων. Τό βρά
δυ ἐπιτεθήκαμε σέ πολλά ἀστυνομι
κά κτίρια.

- Εἶναι ἀλήθεια ἐπομένως
ὅτι γίνατε τήν πρωτοβου
λία γιά τήν ἐξεγέρση στή
Τεχεράνη;

"Οχι. Εἶναι ὁ λαός πού πήρε τά
ὅπλα καί ἐμεῖς τὸν βοηθήσαμε. Ἐπί
σης ἦταν οἱ ἀεροπόροι πού ἐπέτρε
ψαν νά ὀπλιστεῖ μαζικά ὁ πληθυσμός
καί ἡ ὀργάνωσή μας ἐπέμβηκε γιά νά
τοὺς ἐνισχύσει.

- Στίς μάχες τῆς Κυρίκης

ἡ ὀργάνωση τῶν φενταγλ
ἐπαιξε κανένα ἰδιαίτερο
ρόλο; Κάνατε μήπως ἐπιλο
γή τῶν στόχων στή διαρ
κία τῶν μαχῶν;

* Ἐπεμβήκαμε ἄμεσα γιά τήν κατά
ληψη τοῦ ραδιοφώνου καί τοῦ κέντ
ρικοῦ κτίριου τῆς ἀστυνομίας στό
Σεπάχ. Πολυάριθμοι ὀπαδοίμας συμ

μετεῖχαν στήν κατάληψη τοῦ στρατό
πεδου Μπάχ-ε-σάχ.

-Σέ πόσους ὑπολογίζετε
τά μέλη καί τοὺς ὀπαδοὺς
σας;

Εἶναι δύσκολο νά ἀναφέρει κα
νεὶς ἕναν ἀριθμὸ αὐτῇ τῇ στιγμή.
Πιθανά εἰκοσι χιλιάδες.

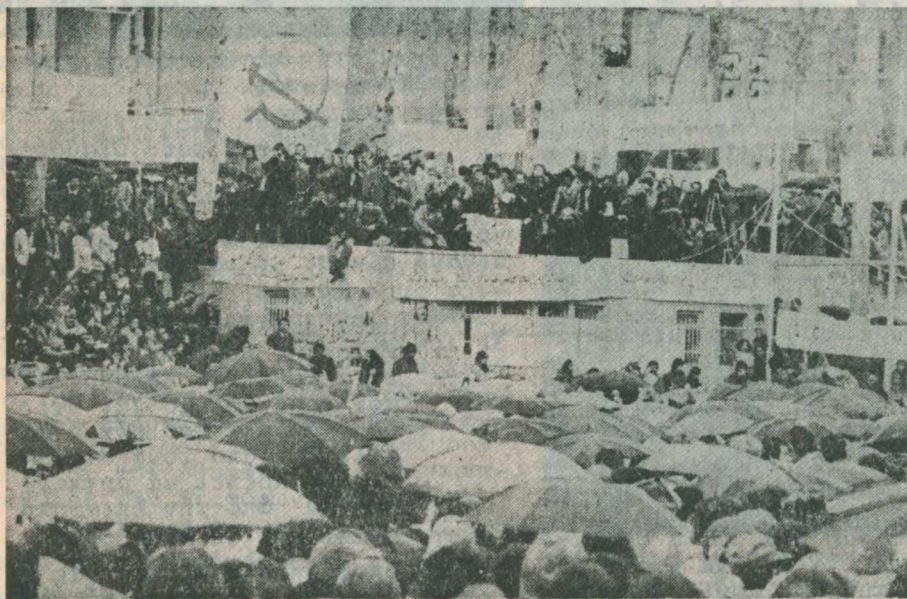
- Τήν Κυριακή τό πρωτὶ ἔ
μαθα στό ἐπιτελεῖο τῆς ἐ
πιτροπῆς Χομέϊνι ὅτι δέν
εἶχε δοθεῖ τό σύνθημα γιά
τὸν ἱερό πόλεμο καί ὅτι
ὅλα τά ὅπλα πού εἶχαν κα
ταληφθεῖ ἀπὸ τοὺς στρατῶ
νες θά πρέπει νά συγκεν
ρωθοῦν ἀπὸ τήν ἐπιτροπή.
Ποιά εἶναι ἡ ἀποψή σας;

* Ἡ τοποθέτησή μας ὅπως σᾶς τό
ἔχουμε ξαναπεῖ, δέν ἦταν νά συμβι
βαστοῦμε ἀλλά νά συντρίψουμε ὅλον
ληρωτικὰ τό μηχανισμό τοῦ στρατοῦ
καί νά δημιουργήσουμε ἕνα λαϊκὸ ὄ
ργανο. Γι' αὐτὸ ἐνθάρυνε τό λαὸ
νά ὀπλιστεῖ καί νά μπεῖ στοὺς στρα
τῶνες, ζτώντας ταυτόχρονα νά ἀπο
φεύγονται οἱ καταστροφές. Οἱ θρησ
κευτικοὶ ἡγέτες πίστευαν ἀκόμη ὅ
τι μποροῦν νά συννενοηθοῦν μέ τό
στρατό καί γι' αὐτό δέν ἔδωσαν το
σὺνθημα τοῦ Τζιχάντ. Ὅπως θά διαπι
στώσατε ὁ λαός ἀρχισε τὸν ἀγῶνα ἔ
ξω ἀπὸ τῇ θέλησὶ τους. Ἡ αὐταπά
τη μιᾶς συμφωνίας μέ τό στρατό, τέ
τοιο πού εἶναι παραμένει ἰσχυρή,
ἔτσι ὁ Μπαζαργάνι ἀνάγγειλε ὅτι

ὁ στρατός παραδόθηκε συνολικά στὴ Ταμπρίζ. Ἔτσι ὁλος ὁ πληθυσμός ἔφτασε μπροστά στοὺς στρατιῶτες ὥστε νὰ τοὺς ὑποδεχτοῦν. Ὁ στρατός πυροβόλησε· ἐπρόκειτο γιὰ μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες σφαγές σ' αὐτὴ τὴ πόλη μετὰ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐπανάστασης.

- Τὴν Κυριακὴ τὸ βράδυ εἶδαμε μιὰ διαφορὰ τόνου ἀνάμεσα στὴν παρέμβαση ΧΟ ΜΕΙΝΥ καὶ ΜΠΑΖΑΡΓΚΑΝ. Ὁ πρῶτος ἐμοιαζε νὰ ἀποδέχεται τὰ τετελεσμένα γεγονότα, ἐνῶ ὁ δεύτερος ἐμοιαζε περισσότερο ἐπιφυλακτικὸς ἀπέναντι στὴ διανομὴ τῶν ὄπλων στὸ πληθυσμό;

Δὲν ἔχουμε συγκεκριμένες πληροφορίες.

Κάτω ἀπὸ φιλή, παγωμένη βροχὴ καὶ μὲ φόντο ἓνα μεγάλο σφυροδέπανο, οἱ ἀντιθετοὶ πρὸς τὸν Χομεϊνι ἀντάτοες Φενταγίν καὶ ἀριστεριστὲς, πραγματοποιοῦσαν χθὲς στὴν Τεχεράνη μιὰν ἐπιβλητικὴ ἐπίδειξη δύναμης. Καὶ μὲ ριζοσπαστικὰ συνθήματα, κάλεσαν τὴν προσωρινὴν κυβέρνησιν νὰ μεταβάλλει πολιτικὴ καὶ νὰ μετατρέψει τὴν Περσία σὲ ἓνα κράτος ἐργατῶν.

φορὶς πάνω σ' αὐτό. Ἀλλὰ πιστεύουμε πράγματι ὅτι ὁ Μεχντί Μπαζαργκάν ὅτι δὲν ἤθελε νὰ μοιραστοῦν τὰ ὄπλα ποὺ ἦταν ἀποθηκευμένα στὰ στρατοπέδα. Τὴν Κυριακὴ τὸ πρωὶ ἂν θρωποὶ ποὺ ἔλεγαν ὅτι ἀνήκουν στὴ ἐπιτροπὴ Χομεϊνι ζητοῦσαν νὰ σταματήσουμε τὸν ἔνοπλο ἀγῶνα. Τοὺς ἀπαντήσαμε ὅτι πιά δὲν εἶναι ὥρα γιὰ κουβέντα κι ὅτι ἔτσι κι ἄλλοι ὧς δὲν εἴμαστε σύμφωνοι.

- Ἐγινε ἀπὸ τὴν "ἐπιτροπὴ Χομεϊνι" ἢ ἀπὸ τὸ Μπα

ζαργκάν ἐπίσημη αἴτηση γιὰ νὰ ἐπιστραφοῦν τὰ ὄπλα;

Ἐπίσημη ὄχι. Σήμερα, στίς 2 ἡ ὥρα τὸ ἀπόγευμα, μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἦρθαν νὰ μᾶς ζητήσουν νὰ τοὺς δώσουμε τὰ ὄπλα μας. Ἀρνηθήκαμε. Ἡ ὀργάνωση ἔστειλε ἐναγράμμαστὸν ἀγιατολλάχ Χομεϊνι, λέγοντάς του ὅτι τὸ πρόβλημα τοῦ ἀφοπλισμοῦ τῶν ἀγωνιστῶν μπορεῖ νὰ λυθεῖ ἀπ' ὅλες τὶς ἀγωνιζόμενες ὀργανώσεις μέσα ἀπὸ μιὰ συζήτηση ποὺ θὰ ἀφορᾷ τὸ μέλλον τῆς ἐπανάστασης. Σήμερα ὁ στρατός ἔχει ἡττηθεῖ, καὶ οἱ πιθανότητες νὰ κάνει πραξικοπήμα εἶναι σχεδὸν ἀνύπαρχτες. Ἡ Κυβέρνηση τοῦ Μεχντί Μπαζαργκάν μπορεῖ νὰ ἐλέγξει τὴν κατάσταση ἀλλὰ αὐτό δὲ σημαίνει ὅτι ὁ ἀγῶνας τε-

λείωσε. Ἡ θέση μας εἶναι ὅτι πρέπει νὰ κρατήσουμε τὰ ὄπλα γιὰ νὰ τὸν συνεχίσουμε, ἀλλὰ βέβαια ἀποκλείουμε κάθε μορφὴ σύγκρουσης μετ' αὐτὴ τὴν σημερινὴν κυβέρνησιν.

- Ἀναφέρθηκε μιὰ παρέμβαση τῶν δυνάμεων σας στὸ ἀεροδρόμιο τῆς Τεχεράνης. Τί ἀκριβῶς ἔγινε;

Δὲν παρεμβαίνουμε ὅπως λέτε σὲ συγκεκριμένους χώρους, ἀκόμα καὶ στρατηγικούς. Βρισκόμαστε ἐκεῖ γιὰ

νά βοηθάμε τόν ὀπλισμένο λαό καί ὄχι γιά νά προωθοῦμε πραξικοπηματικές καί σεχταριστικές ἐνέργειες κατ'ὸ ἀπό τή σημαία μιᾶς ὁργάνωσης. Σ' αὐτό τό πλαίσιο, ἀγωνιστές καί ὁπαδοί τῶν φενταγίν βρέθηκαν μαζί μέ ἄλλες δυνάμεις στό ἀεροδρόμιο.

- Μιά τελευταία ἐρώτηση. Τό Πανεπιστήμιο ἦταν μέχρι τίς τελευταίες μέρες ἕνας χῶρος συζήτησης καί ἀντιπαράθεσης, ἐνῶ ἀπό χθές μοιά-

ζει νάχει γίνει μόνο μιᾶ στρατιωτική βάση. Γιατί αὐτή ἡ ἐπιλογή;

Πιστεύουμε ὅτι δέν πρέπει ὅλος ὁ κόσμος νά μαζεῦται στό Πανεπιστήμιο ἀλλά ὅτι ἀντίθετα ἔχει ἐρθεῖ ἡ ὥρα νά διευρύνουμε τό κίνημα σ' ὅλη τήν πόλη. Τό Πανεπιστήμιο δέν εἶναι πιά παρά ἕνας χῶρος ὁργάνωσης καί συντονισμοῦ. Οἱ συζητήσεις θά γίνονται πιά ἄλλοῦ.

ΔΥΟ "ΑΡΙΣΤΕΡΙΣΤΕΣ" ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Δημοσιεύουμε συζήτηση ἀνάμεσα σέ δημοσιογράφο τῆς LIBERATION καί 2 φοιτητές τῆς Τεχεράνης, δύο μέρες πρίν ἀπό τήν ἐξέγερση.

Δύο φοιτητές στό λεγόμενο "ἀριστεριστικό" κτίριο τοῦ Πολυτεχνείου. Μερικές ἑκατοντάδες μέτρα πιά πέρα περνάει μιᾶ διαδήλωση ὑπέρ τοῦ Μπαζαργιάν, πού μόλις ὀνομάστηκε πρωθυπουργός ἀπό τή προσωρινή κυβέρνηση τοῦ Χομεϊνί ὑπέρ τοῦ Μπαζαργιάν, πού μόλις ὀνομάστηκε πρωθυπουργός τῆς προσωρινῆς κυβέρνησης ἀπό τό Χομεϊνί. Ἀποδοκιμάζουν αὐτή τήν ἐπιλογή, ἀλλά δέν τοὺς ἐκπλήσει. "Ὁ Μπαζαργιάν ἀντιπροσωπεύει τή φιλελεύθερη μπουρζουαζία, παραμένει ξένος γιά τό μεγαλύτερο μέρος τοῦ κινήματος, τοὺς ἐργάτες καί τοὺς ἀγρότες. Ἐξ ἄλλου, αὐτή ἡ ἀπόφαση διαίρει τό ἰσλαμικό κίνημα. Οἱ ἀριστεροί ἰσλαμιστές εἶναι ἐνάντια στό Μπαζαργιάν, θέλουν ν' ἀγωνιστοῦν καί πιστεύω ὅτι θά συγκροτοῦν μαζί του. Ὁ Μπαζαργιάν εἶναι σάν τοὺς μπαζαρί καί τό ἔθνος Μέτσωπο, εἶναι φιλελεύθεροι πού θέλουν τόν καπιταλισμό. Ὁχι τόν καπιταλισμό τῶν ἀμερικάνων, ἀλλά ἀνεξάρτητο καί περιορισμένο. Οἱ ριζοσπάστες ἰσλαμιστές δέ θέλουν τόν καπιταλισμό ἀλλά δέν ἔχουν τήν ἐπιστημονικά μέσα γιά νά τόν πολεμήσουν, γιὰ τό ἰσλάμ δέχεται τόν ἀτομικό καπιταλισμό".

"Ἡ φιλελεύθερη ἀστική τάξη στό Ἰράν φοβᾶται ὅτι ἡ ἐπανάσταση θά διαρκέσει πάρα πολύ. Γιατί ὅσο περισσότερο διαρκεῖ τότε θά ἐμφανιστοῦν οἱ πραγματικές συγκρούσεις. Ὁ πραγματικός κίνδυνος, σήμερα, δέν ἀπειλεῖ τό κίνημα ἀλλά αὐτή τή χούφτα τῶν φιλελεύθερων. Γι' αὐτό κάνουν ὅτι μποροῦν γιά νά τή σταματήσουν".

"Οἱ μολλάδες ὁργανώνουν τό λαό ἀλλά δέν ἔχουν κανένα πρόγραμμα γιά τήν ἐπανάσταση. Ἀκολουθοῦν τό λαό πού πάει πολύ γρήγορα, καί θά δυσκολεύονται ὅλο καί περισσότερο νά τόν ἀκολουθήσουν. Ὁ Χομεϊνί εἶναι ἕνας ριζοσπάστης μικροαστός. Ἄν κάνει πολλούς συμβιβασμούς, ὁ λαός θά τόν ἐγκαταλείψει. Αὐτό ἔγινε μέ τόν Σαρριὰτ Μαντιαρί: δέ μποροῦσε πιά νά παρακολουθήσει, εὐνοοῦσε ὅλους τοὺς συμβιβασμούς καί ὁ λαός τοὺς ἀπόρριψε. Αὐτό μπορεῖ νά συμβεῖ καί στό Χομεϊνί. "

(...) "Ἐίμαστε λενινιστές. Ἡ ὁργάνωσή μας - ἀγώνας γιά τήν ἀπελευθέρωση τῶν ἐργαζόμενων - εἶναι ἀκόμα παράνομη γιὰ τὸν ἔθνος ἀκόμα τή δύναμη νά ἐμφανιστοῦμε δημόσια... Προερχόμαστε ἀπό μιᾶ διασπαση τῶν Μουτζαχεντίν, τήν ἰσλαμική ὁργάνωση τοῦ ἀντάρτικου. Οἱ μαρξιστές καί οἱ μουσουλμάνοι διασπαστήκανε τό 1975. Βοηθάμε τοὺς ἐργάτες, προσπαθοῦμε νά τοὺς ὁργανώσουμε καί συμμετέχουμε στίς διαδηλώσεις πού ὁργανώνουν στίς ἔδρες τῶν ἐταιριῶν ζητώντας τό μισθό τους πού αὐτές ἀρνούνται νά πληρώσουν. Τό κεντρικό πρόβλημα δέν εἶναι πιά τό ἀντάρτικο ἀλλά ἡ πολιτική ὁργάνωση τῶν μαζών. Πρόκειται γιά μιᾶ μακρόχρονη διαδικασία".

η παλη των γυναικων εναντια στη μουσουλμανικη αντιδραση

Οι γυναίκες του Ιράν ήρθαν να συνταράξουν τον κόσμο μετά την εξέγερση του Φλεβάρη, με τις καθημερινές διαδηλώσεις τους ενάντια στην επιστροφή σπούς ισλαμικούς νόμους. Οι διαδηλώσεις των γυναικών, παύ. όταν γράφτηκε αυτό το κείμενο συνεχίζονταν για πέμπτη συνεχή μέρα έβαλαν πιά με όξυ τρόπο τό πρόβλημα της ίδιας της κυρίαρχης ιδεολογίας κάτω από την όποια διεξάχθηκε η ιρανική επανάσταση στην πρώτη φάση της, δηλαδή τό πρόβλημα του ισλαμισμού.

Πράγματι ή στιγμή πού ό Χιζτισμός, σάν αντίδραση στην ιμπεριαλιστική μοντεροποποίηση πού επέβαλε ό Σάχης μπόρεσε νά συνενώσει μέ έένα προοδευτικό τρόπο τόν ιρανικό λαό τελείωσε. Αρχίζει σήμερα νά φαίνεται και τό άλλο του πρόσωπο, μιās, αντίδραστικής και όπισθοδρομικής ιδεολογίας πού θέλει νά ξαναφέρει άρχικά τις γυναίκες και όλη την κοινωνία πρός τά πίσω.

Ό Τύπος μās μιλάει για διαδηλώσεις των ιρανίδων ενάντια στην ύποχρεωτική χρησιμοποίηση του τσαντόρ (μαντίλι πού χρησιμοποιοείται σά φερντζές). Καί στη Δύση και στη χώρα μās εκείνοι πού είχαν ταυτίσει την ιρανική επανάσταση μέ τό τσαντόρ και τό Χομείνι, μέσα από έναν ιδιαίτερο, έξωτισμό και έλιτισμό ή μέσα από ένα υπερβολικό "ρεαλισμό", σήμερα δέν νοιώθουν καλά μπρός σ' α ύτές τις διαδηλώσεις πού τούς χαλάνε την εικόνα. Γι' αυτό τόσο έξω όσο και όω υπάρχουν μερικοί πού μι-

λάνε για διαδηλώσεις "φοιτητριών άπό τό Παρίσι", έ ό αντίθετα, για γυναίκες του λαού τό τσαντόρ είναι έκφραση άγώνα.

Αυτή ή στάση εκτός άπό παχυλή άμάθεια για την κατάσταση της κοινωνίας και της ιρανίδας ιδιαίτερα, δειχνει και τόν έλιτισμό εκείνων των "στρατηγών της επανάστασης", πού άνθίζουν στη Δύση και πού πίσω άπό τό γραφειάκι τους καθορίζουν τά "στάδια της επανάστασης". Σύμφωνα μ' αυτούς ή επανάσταση είναι αντιιμπεριαλιστική και δέν χωράνε τέτοιου είδους προβλήματα. Οι γυναίκες πρέπει νά μείνουν "στή θέση τους" μέχρι την έόμενη "φάση".

Όμως άλλες είναι οι πραγματικότητες. Τό τσαντόρ, παραδοσιακό κάλυμα της ιρανής μουσουλμάνας, βρισκοταν τά τελευταία χρόνια σέ υποχώρηση, όχι μόνο γιατί καταδιώκοταν άπό τό παλιό καθεστώς, αλλά και γιατί οι γυναίκες μπαίνουν όλο και πιά μαζί και στην παραγωγή. Μέ την άπογραφή του -72 στά 7,5 εκατ. ένεργό πληθυσμό οι γυναίκες πλησίαζαν τό 1,5 έ κατομμόριο και δουλευαν βασικά σέ πόλεις και ή βιομηχανία. Τά τελευταία χρόνια αυτή ή διαδικασία επιταχύνθηκε σέ μεγάλη κλίμακα, άπό έλειψη εργατικών χεριών σέ πολλούς τομείς.

Άπό τις άρχές του -78 σάν αντίδραση στην πολιτική του Σάχης πού άπαγόρευε τό τσαντόρ οι γυναίκες όλο και πιά μαζικά έμφανίζονταν μέ τό τσαντόρ, πού γίνεται έτσι σύμβολο της πάλης ενάντια σ' αυτόν και τό δυτικό ιμπεριαλισμό.

Έτσι ακόμα και επαναστάτριες γυναίκες δέχονταν σ' εκείνη ή φάση τό τσαντόρ σάν όπλο της πάλης.

Όμως μετά την εξέγερση του Φλεβάρη του -79 τά τσαντόρ αρχίζουν νά βγαίνουν. Όταν ρωτήθηκαν οι γυναίκες πάνω σ' αυτό άπάντησαν πώς "τό τσαντόρ ήταν σύμβολο πένθους, έ νω σήμερα πού πιά έχουμε νικήσει δέ μās χρειάζεται πιά".

Και αρχίζει πιά μιá νέα σύγκρουση. Μιá καινούργια εξουσία θέλει νά έπιβάλλει τό τσαντόρ σά σύμβολο ύποταξης της γυναίκας. Καί φυσικά

όχι μόνο τό τσαντόρ. Αλλά καί τήν απαγόρευση τοῦ διαζύγιου, τήν πολυγαμία γιά τοὺς "αντρες, τοὺς λιθοβολισμούς καί τίς μαστιγώσεις γιά τή μοιχεία κλπ.

Μέσα ἀπ' αὐτά τά θέματα ἡ ἀντιδραστική πτέρυγα τῶν μουσουλμάνων θά προσπαθῇ νά χτυπήσει τήν προοδευτική ἰσλαμική πτέρυγα, καί τό μαρξιστικό ἐπαναστατικό κίνημα καί νά μεταβάλλει τόν ἰσλαμισμό σέ ὅπλο πάλινδρωσης τῆς ἀντίδρασης. Γιατί ἐπιμένοντας σ' ὅτι παραδοσιακό καί ἀντιδραστικό ἔχει ὁ μουσουλμάνο-χιϊτισμός θέλουν νά ἀφαιρέσουν τό ἔδαφος κάτω ἀπό ἐκεῖνες τίς δυνάμεις πού τόν ἔβλεπαν σάν ἐργαλεῖο κοινωνικοῦ μετασχηματισμοῦ.

Καί ἡ ταχτική τους εἶναι συγκεκριμμένη. Στρέφοντας τίς λαϊκές μάζες, πού ἀποδέχονται γενικά τόν ἰσλαμισμό, σέ ὅτι πιά ἀντιδραστικό ἔχει (ἐπιστροφή στήν "ἡθική", ὁλοκληρωτισμός-ἄρνηση τῆς πάλης τῶν ἰδεῶν - περορισμός τῆς γυναίκας) θέλουν

νά τίς ἐγκλωβίσουν καί πάλι μέσ τό παλιό σῶστημα, νά τίς ἐμποδίσουν νά προχωρήσουν πρὸς τήν ἐπανάσταση.

Ἡ πρώτη μαζική ἀπάντηση σ' αὐτή τή γραμμή ὑῆρξε ἡ πάλη τῶν γυναικῶν, πού δέν στρέφεται ἀπλᾶ καί ποικλειστικά ἐνάντια στό τσαντόρ, ἀλλά σ' ὅλα τά ἀντιδραστικά καί καταπιεστικά μέτρα πού παίρνονται ἐνῶν τια τίς γυναῖκες.

Καί ἀπό κεῖ, ἀπό τόν ἰδιαίτερο αὐτό ἀγῶνα, τό κίνημα τῶν γυναικῶν ἀποτελεῖ κομμάτι τοῦ γενικώτερου κινήματος τοῦ προλεταριάτου καί τῆς ἐπανάστασης, πού γιά νά προχωρήσει πέρα πέρα πρέπει νά ἀντιμετωπῇ στήν ἀντιδραστική ἰδεολογία τοῦ συντηρητικοῦ ἰσλαμισμού.

Βταί τό γυναικεῖο κίνημα ἀποτελεῖ τό πρῶτο μεγάλο κοινωνικό κίνημα πού ἀμφισβητεῖ τήν ἰδεολογία τῆς πρώτης φάσης τῆς ἐπανάστασης, πού δείχνει ὅτι αὐτή γιά νά ὁλοκληρωθεῖ πρέπει νά προχωρήσει πέρα πέρα, νά βάλει νέα αἰτήματα.

Διαδήλωση ἐναντίον τῶν σκληρῶν τῆς Περσίας χθές στήν Ἀθήνα ἀπὸ Ἑλληνίδες, μέλη τῆς «Κίνησης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν». Συγκεντρώθηκαν μπρὸς στήν πρεσβεῖα τοῦ Ἰράν γιά νά διαδηλώσουν τή συμπαράστασή τους στίς ὁμόφυλες ἀλλ' ὄχι ὁμόθηρκες τῆς μακρινῆς Περσίας, οἱ ὁποῖες δέν θέλουν νά φορέσουν τό φορετζέ πού τοὺς ἐπέβαλε, πιστῇ φυσικᾶ πρὸς τὴ διδασκαλία καί τοὺς κανόνες τοῦ Κορανίου, ἡ ἰσλαμική ἐπανάσταση τοῦ Χομεϊνι

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΕΝΤΑΓΙΝ

(ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ)

«Αλλωστε και μόνο το γεγονός ότι και ο ίδιος ο Χομείνι αναγκάστηκε να εκδώσει ειδικό «Ελάνε», για να τους κριτικάρει και να τους αποτρέψει από μια πορεία προς το σπίτι του, δείχνει ότι οι Φενταγίν, όπως και οι Μουτζαχεντίν και το Τουντέχ, αποτελούν ένα σοβαρό κέντρο δυνάμεως, που λαμβάνεται σοβαρότατα υπόψη, από τους Ισλαμίτες ηγέτες της περσικής επανάστασης.

Φενταγίν σημαίνει αγωνιστής, που είναι έτοιμος να θυσιάσει τη ζωή του για την πατρίδα του. Η οργάνωση «Ένοπλοι Λαϊκοί Φενταγίν» προήλθε από την ένωση, το 1970, δύο αντίστοιχων ομάδων, που από το 1965 είχαν να παρουσιάσουν αξιόλογη ένοπλη δράση, κατά του καθεστώτος του Παχλεβί. Επικεφαλής της μιας ομάδας ήταν ο Τζαζάνι και της άλλης ο Αχματζόντεχ Πουγιάν.

Ο Τζαζάνι, απόφοιτος της Φιλοσοφικής σχολής του Πανεπιστημίου της Τεχεράνης, 37 χρόνων, βρισκόταν φυλακή, καταδικασμένος σε 15 χρόνια φυλάκιση για αντικαθεστωτική δράση. Αυτό όμως δεν έμπέδισε τα μέλη των δύο οργανώσεων να τον ανακηρύξουν αρχηγό τους.

Πρώτη ενέργεια των Φενταγίν ήταν μία επίθεση εναντίον του σταθμού χωροφυλακής του Σιοχκάλ, τον Ιούλη του 1970, που συντόραξε την Περσία. Μετά από τριήμερη μάχη οι Φενταγίν κατέλαβαν το σταθμό και τον κράτησαν δύο μέρες, ώσπου πολιορκήθηκαν από μεγάλες δυνάμεις στρατού. Εννιά Φενταγίν σκοτώθηκαν και 12 συνελήφθησαν. Ο εκείνη τη μάχη. Οι τελευταίοι δικάστηκαν, σε λίγες μέρες μετά, με συνοπτική διαδικασία, από στρατοδικείο, που διάταξε την εκτέλεσή τους, ή οποία και έγινε την επομένη στην Τεχεράνη.

Δύο μέρες μετά ανακοινώνεται ότι 13 ακόμη μέλη των Φενταγίν σκοτώθηκαν, γιατί επιχείρησαν να δραπετεύσουν — έτσι κάλυπτε τις έν ψυχράς δολοφονίες ή τους θανάτους από βασανιστήρια ή ΣΑΒΑΚ. Μεταξύ αυτών των 13 ήταν και ο Τζαζάνι.

Δύο όμως μέρες αργότερα εκτελείται από τους Φενταγίν, έξω από το σπίτι του, ο στρατηγός Φαρίντζ, πρόεδρος του στρατοδικείου, που καταδίκασε τους 12.

Στά 8 χρόνια που ακολούθησαν από τότε, οι Φενταγίν έδωσαν πολλά χτυπήματα κατά του καθεστώτος του Σάχη, με αποκορύφωμα τη μάχη της Τεχεράνης, 10 και 11 Φεβρουαρίου, στην οποία έπαιξαν, μαζί με τους Μουτζαχεντίν τον καθοριστικό ρόλο.

Αυτές οι δύο οργανώσεις ήσαν, πού, μαζί με τους δοκιμους της αεροπορίας απέκρουσαν τις επιθέσεις των «Αθανάτων» και αυτούσαν, πού κατέλαβαν στη συνέχεια όλους τους στρατώνες και τα αστυνομικά τμήματα της πόλης, ενθαρρύνοντας το λαό εθραιώνοντας έτσι τη νίκη της επανάστασης.

Σήμερα οι Φενταγίν εξακολου-

θούν να παραμένουν στην παρανομία. Συγκρότησαν όμως το πολιτικό, όπως το λένε τμήμα της οργάνωσης τους, το οποίο λειτουργεί άνοιχτά. Είναι εγκατεστημένο σε ένα πενταόροφο κτίριο, στο κέντρο της Τεχεράνης, που ανήκε, μέχρι πριν λίγο καιρό στη ΣΑΒΑΚ. Το κτίριο αυτό φρουρείται συνεχώς από ένοπλους μασκοφόρους φρουρούς, άνδρες και γυναίκες.

Μπροστά στην είσοδό του, πάνω σε ένα τάνκ, δύο γυναίκες Φενταγίν, με ακάλυπτα πρόσωπα κρατούν βάρδια, έτοιμες να χειριστούν το τεράστιο κανόνι.

Απέναντι ακριβώς από το κτίριο, σε 10 μέτρα απόσταση, είναι ένα μεγάλο οικόπεδο, όπου δεκάδες άτομα άκουε διάφορους Φενταγίν να τους διδάσκουν το χειρισμό του όπλου. Για να μη πέσει κανείς στο κτίριο των Φενταγίν περνάει από εξονυχιστική έρευνα.

Ο Άλη είναι μέλος της πολιτικής επιτροπής των Φενταγίν. Μίλησε μαζί του περισσότερο από δύο ώρες και μπορεί να πω ότι εκείνο, που περισσότερο απ' όλα, με εντυπωσίασε ήταν η απλότητα των σκέψεών του.

Παρ' όλο που — όπως μου είπε — έχει διαβάσει Αλτουσέρ, Πουλαντζά, Λεβί και άλλους από τους σύγχρονους μαρξιστές φιλόσοφους, ούτε μία στιγμή δεν ασχολήθηκε με αναλύσεις ή σωστότερα με την εξακρίβωση μόνο των προβλημάτων, μία συνήθεια που για μας στην Ερώση αποτελεί τρόπο σκέψης, αλλά και γίνεται αντικείμενο πολύωρων και ατέρμων

ων συζητήσεων. Για τον 30χρονο Άλη το τι πρέπει να γίνει είναι αυτό που απασχολεί τη σκέψη του και όχι οι «αποστασιοποιήσεις, αλλοτριώσεις, τα κοινωνικά μύρια, ή Ζεΰξη τους με τα σύγχρονα μέσα παραγωγής, τα προβλήματα της επιστημονικοτεχνικής επανάστασης» κλπ.

Αντί του συμβατικού τρόπου πρώτης απάντησης συνοψίζω κατά θέματα τη συνέντευξη που μου έδωσε:

ΠΟΙΟΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΦΕΝΤΑΓΙΝ

«Είμαστε μαρξιστές Λενινιστές, έντελώς ανεξάρτητοι και δεν έχουμε καμιά σχέση με οποιαδήποτε σοσιαλιστική χώρα ή κομμουνιστικό κόμμα.

Αν είχαμε να διαλέξουμε θα προτιμούσαμε κάπως τη Σοβιετική Ένωση από την Κίνα, ή οποία εγκληματεί σε βάρος του παγκόσμιου κομμουνιστικού κινήματος.

Στη διάρκεια της σαχικής κατοχής πολλά μέλη μας εκπαιδεύτηκαν στο στρατόπεδο του λαϊκού μετώπου του Τζωρτζ Χαμπάς, αλλά δεν έχουμε καμιά ιδεολογική εξάρτηση απ' αυτόν. Το «Τουντέχ» είναι κόμμα δορυφόρος και δεν μπορεί να απαιτεί συμμετοχή στο αντιιμπεριαλιστικό μέτωπο της Περσίας. Θεωρούμε τους Ευρωπαϊκο-κομμουνιστές καθαρούς σοσιαλδημοκράτες, γιατί εγκατέλειψαν το μαρξισμό - Λενινισμό και δεν θέλουμε να κάνουμε τίποτα μαζί τους.

—Και για το «Τσουτοέ», τη βασική άρχη του Κόμματος Εργασίας της Βόρειας Κορέας τι γνώμη έχετε;

—Δεν έχουμε καμιά γνώμη.

Η ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΟΥ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΥ

«Δεν πρόκειται να παραδώσουμε τα όπλα, αν δεν συντριψούμε έντελώς κάθε έρεισμα του ιμπεριαλισμού, κάθε πολιτική, οικονομική, στρατιωτική και επιστημονική εξάρτηση της χώρας μας από τον ιμπεριαλισμό.

Γιατί διαφορετικά ή νίκη της περσικής Επανάστασης θα είναι ήμιτελής και παροδική. Καθώς θα

κατασιγάει η επανάστατική φλόγα του λαού και θα άναυγκροτείται ο στρατός και η γραφειοκρατία του παλιού καθεστώτος, ο έχθρος θ' έσπασει την κυριαρχία του.

Η χώρα μας έχει αρκετές φυσικές πηγές για να γίνει αυτόρκτης. Αλλά αν χρειαστεί έπιστημονική τεχνολογία αυτή θα είσταθεί μόνο κάτω από όρους που θα συμφέρουν πρώτα από όλα τόν περσικό λαό.

Στόν άγώνα μας κατά του ιμπεριαλισμού συμπορευόμαστε μ' όλες τις πατριωτικές δυνάμεις της χώρας. Μά πιά στενά μέ τους Ισλαμίτες αντίρτες Μουτζαχεντίν, που τούς θεωρούμε αδερφούς, γιατί έμεις εκτός από τή αντιιμπεριαλιστική ιδεώδη, μάς ένώνει και τή όραση μίας άταξικής κοινωνίας, τήν όποια και αυτοί επιδιώκουν μέσα από τις διδαχές του Ισλάμ. Όμως αυτό δέν έχει σημασία».

ΧΟΜΕ-Ι-ΝΙ ΚΑΙ ΜΠΑΖΑΡΓΚΑΝ

«Κάθε όργάνωση και κάθε άτομο τή κρίνουμε από τή θέση του άπέναντι στόν ιμπεριαλισμό και μ' αυτό τή κριτήριο έκτιμούμε τήν άνυποχώρητη στάση του προοδευτικού κλήρου, που μέ τήν ήγείσα του Ιμάμ Χομένι και τού Αγιάτ-λα Ταλεγκανί τόσο δραστήρια πήρε μέρος στην νικηφόρα επανάσταση μας.

• Όμως, η κυβέρνηση Μπαζαρκάν μέ τή μέτρα που έχει πάρει μέχρι τώρα δείχνει ότι δέν θέλει ή δέν μπορεί νά άνταποκριθεί στό αίτημα του λαού που τήν έφερε στην έξουσία.

Η λογοκρισία που από τήν πρώτη μέρα έχει επιβάλει στην τηλεόραση δείχνει καθαρά τις προθέσεις της. Τό ίδιο και ή επιμονή της νά διατηρήσει τή Στρατό του Σάχη, άποστρατεύοντας μερικές δεκάδες μόνο στρατηγών και άλλάζοντας τήν όνομασία του. Τό ίδιο και ή άρνησή της νά δεχτεί τή συμβολή των εργατών στη διαχείριση των εργασιών και των άγροτών στους γεωργικούς συνεταιρισμούς.

Αλλά, παρά τις αντιδράσεις της, οι πρωτοπόροι εργάτες των πετρελαιοπηγών και των διύλιστηρίων καθώς και οι εργάτες των βιομηχανιών τρακτέρ του Ταμπρίζ συγκρότησαν ήδη τή συμβουλιά τους μέ τή όποια έλέγχουν τή εργασία αυτά. Τά εργατικά συμβούλια είναι τή μόνα όργανα που μπορούν νά έξασφαλίσουν τή συμμετοχή των εργατών στη διαχείριση των παραγωγικών μονάδων».

• Η όργάνωσή μας των Ένω-πλων Λαϊκών Φεταγίν πιστεύει

ότι χωρίς τή διάλυση του Στρατού που στήριζε τή Σάχη και τή δημιουργία ενός Λαϊκού Στρατού και τήν κατάργηση του γραφειοκρατικού κορκενισματος των δημοσίων υπηρεσιών, ή Επανάσταση θα άποτύχει και ή χώρα μας άργά ή γρήγορα θα ύπαστεί τήν επιδρομή του ιμπεριαλισμού και τήν δικτατορία.

Ο Στρατός, οι γραφειοκρατικές δομές και οι έπιστημονικοί θεσμοί του σαχικού καθεστώτος είχαν δημιουργηθεί για νά άνταποκρίνεται στις άνάγκες της έξάρτησης και νά άστυνομεύουν τόν σκληρόμένο λαό μας. Είχαν δημιουργηθεί για νά περιφρουρούν τή σμφέροντα της όλιγαρχίας, που μόλις αισθάνθηκε τήν απειλή της λαϊκής έξεγερσης, έφυγε στό έξωτερικό μέ τή πλούτη της και έγκατέλειψε τή στήριγμά της που τώρα καταδικάζονται και έκτελούνται αντί γι' αυτούς.

Αυτό που γίνεται τώρα στην Περσία είναι ένα πολύ καλό μάθημα για όλους τούς στρατηγούς του κόσμου που στρέφουν τή όπλα τους κατά των λαών για νά μπορεί νά κλέβει άνερόχλητα ή πλουτοκρατία.

—Εργατικά συμβούλια, Λαϊκός Στρατός, έθνικοποιήσεις... Έχω τήν έντύπωση ότι επιδικάτε μάζιμου στόχους άλλάγων σέ μιά χώρα όπου τή θρησκευτικό στοιχείο κυριαρχεί ή όποια μόλις άποτίναζε τόν φεουδαρχικό ζυγό.

—Δέν είναι καθόλου μάζιμου οι στόχοι. Ο ισλαμισμός μπορεί νά δεχτεί πολλές άλλάγες σοσιαλιστικού περιεχομένου.

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΤΟΥΝΤΕΧ

«Ο λαϊκός στρατός θα δημιουργηθεί από όλους εκείνους που πήραν ένεργά μέρος στην επανάσταση, καθώς και τούς στρατιώτες, ύπαξιωματικούς, δόκιμους και νέους άξιωματικούς του παλιού στρατού, που άπέδειξαν τόν πατριωτισμό τους στη μάχη. Οι διοικητές θα εκλέγονται από τή συμβουλιά ύπαξιωματικών και άξιωματικών.

Οι δημόσιες ύπηρεσίες θα άνα- δημιουργηθούν σύμφωνα μέ τις νέες συνθήκες που δημιούργησε ή επανάσταση και θα διοικούνται από τή συμβουλιά των ύπαλλήλων, τή όποια θα εκλέγουν τούς διοικητές και διευθυντές, των όποιων τήν άπόδοση επίσης θα έλέγχουν.

Τά Πανεπιστήμια και όλα τή έκ παιδευτικά ιδρύματα θα διοικούνται από συμβουλιά καθηγητών, δασκάλων, φοιτητών και ύπαλλήλων.

— Συμβούλια λειτουργούν από πέντε μήνες τώρα, αλλά καθοδηγούνται από τούς μούλδες από τούς όποιους και οργανώθηκαν πάνω σε αρχές που πηλάζουν από τή Κοράνι. Αν τή συμβουλιά που εξαγγέλλετε εσείς έχουν διάφορο περιεχόμενο τί θα γίνει;

—Εργατικά συμβούλια άπ' ό- πουδήποτε κι αν άντλούν τις αρχές τους, δέν μπορεί παρά νά- έχουν ένα και μόνο σκοπό, τήν ικανοποίηση των αιτημάτων και τή συμμετοχή του εργάτη στη διαχείριση και διανομή των κερδών μίας επιχείρησης.

— Τά ισλαμικά εργατικά συμβούλια έχουν περισσότερο ανθρωπιστικό χαρακτήρα, παρά δικαιοδικτικό. Τί θα γίνει, θα προσπαθήσετε να τους δώσετε άλλο χαρακτήρα διακινδυνεύοντας συγκρούσεις ή διασπάσεις;

—Δέν θα συγκρουατούμε ποτέ μέ δημοκρατικούς ή πατριωτικούς θεσμούς».

«Τό Τουντέχ είναι κόμμα έξαρ- τώμενο από τή Σοβιετική Ένω- ση. Δέν είναι δυνατό νά ένωθούν με μαζί του.

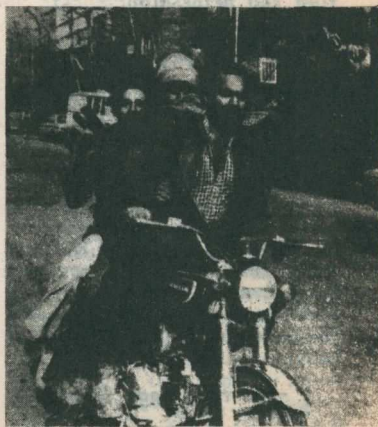
— Να συνεργασθείτε ίσως;

—Δέν μπορώ νά προβλέψω, άλλά τή θεωρώ άπίθανο.

— Πιστεύετε ότι τή περί είσοδής της Σοβ. Ένωσης είναι άσπιμα;

— Όχι. Δέν πιστεύω. Η Σοβιετική Ένωση δέν είναι Κίνα».

—Θά παραδώσουμε τή όπλα τή- μέ μόνο, όταν και τή τελευταία έ-

ρείσματος του ιμπεριαλισμού στη χώρα μας έχει έκμηδενιστεί.

Η κυρίαρχη αντίθεση στη χώρα μας είναι αυτή τη στιγμή η μαχητική αντιπαράθεση του λαού μας ενάντια στον ιμπεριαλισμό. Οι φεταρίτοι είναι, όπως όλοι παραδέχονται, πρωτοπόροι σ' αυτή τη μάχη. Όμως αγωνιζόμαστε και για μία άταξική κοινωνία, όπου ο άνθρωπος δεν θα εκμεταλλεύεται τον συνάνθρωπο.

— Συνοψίζω: Ένας λαός αγωνάσας μέχρι την τελική νίκη κατά του ιμπεριαλισμού, παράδοση των όπλων, αγώνας με δημοκρατικά μέσα για την άταξική κοινωνία.

— Δεν πιστεύουμε ότι μπορούμε να φτάσουμε στον σοσιαλισμό με δημοκρατικά μόνο μέσα.

— Τότε τι θα κάνετε; Αφού είπατε ότι θα παραδώσετε τα όπλα...

— Δεν πρόκειται ποτέ να συγκροτούμε με μία δημοκρατική κυβέρνηση.

— Ομολογώ ότι δεν μπορώ να σας παρακολουθήσω. Θα παραδώσετε τα όπλα, αλλά και δεν δεχέσθε τις δημοκρατικές διαδιακασίες.

— Είναι νωρίς, νομίζω, να μιλάμε για το μέλλον. Τά καθήκοντά μας αυτή τη στιγμή όσπου σ' αυθεντική ένωση επαναστατική.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΟΥΤΖΑΧΕΝΤΙΝ

(ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ)

Το κείμενο της συνομιλίας μου με τον Μ. Ρατζάβι είναι το ακόλουθο:

— Ποιές είναι οι απόψεις των Μουτζαχεντίν για τον χαρακτήρα της επανάστασης;

— Η επανάσταση αυτή είναι αποτέλεσμα του τυραννικού τρόπου διακυβέρνησης της χώρας από τον Παχλεβί, αλλά κυρίως, της υποδούλωσης μας από τους ξένους, οι οποίοι χωρίζουν από τις τεράστιες μπίζνες που έκαναν εδώ ήθελαν να μας επιβάλουν τον αθεϊσμό τους με τον λεγόμενο μοντέρνο τρόπο ζωής, που προσποιούνταν ότι ήθελαν να εισάγουν για να εκμοντερνίσουν δήθεν την χώρα μας ενώ στην ουσία τόκαναν για να πουλουν τα προϊόντα σε τιμές που αυτοί επέβαλαν ώστε να μειώνεται έτσι ουσιαστικά η τιμή του πετρελαίου.

— Δεν ήρθε λίγο ξαφνικά, λίγο απροσμενη;

— Ναι, είναι η αλήθεια ότι εξεφράγη κάπως ξαφνικά. Αλλά δεν επρόκειτο για έκπληξη. Θα μπορούσε να έχει εκφραστεί και πριν τρεις μήνες. Αλλά έκπληξη δεν ήταν. Πιστεύετε εσείς ότι υπήρχε δύναμη ικανή να συγκρατήσει αυτό τον χειμαρρό; Εμείς πιστεύουμε ότι και 100 μεραρχίες αμερικανικές να καλούσε σε βοήθεια ο Μπαχτάρ πάλι δεν θάταν ικανός να αναχαιτίσει τον λαό.

— Και τώρα προς τα που θα διίξε, η χώρα;

— Η οργάνωση των Καλκ Μουτζαχεντίν (σ.σ.: των σταυροφόρων του Λαού) θεωρεί ότι αυτός ο αγώνας εναντίον του ιμπεριαλισμού είναι συνέχεια των α-

γώνων του περσικού λαού και αν επιστρέψουμε ακόμα πιο πίσω στην ιστορία, είναι προέκταση της πρώτης επανάστασης του Μωάμεθ για τον θρίαμβο της κοινωνικής δικαιοσύνης σ' όλα τον κόσμο.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥΣ ΜΙΑ ΑΤΑΞΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

— Τι περιεχόμενο δίνουν οι Μουτζαχεντίν στην κοινωνική δικαιοσύνη;

— Κοινωνική δικαιοσύνη για μας μπορεί να γίνει πραγματικότητα μόνο μέσα σε μια άταξική κοινωνία η οποία όμως θα πρέπει ταυτόχρονα να μην έχει ειδική εξάρτηση από καμία ξένη χώρα και παράλληλα να διατηρεί φιλικές σχέσεις με όλες τις χώρες του κόσμου.

— Το Ισλάμ κηρύσσει ότι δεν εναντιώνεται στην προσωπική ιδιοκτησία. Εσείς πιστεύετε στις αρχές του. Προσωπική ιδιοκτησία σημαίνει αυτόματα και ύπαρξη συγκροτούμενων συμφερόντων, δηλαδή τάξεων. Διαπιστώνω κάποια αντίφαση...

— Το Ισλάμ διδάσκει ότι ο άνθρωπος έχει το δικαίωμα περσορισμένης προσωπικής ιδιοκτησίας. Απορρίπτει όμως τον πολλαπλασιασμό της γιατί, όπως διδάσκει, η συνεχής αύξηση της προσωπικής ιδιοκτησίας ενός ατόμου σημαίνει στέρηση αγαθών από κάποιον άλλο άνθρωπο ή και ανθρώπους. Υπάρχει όμως και φιλόσοφος του Ισλάμ που θεωρούν ότι το Ισλάμ διδάσκει την κατάργηση των τάξεων.

ΜΟΥΤΖΑΧΕΝΤΙΝ ΚΑΙ ΜΑΡΞΙΣΜΟΣ

— Ποιά είναι η θέση σας απέναντι στον Μαρξισμό;

— Απορρίπτουμε την κοσμοθεωρία του αλλά, επειδή δεν είμαστε ιδιότροποι, αποδεχόμαστε τις επιστημονικές του αναλύσεις.

— Τι εννοείτε ιδιότροπία;

— Θα πρέπει να γίνει κανείς πολύ απλής και ανόητος για να ισχυριστεί ότι η επιστημονική ανάλυση του καπιταλισμού από τον Μάρξ είναι λανθασμένη ή οπτική. Ελάχιστοι είναι οι φιλόσοφοι που τόλμησαν να κρίνουν τα έργα του κι αυτοί απέτυχαν. Οικονομολόγοι ούτε που τόλμησαν να τα σχολιάσουν. Όσοι λοιπόν αρνούνται τον Μαρξισμό σαν οικονομική και επιστημονική θεωρία είτε είναι

βλάβες είτε το κάνουν επειδή φοβούνται μην χάσουν την δύναμη που τους δίνει το χρυσάφι.

—Ναι αλλά αυτή η πρακτική, ως την πω έτοι, θεωρία του Μαρξ που αποδέχεστε βασίζεται στην κοσμοθεωρία του περί υλισμού και τεκμηριώνεται με την διαλεκτική.

—Το Ισλάμ έχει τέτοιες βάσεις που και το πνεύμα αλλά και την ύλη αποδέχονται. Έτσι η αποδοχή των οικονομικών αναλύσεων του Μαρξ δεν σημαίνει αναγκαστικά άρνηση του Ισλάμ αλλά, αντίθετα, επιβεβαιώνει τις διδασχές του Μωάμεθ. Και εδώ είναι ακριβώς που χαράζεται η διαχωριστική γραμμή με τον Χριστιανισμό που κηρύσσει την ισχύ του πνεύματος και της ψυχής μόνο. Καλά είναι κι αυτά, αλλά να τι έχετε κάνει με το πνεύμα μόνο εσείς οι Χριστιανοί: Μεσαιώνας, σκλάβοι από την Αφρική με αλυσίδες στα πόδια, αποικιοκρατία, στη συνέχεια πρώτος και δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, Βιετνάμ, Περσία, Ινδονησία, δικτατορίες και τόσα άλλα.

—Για τον Λεβινισμό ποιές είναι οι απόψεις σας;

—Δεν τον δι'ουμε τόση βαρύτητα όση δίνουμε στον Μαρξισμό. Κάπου πάσχει. Το παράδειγμα της Περσίας είναι για μας μεγάλη απόδειξη. Μπορείτε να μου πείτε αν υπήρξε στην ιστορία καμιά επανάσταση μαρξιστική — λεβινιστική που να αγκάλιασε τόσο μεγάλο ποσοστό λαού όσο η δικιά μας;

Τον Λεβινισμό εμείς τον βλέπουμε βασικά σαν μια τακτική, εκπληκτική σε λεπτομέρειες, για την επιτυχία μας επανάστασης και την διατήρηση της κατά την μεταπαραστατική περίοδο. Λέμε όμως για τον Λεβινισμό ότι πέτυχε μεν ως προς τις δύο φάσεις που προαναφέραμε, αλλά απέτυχε στους οραματισμούς του για το μέλλον.

ΑΠΟΡΡΙΠΤΟΥΜΕ ΤΟ ΛΕΒΙΝΙΣΜΟ

—Ο κομμουνισμός απλώνεται μέρα την μέρα όλο και περισσότερο και αυτό χάρις στον λεβινισμό...

—Ναι, αλλά παράλληλα έχουμε και φαινόμενα σαν αυτό της Κίνας και του Βιετνάμ που οφείλεται κατά την άποψή μας, ακριβώς στην αδυναμία του Λεβινισμού να καθοδηγήσει ορθά τις γενιές μετά απ' αυτόν.

—Συμπέρασμα;

—Ο Λεβινισμός για την εποχή του ίσως ήταν καλός. Σήμερα είναι απορριπτέος.

—Μα, αν δεν απατώμαι, οι αντάρτικη τακτική σας ακολουθούσε και ακολουθεί οκείδον πιστά την λεβινιστική πρακτική.

—Το αντάρτικο και η πρακτική της τρομοκρατίας είναι τακτικές που διαμορφώνονται από τις συνθήκες μέσα στις οποίες διεξάγει το κάθε κίνημα τον ένοπλο αγώνα του. Δεν χρειάζεται να νάναι κανείς Λένιν ούτε να δανειστεί διδασχές από τον Λένιν για να εφαρμόσει τις αρχές του αντάρτικου. Ούτε θάταν σωστό να πούμε ότι, επειδή έχουμε συγκρότηση και τακτική ίδια μ' αυτή άλλων λεβινιστικών κινήματων, αναγκαστικά δανειστήκαμε την τακτική μας από τον λεβινισμό. Όχι, τις δομές μας και την τακτική μας τις δημιουργήσαμε μόνοι μας. Η σύλληψή τους δεν είναι άλλωστε και κανένα φοβερό πρόβλημα.

—Γιατί μένετε ακόμα στην παρανομία;

—Όπως βλέπετε, ιδρύσαμε και πολιτικό τμήμα. Αλλά νομίζετε ότι θα μας αφήσουν ήσυχους οι ξένοι; Τόσο πετρέλαιο, τέτοια σημαντική γεωστρατηγική θέση! Δεν πρέπει νάμαστε σε συνεχή συναγερμό;

—Εκέφτομαι τον απλό αναγνώστη της εφημερίδας μου και γι' αυτό υποβάλω αυτήν την ερώτηση: Εδώ στην Περσία δεν έχετε αφήσει τίποτα όρθιο. Ούτε μια ξένη εταιρία ή μονοπώλιο. Ούτε ένας Αμερικανός ή ξένος στρατιωτικός. Ό,τι θάσσει είχαν τις καταστρέψατε ή τους εξαναγκάσατε να τις πάρουν. Τι φοβόσαστε και μένετε ακόμα στην παρανομία;

—Το είπα προηγουμένως. Δεν πρόκειται να μας αφήσουν ήσυχους. Τεράστια τα συμφέροντα.

—Ναι, ναι. Αλλά γιατί στην παρανομία;

—Τι θέλετε δηλαδή, να θυγούμε όλοι στην νομιμότητα να μας επιστήμουν και να μας θερίσουν μετά;

ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΝ ΝΑ ΜΑΣ ΤΣΑΚΙΣΟΥΝ

—Δεν εννοώ αυτό. Εννοώ ότι τώρα που οι ξένοι δεν έχουν πού να πατήσουν εδώ στην Περσία πρέπει βέβαια

νάστε σε συνεχή επιφυλακή —όπως και κάνετε— αλλά για τί στην παρανομία; Και για να είμαι ειλικρινής μαζί σας: το συνδυάζω με τις επιδιώξεις σας για μια αταξική και νωνία.

—Δεν έχει σχέση αυτό. Επαναλαμβάνω: τώρα που θ' αρχίσουμε να λειτουργούμε κανονικά σαν κράτος θα αναγκαστούμε οπωσδήποτε νάχουμε συναλλαγές με τους ιμπεριαλιστές. Ε, λοιπόν! Αυτοί αυτή την ευκαιρία περιμένουν για να μας τσακίσουν. Πρώτα θ' αρχίσουν να μας εκδιώξουν: Θα σας δώσουμε κομπόιτερ, αλλά θα μας αφήσετε να χτίσουμε ένα εργοστάσιο. Θα σας πουλήσουμε τρακτέρ, αλλά θα αγοράσετε και ταγκς. Αν δεν μας αφήσετε να φτιάσουμε μεις αυτό τον δρόμο δεν θα σας δώσουμε ανταλλακτικά για τα αεροπλάνα σας. Τέτοιου είδους εκδισμούς.

—Θάθελα να επιστρέψουμε στο θέμα της τακτικής και στρατηγικής σας...

—Είναι απλές. Πολεμάμε σ' αυτήν την φάση μαζί μ' όλες τις επαναστατικές δυνάμεις εναντίον του ιμπεριαλισμού.

—Και με τους φενταγίν μαζί;

—Οι Φενταγίν είναι οι συνεπείς στέροι αγωνιστές κατά της ξένοκρατίας και του φεουδαρχισμού. Θα συμπορευόμαστε μαζί τους όσο ο στόχος μας θάναι ο Ιμπεριαλισμός.

—Μάλιστα. Ας φανταστούμε όμως την επόμενη φάση: Σε κάποια δεδομένη στιγμή κρίνεται ότι ο ιμπεριαλισμός πτήθηκε οριστικά και ότι δεν μπορεί να σας απειλήσει. Τότε, υποθέτω, θα πρέπει να περάσετε στην φάση του αγώνα για την αταξική Ισλαμική δημοκρατία που οραματιζόσαστε. Τι θα κάνετε τότε; Θα συνεχίσετε τον ένοπλο αγώνα εναντίον των άλλων τάξεων; Εναντίον των φενταγίν; Εναντίον λ.χ. των Μπαζάρις (σ.σ.: των μικροετών καταστηματορικών) που

τόσο σας βοηθούν; Μα χωρίς τα λεφτά αυτών η επανάστασή σας ίσως καθυστερούσε.

—Πρώτο: Δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσουμε όπλα εναντίον κανενός απ' αυτούς που συμπολεμήσαμε τον Σάχη. Δεύτερο: οι Μπαζάρις με τα λεφτά που προσφέρουν σήμερα στον Χομείνι, τους μουλάδες και σ' εμάς, μείνουν στην ουσία το εισόδημά τους στα επίπεδα ενός εργαζόμενου. Γιατί τότε νάχουν αντίληψη για την κατάργηση των τάξεων και της δικής τους συγκεκριμένης;

—Πως αντιμετωπίζετε την κυβέρνηση Μπαζαργκάν. Ανταποκρίνεται στους στόχους της επανάστασης;

—Η κυβέρνηση Μπαζαργκάν έχει πάρει μερικά προοδευτικά μέτρα ή καλύτερα έχει εξαγγείλει ότι θα πάρει. Αλλά έχει δείξει και προθέσεις με τις οποίες δεν συμφωνούμε καθόλου και την καταγγέλλουμε.

Την έχετε καταγγείλει μέχρι τώρα;

—Βεβαίως... Ο Μπαζαργκάν όπως θα ξέρετε, όταν βγήκε από την φυλακή ενόχισε οικονομικά τον Αλή Ασκάρ Ζοντεγκάν (σ.σ.: ένας από τους τρεις ιδρυτές των Μουτζαχεντίν που το 1966 έθεσε τις βάσεις της οργάνωσης με την βοήθεια του Μπαζαργκάν και των Μπαζάρις) και μπορούμε να πούμε ότι του οφείλουμε πολλά. Όμως τώρα που έγινε πρωθυπουργός δεν ανταποκρίνεται εντελώς στις απαιτήσεις της επανάστασης.

—Αυτό οφείλεται ίσως στο ότι είναι πρωθυπουργός και επομένως δεν μπορεί να πραγματοποιήσει αυτά που του ζητούνται ακριβώς γιατί είναι σε θέση να γνωρίζει αν το κράτος μπορεί ή όχι να κάνει κάτι. Δεν νομίζετε ότι είναι λίγο νωρίς για να τον κρίνετε;

—Έχετε δίκιο σ' αυτό. Αλλά η δική μας η κριτική στρέφεται περισσότερο κατά του Γιαζντι ο οποίος αφού πέρασε 20 χρόνια στην Αμερική, όπου απαγόρευε στους μαθητές του να κάνουν κριτική κατά του Σάχη στην συνέχεια πήγε και κόλλησε στον Χομεϊνί και, άκαπτος, ήρθε και μας κυβερνά. Ανακατεύεται παντού. Κάνει λάθη και, το κυριότερο, προκαλεί τον κόσμο.

—Τους πρώτους αρχηγούς των επιτελείων μετά την επανάσταση των οποίων ζητήσατε την απομάκρυνση γιατί δεν ήταν εντελώς καθαροί ποιος τους είχε τοποθετήσει ο Γιαζντι ή ο Μπαζαργκάν;

—Ο Μπαζαργκάν. Αλλά ο Γιαζντι ήταν αυτός που τούχε πει ότι οι στρατηγοί που αρχικά ήθελε να τοποθετήσει δεν ήταν και τόσο καθαροί. Τούδωσε λοιπόν ένα χαρτί με ονόματα λέγοντάς του ότι αυτοί ήταν άμεμπτοι και ότι εμείς είχαμε ερευνήσει το παρελθόν τους από έγγραφα της Σαβάχ πούχαμε στην κατοχή μας. Αλλά αυτό ήταν ένα μεγάλο ψέμα.

**ΔΕΝ ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ
ΔΙΟΛΟΥ Ο ΓΙΑΖΝΤΙ**

—Υποψιάζοσαστε τον Γιαζντι;

—Δεν έχουμε στοιχεία, αλλά η στάση του δεν μας αρέσει καθόλου.

—Ο Χομεϊνί δεν έχει μιλήσει ποτέ για αταξική κοινωνία. Και εσείς τον αποδέχεστε σαν τον αδιαμφισβήτητο αρχηγό της Ισλαμικής επανάστασης, αλλά αγωνίζεστε για την αταξική κοινωνία.

—Ο Λένιν, όταν ρωτήθηκε για το μέλλον, γιατί αυτό φαντάζομαι εννοείτε, απάντησε ότι δεν είναι μάγος. Προς το παρόν δεν θέτουμε σε αμφισβήτηση τον ηγετικό ρόλο του Χομεϊνί. Αποδείχτηκε ένας μεγάλος αρχηγός της επανάστασης, αμετανόητος και ασυμβίβαστος, στον αγώνα

του κατά του Σάχη και του ιμπεριαλισμού. Τι θα γίνει στο μέλλον είναι θέμα του μέλλοντος.

—Ναι, αλλά η αταξική κοινωνία...

—Υπάρχουν πάρα πολλά προοδευτικά βιβλία της Ισλαμικής φιλοσοφίας που θεωρούν σαν ιερή υποχρέωση των Μουσουλμάνων τον αγώνα για μια αταξική κοινωνία. Υπάρχουν όμως και συντηρητικές απόψεις στο Ισλάμ.

—Θα παραδώσετε τα όπλα;

—Όχι, όσο θα μας απειλεί ο ιμπεριαλισμός.

—Οι φενταγίν έχουν επανειλημμένα δηλώσει ότι πρέπει να διαλυθεί ο στρατός και να δημιουργηθεί λαϊκός στρατός, ο οποίος θα καθοδηγείται από τα συμβούλια στρατιωτών. Ποιές είναι οι θέσεις σας σ' αυτό το θέμα;

—Δεν έχουμε πάρει συγκεκριμένη απόφαση.

—Θά πάρετε μέρος στις μελλοντικές εκλογές;

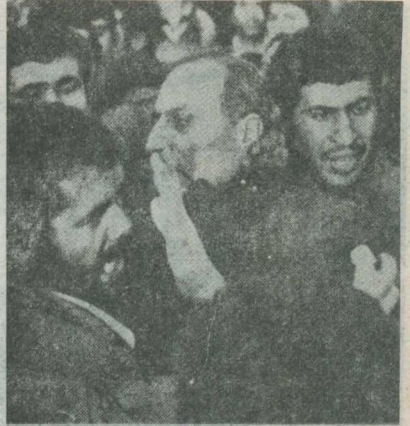
—Μόνο αν είναι πραγματικά ελεύθερες και αν δεν παρουν μέρος αντιδραστικά κόμματα. Αλλά επαναλαμβάνω: μόνο αν είναι εντελώς ελεύθερες.

—Στο δημοψήφισμα, από κάτι πληροφορίες που έχω, το ερώτημα που θα τεθεί στον λαό θάβει: «Θέλετε ή όχι την Ισλαμική Δημοκρατία;». Δεν μου μοιάζει και πολύ δημοκρατικό αυτό.

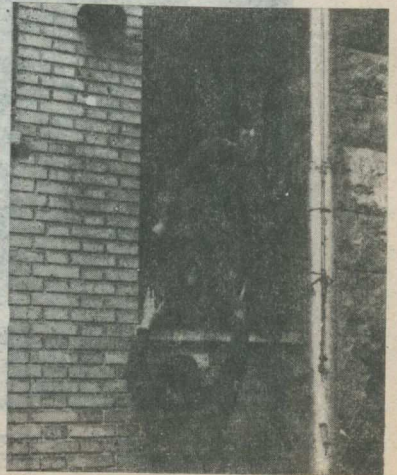
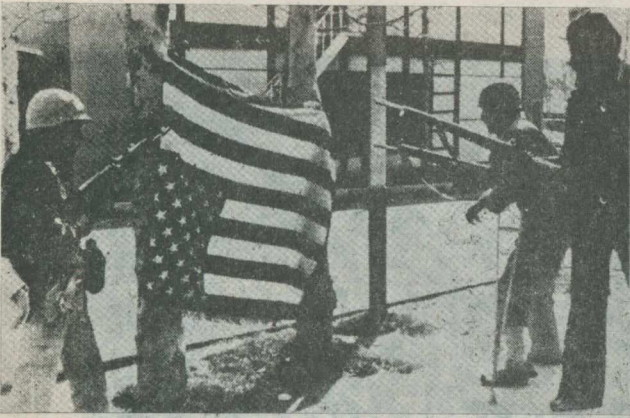
—Έχετε δίκιο. Εγώ θα συμπλήρωνω ότι όχι μόνο είναι αντιδημοκρατικό, αλλά και ανόητο. Αν κάνουμε μερικά ακόμα τέτοια λάθη θα μπλεχτούμε μόνοι μας σε νέες περιπέτειες.

Παραχμούπολη στην Τεχεράνη

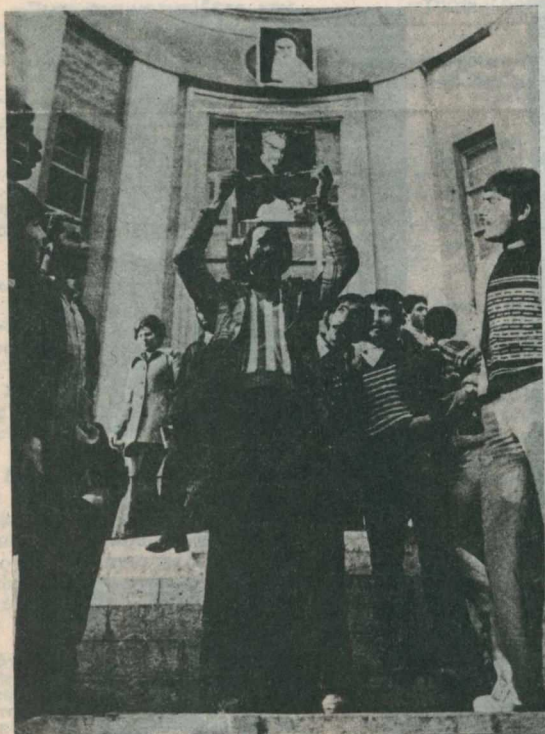

Ο διοικητής της Χωροφυλακής Τεχεράνης Λατίφι βρίσκεται ήδη στα χέρια των διαδηλωτών και προσπαθεί απειλημένα ν' απελευθερωθεί. Είναι όμως πολύ αργά...

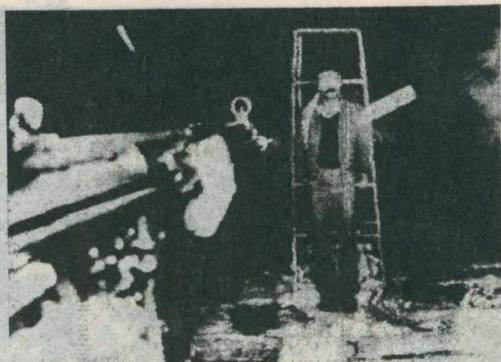

Απελευθέρωση ←
υρατουμένων
από τις φυλακές

Στο Πανεπιστήμιο της Τεχεράνης

Συνεχίζονται οι εκτελέσεις οργάνων του Σάχη στην Περσία. Στη φωτογραφία πρώην αστυνομικός μερσίσα στα εκτελεστικά αποκαυρώ.

Άποψη από τη χθεσινή μεγάλη συγκέντρωση αντιχομείνικών στην Τεχεράνη, που διακήρυξαν ότι, απέναντι στο εισλαμικό κράτος του Άγιατολάχ, υπάρχει και η άλλη μεριά του φράχτη» (Τηλεφωτ. ΑΠΕ - ΥΡΙ)

